

**A nemzeti fejlesztési miniszter
.../2015. (... ..) NFM rendelete**

a repülési személyzeti, a repülésüzemi tiszt, a motor nélküli sárkányrepülő eszköz, a sárkányrepülő és az ejtőernyő szakszolgálati engedélyről, az engedélyekhez kapcsolódó képzésekről és vizsgáztatásról, valamint a képző szervezetek engedélyezéséről

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés 1) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 109. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

**I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

1. A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya a Magyarország állami légi jármű lajstromában szereplő vagy a légiközlekedési hatóság által kiadott nyilvántartási számmal rendelkező, a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá nem tartozó repülőgép, helikopter, vitorlázó-repülőgép, segédmotoros vitorlázó-repülőgép, ballon, léghajó, helyből felszálló repülőgép, ultralight repülőgép, autogiro és motoros sárkányrepülő eszköz vezetője, a fedélzeti mérnök, a fedélzeti navigátor, a motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktató, a motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandempilóta, a siklóernyős oktató, a siklóernyős tandempilóta, az ejtőernyős ugrásvezető, az ejtőernyős oktató, az ejtőernyős tandemugró és a repülésüzemi tisztnszakszolgálati engedélyére, képzésére és vizsgáztatására, a képzést végző szervezetekre (a továbbiakban: képző szervezet), a vizsgáztatásban résztvevő személyekre (a továbbiakban: vizsgáztatók), az egyes engedélyek és tanúsítások kiadására, valamint a légiközlekedési hatóságra terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *autogiro*: a levegőnél nehezebb légi jármű, amelyet repülés közben egy vagy több forgószárnyon keletkező felhajtóerő tart a levegőben, amely forgószárnyak szabadon forognak egy lényegében függőleges tengely körül,
2. *ballon*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
3. *egyedülrepülési idő*: olyan repülési idő, amely alatt a növendék a légi járművön vagy repülőeszközön egyedül tartózkodik,
4. *emberi teljesítőképesség*: az emberi képességeknek és korlátainak összessége, amely hatással van a légiközlekedési tevékenységek biztonságára és hatékonyságára,
5. *ejtőernyő*: olyan, a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 12. § (1) bekezdése szerinti személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása aerodinamikai módon történik, a szárny alakját az áramlás biztosítja, alkalmas szabadesésben történő nyitásra, vezetője a szárnyon több felfüggesztési ponthoz csatlakozik,

6. *fedélzeti mérnök*: a légi jármű személyzetének mérnöki feladatokat ellátó tagja, aki a légi jármű kormányzásában közvetlenül nem vesz részt,
7. *fedélzeti navigátor*: a légi jármű személyzetének navigátori feladatokat ellátó tagja, aki a légi jármű kormányzásában közvetlenül nem vesz részt,
8. *helikopter*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
9. *helyből felszálló repülőgép*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
10. *hiba*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
11. *hibakezelés*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
12. *jártassági vizsga*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
13. *jogosítás*: szakszolgálati engedélybe tett, jogosultságot igazoló bejegyzés, amely meghatározza a szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó feltételeket, jogosultságokat vagy korlátozásokat,
14. *jóváírás*: korábban megszerzett képesítés, képzettség vagy más, az adott személy által elért eredmény beszámítása,
15. *készségellenőrzés*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
16. *kétkormányos oktatási idő*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
17. *képző szervezet*: e rendelet szerint kiadott képzési engedéllyel rendelkező szervezet,
18. *kompetencia felmérés*: az oktatói jogosítás és a vizsgáztatói tanúsítás megszerzéséhez, meghosszabbításához vagy megújításához szükséges gyakorlati vizsga,
19. *léghajó*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
20. *légi jármű kategória*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
21. *légi jármű típus*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
22. *légi jármű-vezetői vagy repülőeszköz-vezetői tevékenység*: a légi jármű vagy a repülőeszköz vezetője a légi jármű vagy a repülőeszköz irányítására vonatkozó repülési feladatot a megfelelő döntéshozatali képesség és a megtanult elméleti ismeretek következetes használatával, megfelelő jártassággal és felelősségtudattal hajtja végre,
23. *meghosszabbítás*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
24. *megújítás*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
25. *motor nélküli sárkányrepülő eszköz*: a hajtóművel nem rendelkező sárkányrepülő eszköz,
26. *motoros sárkányrepülő eszköz*: hajtóművel felszerelt sárkányrepülő eszköz,
27. *növendék*: az az adott szakszolgálati tevékenységnek megfelelő szakszolgálati engedéllyel még nem rendelkező személy, aki szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás megszerzésére, fenntartására vagy megújítására irányuló képzés alatt áll,
28. *parancsnokpilóta*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
29. *pilóta*: a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 71. § 7. pontjában meghatározott légi jármű-vezető,
30. *repülési személyzet*: a repülőgép, a helikopter, a vitorlázó-repülőgép, a segédmotoros vitorlázó-repülőgép, a ballon, a léghajó, a helyből felszálló repülőgép, az ultralight repülőgép, az autogiro, a motoros sárkányrepülő eszköz vezetője, a fedélzeti mérnök és a fedélzeti navigátor,
31. *repülés oktató felügyelete*: az a tevékenység, amikor a repülés oktató a növendék oktatása céljából a légi jármű vagy a repülőeszköz fedélzetén tartózkodik, vagy a növendék egyedül repülése során a repülés előtti felkészülést felügyeli és a repülés időtartama alatt a növendék repülési tevékenységét a földről figyelemmel kíséri,
32. *repülési idő*: az a teljes időtartam, amely a légi jármű vagy a repülőeszköz felszállási céllal történő megmozdulásakor kezdődik és a repülés befejezése után a légi jármű vagy repülőeszköz végleges megállásáig tart,

33. *repülésre veszélyes helyzet*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
34. *repülésre veszélyes helyzet kezelése*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
35. *repülésszimulációs oktatóeszköz*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet VI. Melléklet ARA.GEN.105 pont 7. alpontjában meghatározott fogalom,
36. *repülőgép*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
37. *sárkányrepülő eszköz*: olyan, személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása súlypontáthelyezéssel vagy súlypontáthelyezéssel és aerodinamikai kormányzással együttesen történik, a szárny alakjának megtartására belső merevítő vázszerkezet szolgál, vezetője a szárnyon egyetlen felfüggesztési ponthoz csatlakozik,
38. *segédmotoros vitorlázó-repülőgép*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
39. *siklóernyő*: olyan személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása aerodinamikai vagy súlypontáthelyezéssel külön és együttesen is lehetséges, a szárny alakját az áramlás biztosítja, szabadesésben történő nyitásra nem alkalmas, vezetője a szárnyon több felfüggesztési ponthoz csatlakozik,
40. *szakszolgálat ellátására hátrányosan ható szer*: szeszes ital, kábítószer vagy pszichotróp anyag,
41. *szakszolgálati engedély felfüggesztése*: a szakszolgálati engedéllyel rendelkező a szakszolgálati engedélyéhez kapcsolódó jogosultságokat a légiközlekedési hatóság által meghatározott feltételek teljesüléséig nem gyakorolhatja.
42. *ultralight repülőgép*: legfeljebb két ülésel rendelkező aerodinamikai kormányzású repülőgép, amelynek átesési sebessége leszálló konfigurációban vagy állandósult repülés közben a leszálló konfigurációban a minimális sebessége nem haladja meg a 35 csomó (65 km/óra) CAS-t (Calibrated Air Speed) és a legnagyobb felszálló tömege nem haladja meg
- a) együléses szárazföldön üzemelő repülőgép esetén a 300 kg-ot, vagy
  - b) kétüléses szárazföldön üzemelő repülőgép esetén a 450 kg-ot, vagy
  - c) együléses, kétéltű vagy úszótalpas repülőgép esetén a 330 kg-ot, vagy
  - d) kétüléses, kétéltű vagy úszótalpas repülőgép esetén a 495 kg-ot, vagy
  - e) együléses szárazföldön üzemelő, sárkányszerkezetre szerelt ejtőernyős mentőrendszerrel rendelkező repülőgép esetén 315 kg-ot, vagy
  - f) kétüléses szárazföldön üzemelő, sárkányszerkezetre szerelt ejtőernyős mentőrendszerrel rendelkező repülőgép esetén 472,5 kg-ot.
- A c) és d) pontban szereplő kétéltű repülőgépek legnagyobb felszálló tömege szárazföldön üzemelés esetén nem haladja meg az a) és b) pontban meghatározott értéket.
43. *útvonalrepülés*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom,
44. *vitorlázó-repülőgép*: a 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom.

II. FEJEZET

A REPÜLÉSI SZEMÉLYZETI, A REPÜLÉSÜZEMI TISZTI, AZ EJTŐERNYŐS ÉS A SIKLÓERNYŐS TEVÉKENYSÉG ELLÁTÁSÁNAK FELTÉTELEI

3. Általános feltételek

3. §

(1) Repülési személyzeti, motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói, motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandemrepülési, siklóernyős oktatói, siklóernyős tandemrepülési, ejtőernyős ugrásvezetői, ejtőernyős oktatói és ejtőernyős tandemugró tevékenységet az a személy láthat el, aki

a) rendelkezik a légiközlekedési hatóság által az adott légijármű vagy repülőeszköz kategóriájának, továbbá a végezni kívánt tevékenység jellegének megfelelő jogosultságokat biztosító, e rendelet szerint kiadott érvényes szakszolgálati engedéllyel és az ahhoz kapcsolódóan előírt érvényes jogosítással,

b) teljesíti a szakszolgálati engedélyének megfelelő folyamatossági követelményeket és

c) rendelkezik a polgári légiközlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt érvényes orvosi minősítéssel.

(2) Repülésüzemi tisztii tevékenységet az a személy láthat el, aki rendelkezik

a) a légiközlekedési hatóság által e rendelet szerint kiadott érvényes repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedéllyel és az ahhoz kapcsolódóan előírt érvényes jogosítással és

b) a polgári légiközlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt érvényes orvosi minősítéssel.

4. §

(1) A 8. §-ban meghatározott szakszolgálati engedélyt kérelmező növendék egyedül repülési feladatot csak a képző szervezet által kiadott vagy a repülési naplóba bevezetett felhatalmazás birtokában és a repülési feladatnak megfelelő szakszolgálati engedéllyel és repülésoktatói jogosítással rendelkező repülés oktató felügyelete mellett végezhet.

(2) Az ultralight repülőgép és a motoros sárkányrepülő eszköz esetében az első egyedülrepülés előtt a növendéknek be kell töltenie a 16. életévét.

4. Dokumentumok

5. §

(1) A repülési személyzetnek, a motor nélküli sárkányrepülő oktátónak, a motor nélküli sárkányrepülő tandempilótának, a siklóernyős oktátónak, a siklóernyős tandempilótának, a repülési személyzeti szakszolgálati engedélyt kérelmező növendéknek, a növendék motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktátónak, a növendék motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandempilótának, a növendék siklóernyős oktátónak és a növendék siklóernyős tandempilótának a repülési idő nyilvántartására – a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formában és tartalommal – repülési naplót kell vezetnie.

(2) Az ejtőernyős oktátónak, az ejtőernyős tandemugrónak, a növendék ejtőernyős ugrásvezetőnek, a növendék ejtőernyős oktátónak és a növendék ejtőernyős tandemugrónak az ugrások nyilvántartására – a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formában és tartalommal – ugrási

naplót kell vezetnie. Az ejtőernyős ugrásvezetőnek a vezetett ugrások nyilvántartására – a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formában és tartalommal – ugrásvezetési naplót kell vezetnie.

6. §

(1) A repülési személyzet tagjának a szakszolgálati engedélyét, orvosi minősítését, fényképes, személyazonosításra alkalmas igazolványát, külföldi állampolgár esetén úti okmányát és a repülési naplóját a repülés időtartama alatt magánál kell tartania és indokolatlan késedelem nélkül be kell tudnia mutatni a légiközlekedési hatóság ellenőrzést végző felügyelőjének.

(2) A repülés oktatóval végrehajtott repülés során a szakszolgálati engedéllyel nem rendelkező növendéknek a fényképes, személyazonosításra alkalmas igazolványát, külföldi állampolgár esetén úti okmányát, a repülési naplóját és minden egyedülrepülése során az orvosi minősítését és a képző szervezet által kiadott felhatalmazást magánál kell tartania és indokolatlan késedelem nélkül be kell tudnia mutatni a légiközlekedési hatóság ellenőrzést végző felügyelőjének.

(3) A kérelmezettől eltérő típusú szakszolgálati engedéllyel rendelkező növendéknek minden repülése alkalmával magánál kell tartania és indokolatlan késedelem nélkül be kell tudnia mutatni a légiközlekedési hatóság ellenőrzést végző felügyelőjének az orvosi minősítését, fényképes, személyazonosításra alkalmas igazolványát, külföldi állampolgár esetén úti okmányát, a repülési naplóját, meglévő szakszolgálati engedélyét és egyedülrepülés során a képző szervezet által kiadott felhatalmazást.

(4) A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatónak, a motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandempilótának, a siklóernyős oktatónak, a siklóernyős tandempilótának, az ejtőernyős ugrásvezetőnek, az ejtőernyős oktatónak és az ejtőernyős tandemugrónak szakszolgálati engedélyét, orvosi minősítését, fényképes, személyazonosításra alkalmas igazolványát, külföldi állampolgár esetén úti okmányát, továbbá az ugrásvezetési naplóját, az ugrási naplóját vagy a repülési naplóját indokolatlan késedelem nélkül be kell tudnia mutatni a légiközlekedési hatóság ellenőrzést végző felügyelőjének.

(5) A növendék motoros sárkányrepülő eszköz oktatónak, a növendék motoros sárkányrepülő eszköz tandempilótának, a növendék siklóernyős oktatónak, a növendék siklóernyős tandempilótának a növendék ejtőernyős ugrásvezetőnek, a növendék ejtőernyős oktatónak és a növendék ejtőernyős tandemugrónak, fényképes, személyazonosításra alkalmas igazolványát, külföldi állampolgár esetén úti okmányát és az ugrási naplóját vagy a repülési naplóját indokolatlan késedelem nélkül be kell tudnia mutatni a légiközlekedési hatóság ellenőrzést végző felügyelőjének.

5. Nyelvismereti kiterjesztés

7. §

(1) A rádió-berendezéssel felszerelt légi jármű vagy repülőeszköz repülési személyzeti tagjainak rendelkeznie kell nyelvismereti igazolással abból a nyelvből, amelyen repülés közben a rádiókommunikáció folyik.

(2) A nyelvismereti igazolással rendelkező személy szakszolgálati engedélyébe a légiközlekedési hatóság a nyelvismeretet igazoló bejegyzést tesz (a továbbiakban: nyelvismereti kiterjesztés).

(3) A nyelvismereti képzésre, a nyelvismereti értékelésre és a nyelvismereti kiterjesztés érvényességére a 1178/2011/EU rendelet megfelelő rendelkezéseit, valamint az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség által a nyelvismereti értékelésre kiadott útmutató dokumentumokat

kell alkalmazni. A nyelvismereti értékelés ezen előírásoknak való megfelelését a légiközlekedési hatóság felügyeli.

III. FEJEZET

A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY, A BETÉTLAP ÉS A BEJEGYZHETŐ JOGOSÍTÁSOK

6. A szakszolgálati engedélyek típusai és a betétlap

8. §

E rendelet alapján a légiközlekedési hatóság – az adott légi jármű kategóriájának vagy a végezni kívánt tevékenységnek megfelelően – a következő szakszolgálati engedélyeket adja ki:

- a) ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély,
- b) autogiro pilóta szakszolgálati engedély,
- c) fedélzeti mérnök szakszolgálati engedély,
- d) fedélzeti navigátor szakszolgálati engedély,
- e) motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély,
- f) motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély,
- g) siklóernyő szakszolgálati engedély,
- h) ejtőernyő szakszolgálati engedély,
- i) repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély.

9. §

(1) A 1178/2011/EU bizottsági rendelet szerint kiadott magánpilóta, kereskedelmi pilóta, légitársasági pilóta, vitorlázó repülőgép pilóta és ballon pilóta szakszolgálati engedély, a kapcsolódó jogosítások és tanúsítások engedélyese – a meglévő jogosultságainak megfelelően – jogosult a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá nem tartozó repülőgépen, helikopteren, helyből felszálló repülőgépen, vitorlázó-repülőgépen, segédmotoros vitorlázó-repülőgépen, ballonon és léghajón a szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás által biztosított jogosultságoknak megfelelő repülő személyzeti tevékenységet ellátni.

(2) A repülőgépre, helikopterre, helyből felszálló repülőgépre és léghajóra érvényes magánpilóta, kereskedelmi pilóta és légitársasági pilóta szakszolgálati engedélyek esetében, a 1178/2011/EU bizottsági rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedéllyel, jogosítással vagy tanúsítással meg nem szerezhető jogosultságok a légiközlekedési hatóság által a 1178/2011/EU bizottsági rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedélyhez kiadott betétlappal és az arra bejegyzett jogosítással gyakorolhatók.

7. A szakszolgálati engedély megszerzésének általános feltételei

10. §

A 8. §-ban meghatározott szakszolgálati engedélyekhez kapcsolódó jogosultságokat és megszerzésük feltételeit e rendelet mellékletei tartalmazzák a következők szerint:

- a) *1. melléklet:* ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély,
- b) *2. melléklet:* autogiro pilóta szakszolgálati engedély,
- c) *3. melléklet:* fedélzeti mérnök szakszolgálati engedély,
- d) *4. melléklet:* fedélzeti navigátor szakszolgálati engedély,

- e) 5. melléklet: motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély,
- f) 6. melléklet: motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély,
- g) 7. melléklet: siklóernyő szakszolgálati engedély,
- h) 8. melléklet: ejtőernyő szakszolgálati engedély,
- i) 9. melléklet: repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély.

8. A szakszolgálati engedélyekbe és a betétlapra bejegyezhető jogosítások

11. §

- (1) A 8. §-ban meghatározott egyes szakszolgálati engedélyekbe bejegyezhető jogosításokat, az általuk biztosított jogosultságokat és megszerzésük feltételeit az *1-9. mellékletek* tartalmazzák a 8. § *a)-i)* pontjaiban meghatározottak szerint.
- (2) A repülőgépek és helikopterek esetében a *10. mellékletben* meghatározott jogosítások a 9. § (2) bekezdésében meghatározott betétlapra jegyezhetők be a *10. mellékletben* meghatározott követelmények teljesítése esetén.
- (3) A 9. § (2) bekezdésében meghatározott betétlapra bejegyezhető típusjogosítás megszerzésére a 1178/2011/EK bizottsági rendelet 1. Melléklet H. Alrészében foglalt követelményeket kell megfelelően alkalmazni. A típusjogosítás bejegyzéséhez szükséges képzést e rendelet szerinti képző szervezet tartja.

9. A szakszolgálati engedély és a betétlap kiadása

12. §

- (1) A szakszolgálati engedélyt és a betétlapot a légiközlekedési hatóság kérelemre adja ki.
- (2) A szakszolgálati engedély, a betétlap, valamint a szakszolgálati engedélybe és a betétlapra bejegyezhető jogosítás kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása iránti kérelmet a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani, amelynek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon túl a következőket kell tartalmaznia:
  - a) a kérelmező állampolgársága,
  - b) a kérelmező születési helye és ideje,
  - c) az e rendeletben előírt képzési és vizsgáztatási feltételek teljesítésére, valamint a meghosszabbítás vagy megújítás feltételeinek teljesülésére vonatkozó információk,
  - d) a kérelmező aláírása.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott kérelemhez csatolni kell az e rendelet követelményeinek teljesítését igazoló dokumentumok másolatát.
- (4) A szakszolgálati engedély és a betétlap első kiadása esetében a magyar állampolgárságú kérelmezőnek be kell mutatnia személyazonosító igazolványát vagy a személyazonosságát igazoló más okmányát, vagy el kell küldenie másolatát annak kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatával együtt.
- (5) A szakszolgálati engedély és a betétlap első kiadása esetében a nem magyar állampolgárságú kérelmezőnek be kell mutatnia úti okmányát, vagy el kell küldenie másolatát annak kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatával együtt.

13. §

- (1) Az e rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyek és a betétlap általános formai követelményeit és kötelező tartalmi elemeit a *10. melléklet* tartalmazza.
- (2) Az elveszett vagy megsemmisült szakszolgálati engedélyt vagy betétlapot a légiközlekedési hatóság kérelemre pótolja. Megrongálódás esetén a szakszolgálati engedélyt vagy a betétlapot a légiközlekedési hatóság kérelemre cseréli.
- (3) A légiközlekedési hatóság az e rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyeket és betétlapokat, a bejegyzett jogosításokat és a nyelvismereti kiterjesztéseket – a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 3/A. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjának megfelelően – nyilvántartja.
- (4) A szakszolgálati engedély és a betétlap engedélyesének a nevében, a lakcímében és állampolgárságában bekövetkezett változást 30 napon belül be kell jelentenie a légiközlekedési hatóságnak. Adatváltozás esetén a légiközlekedési hatóság a szakszolgálati engedélyt és a betétlapot cseréli.

14. §

A szakszolgálati engedély, a betétlap, a jogosítás, a nyelvismereti kiterjesztés vagy a vizsgáztatói tanúsítás kiadását a légiközlekedési hatóság megtagadja, ha

- a*) az engedélyest a bíróság, szabálysértési hatóság a szakszolgálati tevékenység ellátásától jogerősen eltiltotta, az eltiltás hatályának időtartama alatt,
- b*) az engedélyes kényszergyógykezelését a bíróság jogerősen elrendelte, annak időtartama alatt,
- c*) az engedélyest a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezte, a gondnokság időtartama alatt,
- d*) az engedélyest a szakszolgálati tevékenységével összefüggésben a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélte, mindaddig, amíg a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült,
- e*) az engedélyes szakszolgálati engedélyét vagy jogosítását a légiközlekedési hatóság jogerős határozatával visszavonta vagy felfüggesztette, a visszavonás vagy felfüggesztés időtartama alatt.

10. A szakszolgálati engedély és a betétlap érvényessége, meghosszabbítása és megújítása

15. §

- (1) A szakszolgálati engedély vagy a betétlap érvényességét a bejegyzett jogosításra és nyelvismereti kiterjesztésre, valamint az orvosi minősítés érvényessége együttesen határozza meg.
- (2) A szakszolgálati engedélybe vagy a betétlapra bejegyzett jogosítás érvényességi idejét az e rendeletben meghatározott érvényességi időtartam figyelembe vételével megállapított hónap végéig kell megadni.

16. §

- (1) A szakszolgálati engedélybe vagy a betétlapra bejegyzett jogosítás vagy nyelvismereti kiterjesztés érvényességi idejét a légiközlekedési hatóság kérelemre, e rendeletben meghatározott követelmények teljesülése esetén meghosszabbítja.
- (2) A meghosszabbítás iránti kérelmet legalább 30 nappal az érvényességi idő lejárta előtt kell a légiközlekedési hatósághoz benyújtani.

(3) A szakszolgálati engedélybe vagy a betétlapra bejegyzett jogosítás vagy nyelvismereti kiterjesztés meghosszabbítása esetén az újabb érvényességi időtartam kezdőnapja a még érvényes jogosítás vagy nyelvismereti kiterjesztés lejárat napja.

(4) Ha a kérelmet több mint 90 nappal a lejárat dátumot megelőzően nyújtják be, akkor az (5) bekezdéstől eltérően a meghosszabbítás kezdőnapja

a) a meghosszabbított jogosítás vagy kiterjesztés kiadásának napja vagy

b) ha e rendelet a meghosszabbításhoz vizsgát ír elő, akkor a vizsga napja.

(5) A légiközlekedési hatóság a jogosítás érvényességi idejét nem hosszabbítja meg, ha nem rendelkezik a jogosultság gyakorlásához e rendelet által előírt érvényes nyelvismereti kiterjesztéssel vagy orvosi minősítéssel.

17. §

A lejárt jogosítást vagy nyelvismereti kiterjesztést a légiközlekedési hatóság kérelemre megújítja, ha a kérelmező megfelel e rendelet követelményeinek. A jogosítás vagy nyelvismereti kiterjesztés megújítása esetén az újabb érvényességi időtartam kezdőnapja a megújításhoz előírt vizsga napja.

18. §

Ha a szakszolgálati engedély vagy a jogosítás meghosszabbításához e rendelet vizsga vagy kompetencia-felmérés teljesítését írja elő, az a kérelmező, aki szakszolgálati engedélye vagy jogosítása lejárt előtt nem felel meg az előírt vizsgán vagy kompetencia-felmérésen, csak akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye vagy jogosítása által biztosított jogosultságokat, ha a vizsgát vagy kompetencia-felmérést sikeresen teljesítette.

11. A szakszolgálati engedély, a betétlap és a jogosítás felfüggesztése és visszavonása

19. §

(1) A légiközlekedési hatóság a szakszolgálati engedélyt, a betétlapot vagy a jogosítást felfüggeszti, ha

a) az engedélyes akadályozza a légiközlekedési hatóságnak a szakszolgálati vagy oktatói tevékenység ellenőrzésével kapcsolatos eljárását, az ellenőrzés lehetővé tételéig,

b) az engedélyes a szakszolgálati vagy oktatói tevékenység ellátására hátrányosan ható szer hatása alatt vagy a polgári légiközlekedési személyzet egészségügyi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egészségileg alkalmatlan állapotban lát el szakszolgálati tevékenységet, vagy

c) a légiközlekedési hatóság eljárása során megállapítja, hogy az engedélyes a szakszolgálati vagy oktatói tevékenység ellátása során a légiközlekedési szabályokat súlyosan megszegi és azzal a légiközlekedés biztonságát sérti vagy veszélyezteti.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben – amennyiben a szakszolgálati engedélybe vagy a betétlapra több jogosítás is be van jegyezve és a megállapított eltérés nem jelenti a többi jogosítás gyakorlásához szükséges feltételek nem teljesítését – a légiközlekedési hatóság felfüggesztheti csak a szakszolgálati engedélybe vagy a betétlapra bejegyzett azon jogosítást is, amellyel összefüggésben a légiközlekedési szabályokat az engedélyes megszegte.

(3) Ha a légiközlekedési hatóság a szakszolgálati engedélyt, a betétlapot vagy a jogosítást az (1) bekezdés c) pontja alapján függeszti fel, a határozatban rendelkeznie kell a szakszolgálati engedély,

a betétlap vagy a jogosítás visszaadásához szükséges, e rendelettel összhangban lévő képzési vagy vizsgáztatási követelményekről is.

20. §

(1) A légiközlekedési hatóság a szakszolgálati engedélyt, a betétlapot vagy a jogosítást visszavonja, ha

- a)* az engedélyes a kérelemben valótlan adatokat jelölt meg,
- b)* az engedéllyessel szemben a 14. §-ban meghatározott feltételek fennállnak,
- c)* a 19. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglaltak ismétlődően következnek be,
- d)* az engedélyes a tevékenysége során a légiközlekedési szabályokat megszegte és azzal a légiközlekedés biztonságát olyan módon sérti vagy veszélyezteti, amely súlyos repülőesemény bekövetkeztéhez vezet.

(2) A szakszolgálati engedély, a betétlap vagy a jogosítás visszavonását követően új szakszolgálati engedély, betétlap vagy jogosítás kiadása során a kérelmezőnek ismételten teljesítenie kell az e rendelet szerinti követelményeket és a visszavonás előtt szerzett ismeret és tapasztalat nem számítható be az e rendeletben meghatározott ismereti és tapasztalati követelményekbe.

21. §

(1) A 19. § (1) bekezdésében és a 20. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a légiközlekedési hatóság intézkedésként a szakszolgálati engedélyt vagy a betétlapot azonnali hatállyal bevonja és a szakszolgálati engedélyt vagy a betétlapot elveszi, amelyről átvételi elismervényt állít ki. Az átvételi elismervénynek tartalmaznia kell az elvétel e rendeletben meghatározott jogalapját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevonás esetén a légiközlekedési hatóság a szakszolgálati engedély vagy a betétlap felfüggesztéséről, visszavonásáról vagy visszaadásáról 5 napon belül dönt.

(3) Ha a szakszolgálati engedély vagy a betétlap felfüggesztése a 19. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nem érinti a jogosult valamennyi jogosítását, a légiközlekedési hatóság a jogosult részére új, csak a felfüggesztéssel nem érintett jogosítások gyakorlását lehetővé tevő szakszolgálati engedélyt vagy betétlapot állít ki és ad vissza.

12. A szakszolgálati tevékenység folyamatos ellátásának követelményei

22. §

(1) Az ultralight repülőgép pilóta, az autogiro pilóta és a motoros sárkányrepülő eszköz vezető szakszolgálati engedély engedélyese akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságokat, ha a repülést megelőző 24 hónapban motoros sárkányrepülő eszköz vezetőként teljesített

- a)* legalább 12 óra repült időt, amely magában foglal 12 felszállást és 12 leszállást és
- b)* legalább 1 óra repülés oktatóval végrehajtott ismeretfrissítő oktatást.

(2) Az ultralight pilóta szakszolgálati engedély érvényességi idején belül éjszakai jogosítással éjszakai repülést az a légi jármű-vezető végezhet, aki legalább egy felszállást és egy leszállást végrehajtott éjszaka a repülést megelőző 90 napban.

(3) A fedélzeti mérnök szakszolgálati engedély érvényességi idején belül fedélzeti mérnöki tevékenységet az a fedélzeti mérnök láthat el, aki a repülést megelőző 90 napban azonos típusú légi járművön legalább három útvonalrepülést hajtott végre.

(4) A fedélzeti navigátor szakszolgálati engedély érvényességi idején belül fedélzeti navigátori tevékenységet az a fedélzeti navigátor láthat el, aki a repülést megelőző 90 napban azonos típusú légi járművön legalább három útvonalrepülést hajtott végre.

(5) Ha az (1)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek nem teljesülnek, akkor az engedélyesnek

a) részt kell vennie egy vizsgáztató által végzett készségellenőrzésen vagy

b) teljesítenie kell a hiányzó repült időt, valamint felszállásokat és leszállásokat oktató felügyelete mellett kétkormányos légi járművön vagy egyedülrepülések során.

(6) A motor nélküli sárkányrepülő eszköz, a siklóernyő vagy az ejtőernyő szakszolgálati engedély engedélyese az engedély érvényességi idején belül akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságokat, ha a végzendő tevékenységet megelőzően nem volt 12 hónapnál hosszabb megszakítás az engedély által biztosított jogosultságok gyakorlásában.

(7) Ha a (6) bekezdésben foglalt feltétel nem teljesül, akkor a motor nélküli sárkányrepülő eszköz, a siklóernyő vagy az ejtőernyő szakszolgálati engedély engedélyesének elméleti és gyakorlati vizsgát kell tennie vizsgáztató előtt.

IV. FEJEZET A KÉPZÉS ÉS A VIZSGÁZTATÁS

13. Képző szervezetek

23. §

(1) A repülési személyzeti, a motor nélküli sárkányrepülő eszköz, a siklóernyő és az ejtőernyő szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó képzést a *12. mellékletben* meghatározott követelményeknek megfelelő képző szervezet végezhet.

(2) A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó képzést a *13. mellékletben* meghatározott követelményeknek megfelelő képző szervezet is végezhet.

(3) Vizsgáztatói tanúsítás megszerzésére irányuló egységesítési tanfolyamot a légiközlekedési hatóság szervezhet.

24. §

A **23. §-ban** meghatározott képző szervezetek által használt repülésszimulációs oktatóeszközöket üzemeltető szervezetre, a repülésszimulációs oktatóeszköz minősítésére, valamint az ilyen szervezet és eszköz felügyeletére a 1178/2011/EU rendelet előírásait kell alkalmazni.

14. A képzési engedély kiadása, felfüggesztése és visszavonása

25. §

(1) A képző szervezet képzési engedélyét a légiközlekedési hatóság kérelemre adja ki. A kérelem a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon túl a következőket tartalmazza:

a) a kérelmező telephelyét,

b) a felelős vezető személy nevét.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kérelemhez csatolni kell az e rendelet követelményeinek teljesítését igazoló dokumentumok másolatát, továbbá a 12. vagy a 13. *mellékletben* meghatározott kézikönyveket.

(3) A képző szervezet képzési engedélye a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon túl legalább a következő adatokat tartalmazza:

- a) a szervezet telephelye,
- b) az engedélyezett tevékenység,
- c) az engedély száma.

(4) A légiközlekedési hatóság az általa kiadott képzési engedélyekről nyilvántartást vezet, amelyet a honlapján közzétesz. A nyilvántartás az engedélyben foglalt adatokat tartalmazza.

26. §

(1) A légiközlekedési hatóság figyelemmel kíséri a képzési engedély kiadásához előírt feltételeknek történő folyamatos megfelelést.

(2) A légiközlekedési hatóság ellenőrzi a tanfolyamok végrehajtását, valamint ellenőrző repülést végezhet növendékekkel.

(3) A légiközlekedési hatóság négy éves időszakokban teljes körűen felülvizsgálja, hogy a képző szervezet megfelel-e e rendelet előírásainak. A négy éves felülvizsgálati időszakon belül a légiközlekedési hatóság további felülvizsgálatot végezhet, ha a repülés biztonságát veszélyeztető hiányosságokat tárt fel a képző szervezet működésében.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzések, valamint a (3) bekezdésben meghatározott felülvizsgálati eljárás során a képző szervezet a légiközlekedési hatóság rendelkezésére bocsátja a képzéssel kapcsolatos valamennyi nyilvántartást, az engedélyeztetési dokumentumokat, a képzés során használt légijármű vagy repülőeszköz dokumentációját, az előadások anyagait, a tanjegyzeteket, valamint az eligazítások dokumentumait és bármely más, a képzésre vonatkozó dokumentumot.

(5) Ha a légiközlekedési hatóság a (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzés vagy a (3) bekezdésben meghatározott felülvizsgálati eljárás során eltérést tapasztal, határidő megjelölésével felhívja a képző szervezetet javító intézkedés megtételére.

(6) Ha a képző szervezet a javító intézkedés megtételét elmulasztja, a légiközlekedési hatóság a képző szervezet engedélyét visszavonja annak a tevékenységnek a tekintetében, amelyben az eltérést tapasztalta.

(7) Ha a képző szervezet által határidőben teljesített javító intézkedés nem biztosítja az e rendeletnek való megfelelést, a légiközlekedési hatóság a képző szervezet engedélyét felfüggeszti annak a tevékenységnek a tekintetében, amelyben az eltérést tapasztalta, valamint újabb határidő kitérésével felszólítja a szervezetet a megfelelő javító intézkedés meghozatalára. Ha az újabb javító intézkedés sem biztosítja az e rendeletnek való megfelelést, a légiközlekedési hatóság a (6) bekezdésben foglaltak szerint jár el.

15. Módosítások

27. §

(1) Ha a képző szervezet a jóváhagyásához szükséges feltételeket érintő változást tervez, azok jóváhagyása érdekében benyújtja a légiközlekedési hatósághoz a képzési engedély kiadásához

szükséges, a tervezett változások szerint módosított dokumentumokat. Ezzel egyidejűleg a képző szervezet igazolja, hogy a tervezett változás megvalósítása továbbra is biztosítja az e rendeletnek való megfelelést.

(2) Ha a jóváhagyott változások az engedélyben foglalt adatok változtatását is szükségessé teszik, a légiközlekedési hatóság a képzési engedélyt módosítja.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a képző szervezet a légiközlekedési hatóság előzetes jóváhagyása nélkül a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott eljárás szerint vezethet be változást.

(4) Ha a változás nem ismerhető előre, akkor a változás bekövetkeztét követő öt munkanapon belül kell azt bejelenteni és a módosítás jóváhagyását kérni.

16. A képzésre vonatkozó követelmények

28. §

Az egyes szakszolgálati engedélyekhez és jogosításokhoz kapcsolódó képzési követelményeket az *1-9. mellékletek*, a vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges előfeltételeket az *1-8. mellékletek* tartalmazzák a 8. § *a)-i)* pontjaiban meghatározottak szerint.

29. §

(1) Az elméleti képzés távoktatási módszerrel is végrehajtható. Ebben az esetben tantárgyanként legalább egy tantermi konzultációs alkalmat kell biztosítani és a képző szervezetnek rendelkeznie kell a növendék előrehaladásának nyomon követését lehetővé tevő rendszerrel.

(2) A távoktatással kapcsolatos eljárásokat a képző szervezet kézikönyveiben meg kell határozni.

30. §

A képző szervezet a sikeres képzésről bizonyítványt állít ki, amelynek formátumát a kézikönyveiben határozza meg. A bizonyítványnak tartalmaznia kell legalább a következőket:

- a)* a kiállító szervezet neve, címe, képzési engedélyének száma,
- b)* a növendék neve, születési helye és ideje,
- c)* az elvégzett képzés megnevezése,
- d)* a képzés megkezdésének és befejezésének dátuma,
- e)* a bizonyítvány kiállításának dátuma,
- f)* a képző szervezet nevében kiállításra jogosult személy neve és aláírása,
- g)* a bizonyítvány azonosítószáma.

17. A vizsgáztatás általános szabályai

31. §

Képzéshez kötött vizsga esetében a növendék akkor bocsátható vizsgára, ha a képzést sikeresen teljesítette.

32. §

(1) Az ultralight repülőgép pilóta, az autogiro pilóta és a motoros sárkányrepülő eszköz vezető szakszolgálati engedély, valamint az e rendelet szerinti vizsgáztatói tanúsítás megszerzéséhez szükséges elméleti ismereti vizsgáztatást a légiközlekedési hatóság végzi. Az e rendelet szerint

kiadható egyéb szakszolgálati engedélyek, betétlapok és jogosítások megszerzéséhez, meghosszabbításához vagy megújításához szükséges elméleti ismereti vizsgáztatást a képzést végző képző szervezet végzi az e rendeletben meghatározott követelmények és a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott vizsgaszabályzat szerint.

(2) A légiközlekedési hatóság vagy a vizsgáztatást végző képző szervezet a sikeres vizsgáról bizonyítványt állít ki, amelynek formátumát a 33. § szerinti vizsgaszabályzatban meg kell határozni.

A bizonyítványnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kiállító szervezet neve, címe, képző szervezet esetén a képzési engedély száma,
- b) a vizsgázó neve, születési helye és ideje,
- c) a teljesített vizsga megnevezése,
- d) a vizsga dátuma,
- e) a bizonyítvány kiállításának dátuma,
- f) a vizsgáztatást végző szervezet nevében kiállításra jogosult személy neve és aláírása,
- d) a bizonyítvány azonosítószáma.

(3) Ha a vizsgáztatást a képző szervezet végzi, akkor a sikeres képzést igazoló bizonyítványt és a sikeres vizsgát igazoló bizonyítványt egységes szerkezetben kell kiadni.

18. A vizsgaszabályzat

33. §

(1) Az elméleti ismereti vizsgát, a jártassági vagy gyakorlati vizsgát, a készség-ellenőrzést és a kompetencia felmérést a légiközlekedési hatóság által – e rendelet 1-9. mellékleteivel összhangban – kiadott vagy a 32. §-ban meghatározottak szerint jóváhagyott vizsgaszabályzat alapján kell végrehajtani. A légiközlekedési hatóság az általa kiadott vizsgaszabályzatot honlapján közzéteszi.

(2) A vizsgaszabályzatnak tartalmaznia kell a vizsga lebonyolításának rendjét, a következők szerint:

- a) a vizsgán történő részvétel feltételei,
- b) a vizsga dokumentálásának rendje,
- c) a vizsgázó jogai és kötelességei,
- d) a vizsgáztató jogai és kötelességei,
- e) a vizsga lebonyolításának eljárása,
- f) a vizsga értékelésének szempontjai és az értékelő lap,
- g) a sikeres vizsgát igazoló bizonyítvány formátuma,
- h) a sikertelen vizsga feltételeinek meghatározása,
- i) sikertelen vizsga megismétlésére vonatkozó feltételek,
- j) a vizsga felfüggesztésére vonatkozó eljárás,
- k) a vizsga során tapasztalt visszaélések és szabálytalanságok esetén alkalmazandó intézkedések,
- l) elméleti vizsgáztatás esetén a vizsgáztatók képezésére és megbízására vonatkozó szabályok, és
- m) elméleti vizsgáztatás esetén a vizsgakérdés adatbázis kezelésére vonatkozó eljárások.

(3) Amennyiben a vizsgáztatást nem a légiközlekedési hatóság repülési felügyelője végzi, a légiközlekedési hatóság ellenőrizheti a vizsga vizsgaszabályzatnak megfelelő lebonyolítását.

(4) Ha a légiközlekedési hatóság a vizsga során szabálytalanságot állapít meg, a vizsgát felfüggeszti.

19. A vizsgára vonatkozó követelmények

34. §

- (1) Az elméleti vizsga formája írásbeli, négy válaszlehetőségből egy helyes választ tartalmazó feleletválasztásos teszt. A sikeres vizsgához a kérdések legalább 75%-át helyesen kell megválaszolni. A vizsga értékelésekor a kérdéseket azonos pontszámmal kell figyelembe venni.
- (2) A vizsgázónak annyi időt kell biztosítani, hogy kérdésenként átlagosan 75 másodperc álljon rendelkezésére.
- (3) Az elméleti vizsgát tanfolyami jegyzetek használata nélkül kell lefolytatni.
- (4) Az elméleti vizsgáztatást végző képző szervezetnek rendelkeznie kell az adott témakört teljes mértékben lefedő vizsgakérdés adatbázissal. A képző szervezetnek gondoskodnia kell a vizsgakérdés adatbázis titkosságáról.
- (5) Sikeres elméleti vizsgáról a vizsgázó vizsgabizonyítványt kap, amely 2 évig fogadható el szakszolgálati engedély vagy betétlap kiadásához, valamint a jártassági vizsga megkezdéséhez, ha a jártassági vizsgát e rendelet előírja.

35. §

- (1) A jártassági vagy gyakorlati vizsga megkezdésének feltétele az elméleti ismereti vizsga teljesítése és az érvényes orvosi minősítés megléte.
- (2) A jártassági vagy gyakorlati vizsgáról, a készségellenőrzésről és a kompetencia felmérésről a vizsgáztató jegyzőkönyvet állít ki. A sikeres vizsgáról szóló jegyzőkönyv a vizsga dátumától számított fél éven belül fogadható el szakszolgálati engedély vagy betétlap kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása során.

20. A vizsgáztatók

36. §

A jártassági vagy gyakorlati vizsgáztatást, a készség-ellenőrzést és a kompetencia-felmérést

a) a légiközlekedési hatóság repülési felügyelője,

b) a légiközlekedési hatóság által kiadott vizsgáztatói tanúsítással rendelkező személy, vagy

c) típusjogosítású légijármúnél új típus bevezetése esetén a légiközlekedési hatóság által kiadott vizsgáztatói tanúsítással rendelkező, hasonló teljesítményű légijárműre oktatói jogosítással rendelkező személy

(a továbbiakban együtt: vizsgáztató) végezheti.

37. §

- (1) A vizsgáztató jogosult annak eldöntésére, hogy a vizsgázó megfelelő szinten elsajátította a szakszolgálati tevékenységhez szükséges ismereteket és gyakorlatot.
- (2) A vizsgáztató nem vizsgáztathatja azt a kérelmezőt, akinek maga tartotta a szakszolgálati engedélyhez vagy jogosításhoz szükséges képzést vagy bármely olyan esetben, amikor objektív értékelését a kérelmezővel fennálló bármilyen személyes kapcsolat vagy kötődés befolyásolhatja.

21. A vizsgáztatói tanúsítás kiadása

38. §

- (1) A vizsgáztatói tanúsításokra vonatkozó követelményeket az 1-8. *melléletek* tartalmazzák.
- (2) A vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság írásban adja meg, ha a kérelmező teljesítette az e rendeletben előírt követelményeket és írásban nyilatkozott arról, hogy hozzájárul a (5) bekezdésben meghatározott adatainak kezeléséhez.
- (3) A tanúsításban a légiközlekedési hatóság megjelöli a tanúsítás célját és a vizsgáztatási eljárás során ellátandó feladatokat.
- (4) A légiközlekedési hatóság repülési felügyelője vizsgáztatói tanúsítással végezhető vizsgáztatói feladatot e rendeletben meghatározott szakszolgálati engedéllyel, jogosítással és a vizsgáztatóra vonatkozó követelmények teljesítésével végezhet.
- (5) A légiközlekedési hatóság nyilvántartást vezet az általa tanúsított vizsgáztatókról, azokkal a feladatkörökkel együtt, amelyre tanúsítást kaptak. A nyilvántartást a légiközlekedési hatóság a honlapján közzéteszi. A nyilvántartás az engedélyben foglalt adatokat és a vizsgáztató elérhetőségeit tartalmazza.
- (6) Vizsgáztatói tanúsítást az a személy kaphat, aki ellen a légiközlekedési hatóság a tanúsítás kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása iránti kérelem benyújtását megelőző három év során nem alkalmazott az e rendelet vagy a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és annak végrehajtási rendeleteinek megsértése miatt bármilyen gazdasági vagy adminisztratív szankciót, beleértve a légiközlekedési bírságot és bármilyen engedély, jogosítás vagy tanúsítás felfüggesztését, korlátozását vagy visszavonását, továbbá nem állnak fenn vele kapcsolatban a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 53. § (9) bekezdésében meghatározott körülmények.

39. §

Az e rendelet szerinti vizsgáztatói tanúsítás kérelmezőjének – az e rendelet mellékleteiben meghatározottakon túl – egységesítési tanfolyamon kell részt vennie. Az egységesítési tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatásból áll, és legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a szakszolgálati engedélyek, jogosítások vagy tanúsítások megszerzéséhez szükséges két olyan jártassági vizsga, készségellenőrzés, gyakorlati vizsga vagy kompetencia-felmérés lefolytatása, amely tekintetében a kérelmező a vizsgák és ellenőrzések lefolytatásához jogosultságot kíván szerezni,
- b) e rendelet által a kérelmezett tanúsításnak megfelelő szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás kiadására, meghosszabbítására és megújítására meghatározott követelményekről, a jártassági vagy gyakorlati vizsga, a készségellenőrzés, valamint a kompetencia-felmérés lefolytatásáról, ezek dokumentálásáról és jelentéséről szóló képzés,
- c) tájékoztató a személyes adatok védelmével, a felelősséggel, a balesetbiztosítással és díjakkal kapcsolatos adminisztratív eljárásokról és követelményekről.

40. §

- (1) Az egységesítési tanfolyam elméleti képzés részéből a kérelmezőnek elméleti vizsgát kell tennie. Ennek sikeressége a gyakorlati képzésen való részvétel előfeltétele.
- (2) A vizsgáztatói tanúsítás kérelmezőjének kompetencia-felmérés keretében kell igazolnia, hogy rendelkezik az egységesítési tanfolyam gyakorlati részén megszerzhető kompetenciákkal.

(3) A vizsgáztatói tanúsítás kérelmezője a kompetencia-felmérés során jártassági vizsga, készségellenőrzés, gyakorlati vizsga vagy kompetencia-felmérés lefolytatása révén ad számot szakértelméről a kérelmezett vizsgáztatói tanúsításnak megfelelő vizsgáztatói szerepkörben. A kompetencia-felmérésnek tartalmaznia kell a repülés előtti és utáni eligazítást, a jártassági vizsga, a készségellenőrzés, a gyakorlati vizsga vagy a kompetencia-felmérés lefolytatását, valamint a vizsgáztatott személy értékelését.

22. A vizsgáztatói tanúsítás érvényessége, meghosszabbítása és megújítása

41. §

(1) A vizsgáztatói tanúsítás érvényessége ideje három év.

(2) Ha a vizsgáztatói tanúsítás érvényessége idején belül

a) a tanúsítás engedélyese évente legalább két jártassági vizsgát, készségellenőrzést, gyakorlati vizsgát vagy kompetencia-felmérést lefolytatott,

b) a tanúsítás engedélyese az érvényességi idő utolsó évében részt vett a légiközlekedési hatóság által szervezett ismeretfrissítő egységesítési tanfolyamon, és

c) az érvényességi idő utolsó évében az *a)* ponttal összhangban lefolytatott jártassági vizsgák, készségellenőrzések vagy gyakorlati vizsgák egyikét másik vizsgáztató felügyelte a vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság kérelemre újabb három évre kiadja.

(3) A lejárt vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság kérelemre megújítja, ha a kérelmező részt vett a légiközlekedési hatóság által szervezett ismeretfrissítő egységesítési tanfolyamon, valamint sikeresen teljesítette a 40. § szerinti kompetencia-felmérést.

42. §

Ha a vizsgáztatói tanúsítás meghosszabbításához e rendelet vizsga vagy kompetencia-felmérés teljesítését írja elő, az a kérelmező, aki vizsgáztatói tanúsítása lejárt előtt nem felel meg az előírt vizsgán vagy kompetencia-felmérésen, csak akkor gyakorolhatja a vizsgáztatói tanúsítása által biztosított jogosultságokat, ha a vizsgát vagy kompetencia-felmérést sikeresen teljesítette.

23. A vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztése és visszavonása

43. §

(1) A légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást felfüggeszti, ha

a) az engedélyes akadályozza a légiközlekedési hatóságnak a vizsgáztatói tevékenység ellenőrzésével kapcsolatos eljárását, az ellenőrzés lehetővé tételéig,

b) az engedélyes a vizsgáztatói tevékenység ellátására hátrányosan ható szer hatása alatt vagy a polgári légiközlekedési személyzet egészségügyi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egészségileg alkalmatlan állapotban lát el szakszolgálati tevékenységet, vagy

c) a légiközlekedési hatóság eljárása során megállapítja, hogy az engedélyes vizsgáztatói tevékenység ellátása során a légiközlekedési szabályokat súlyosan megszegi és azzal a légiközlekedés biztonságát sérti vagy veszélyezteti.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott esetben – amennyiben a vizsgáztatói tanúsítás engedélyese több kategóriában rendelkezik vizsgáztatói jogosultsággal és a megállapított eltérés nem jelenti a többi jogosultság gyakorlásához szükséges feltételek nem teljesítését –

légiközlekedési hatóság felfüggesztheti csak azt a vizsgáztatói jogosultságot is, amellyel összefüggésben a légiközlekedési szabályokat az engedélyes megszegte.

(3) Ha a légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást az (1) bekezdés *c)* pontja alapján függeszti fel, a határozatban rendelkeznie kell a vizsgáztatói tanúsítás visszaadásához szükséges, e rendelettel összhangban lévő képzési vagy vizsgáztatási követelményekről is.

44. §

(1) A légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást visszavonja, ha

- a)* az engedélyes a kérelemben valótlan adatokat jelölt meg,
- b)* az engedélyessel szemben a 14. §-ban meghatározott feltételek fennállnak,
- c)* a 43. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglaltak ismétlődően következnek be,
- d)* az engedélyes a tevékenysége során a légiközlekedési szabályokat megszegte és azzal a légiközlekedés biztonságát olyan módon sérti vagy veszélyezteti, amely súlyos repülőesemény bekövetkeztéhez vezet.

(2) vizsgáztatói tanúsítás visszavonását követően új vizsgáztatói tanúsítás kiadása során a kérelmezőnek ismételten teljesítenie kell az e rendelet szerinti követelményeket és a visszavonás előtt szerzett ismeret és tapasztalat nem számítható be az e rendeletben meghatározott ismereti és tapasztalati követelményekbe.

45. §

(1) A 43. § (1) bekezdésében és a 44. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a légiközlekedési hatóság intézkedésként a vizsgáztatói tanúsítást azonnali hatállyal bevonja és a vizsgáztatói tanúsítást elveszi, amelyről átvételi elismervényt állít ki. Az átvételi elismervénynek tartalmaznia kell az elvétel e rendeletben meghatározott jogalapját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevonás esetén a légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztéséről, visszavonásáról vagy visszaadásáról 5 napon belül dönt.

(3) Ha a vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztése a 43. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nem érinti a jogosult valamennyi jogosultságát, a légiközlekedési hatóság a jogosult részére új, csak a felfüggesztéssel nem érintett jogosultságok gyakorlását lehetővé tevő vizsgáztatói tanúsítást állít ki és ad vissza.

24. Történelmi jelentőségű légi járművekre vonatkozó egyedi követelmények

46. §

A 216/2008/EK rendelet II. Mellékletében meghatározott azon történelmi jelentőségű légi járművek esetében, amelyekkel adottságaiknál fogva az adott légi jármű kategóriára vonatkozó, e rendeletben meghatározott képzési vagy vizsgáztatási feltételek nem teljesíthetőek, a légiközlekedési hatóság egyedi képzési és vizsga követelményeket hagyhat jóvá.

V. FEJEZET A BESZÁMÍTÁS ÉS AZ ELFOGADÁS SZABÁLYAI

25. A katonai tapasztalat, képzés és szakszolgálati engedély beszámítása

47. §

Az állami célú légitársaságok szakszemélyzetének szakszolgálati engedélyeiről szóló miniszteri rendelet alapján kiadott repülőgép-vezető, helikoptervezető, fedélzeti mérnök, fedélzeti navigátor vagy ejtőernyős szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy katonai szolgálat során szerzett szakszolgálati engedélyét, képzéseit és repülési idejét a légitársaságok az általa kialakított és honlapján közzétett beszámítási jegyzőkönyv szerint beszámítja az e rendelet szerinti szakszolgálati engedély és jogosítás kiadásához.

26. A más államok által kiadott szakszolgálati engedélyek elfogadása

48. §

(1) A Chicagói Egyezmény Szerződő Állama által a Chicagói Egyezménynek a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függelékének kihirdetéséről szóló 2007. évi XLVI. törvénnyel kihirdetett 1. Függelékének (a továbbiakban: 1. Annex) megfelelően kiadott fedélzeti mérnök, fedélzeti navigátor és repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyt a légitársaságok az általa kiadott szakszolgálati engedélyekkel egyenértékűnek fogadják el.

(2) A más állam által kiadott ultralight repülőgép pilóta, autogiro pilóta, továbbá a motoros sárkányrepülő eszköz vezetésére és az ejtőernyős oktatásra jogosító szakszolgálati engedélyt a légitársaságok – a más államok légitársaságai hatóságaival kötött megállapodásaival összhangban – az e rendeletben foglalt feltételek teljesítése esetén, e rendelet szerinti szakszolgálati engedély kiadása nélkül, az e rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedéllyel egyenértékűnek fogadják el.

(3) A 9. § (2) bekezdésben meghatározott betétlapra bejegyezhető jogosítások esetén a más állam által az 1. Annexnek megfelelően kiadott érvényes, azonos jogosultságot biztosító jogosítás alapján a légitársaságok e rendelet szerinti jogosítást jegyez be a betétlapra.

27. A más állam által jóváhagyott képzések elfogadása

49. §

(1) A más állam által jóváhagyott képzést a légitársaságok e rendelet szerinti képzéssel egyenértékűnek fogadják el szakszolgálati engedély vagy a betétlap kiadásához, ha a képzés megfelel az 1. Annex előírásainak.

(2) Ha a más állam által jóváhagyott képzés nem felel meg az 1. Annex előírásainak vagy nem az 1. Annex szerinti szakszolgálati engedély kiadására irányul, a légitársaságok kérelemre – a (4) bekezdésben foglaltak szerint – részleges vagy teljes felmentést adhat az e rendeletben meghatározott szakszolgálati engedély vagy betétlap kiadásának feltételét képező követelmények alól.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott kérelmet a légitársaságokhoz írásban kell benyújtani, és a kérelemhez annak tárgya szerint csatolni kell a más állam által jóváhagyott képzés elvégzését igazoló dokumentum másolatát és az képző szervezet nyilatkozatát a képzés tematikájáról és vizsgarendszeréről.

(4) Ha a kérelmező képzése egyenértékű az e rendeletben foglaltakkal, a légiközlekedési hatóság teljes felmentést ad. Ha a légiközlekedési hatóság a (3) bekezdés szerint igazolt képzés tematikájának és vizsgarendszerének az e rendeletben foglalt követelményekkel történt összehasonlítása során eltérést állapít meg, akkor az e rendeletnek való teljes megfelelést biztosító kiegészítő képzés vagy vizsga előírása mellett részleges felmentést ad.

(5) A légiközlekedési hatóság a megadott felmentésekről nyilvántartást vezet.

(6) A légiközlekedési hatóság által megadott felmentés alapján e rendelet szerinti szakszolgálati engedély vagy betétlap legfeljebb a felmentés megadástól számított egy éven belül adható ki.

VI. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

50. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

51. §

(1) A légiközlekedési hatóság elvégzi a 1178/2011/EU rendelet 4. cikk (2)-(6) bekezdésében, 6. cikkében és 7. cikkében meghatározott konvertálási feladatokat.

(2) A légiközlekedési hatóság elvégzi a harmadik országok által kibocsátott engedélyek elfogadására a 1178/2011/EU rendelet 8. cikkében meghatározott feladatokat.

(3) A légiközlekedési hatóság elvégzi a megkezdett képzések beszámításával kapcsolatban a 1178/2011/EU rendelet 9. cikkében, valamint a katonai szolgálat során szerzett pilóta-szakszolgálati engedély beszámításával kapcsolatban a 1178/2011/EU rendelet 10. cikkében meghatározott feladatokat.

(4) A légiközlekedési hatóság elvégzi az engedélyek és tanúsítványok 1178/2011/EU rendelet 4. cikk (1) bekezdésében, 10a. cikk (2) bekezdésében, 10b. cikk (2) bekezdésében és 11a. cikk (3) bekezdésében meghatározott cseréjét.

52. §

(1) Az e rendelet hatályba lépése előtt a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről szóló 5/2001. (II. 6.) KöViM rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyek és jogosítások és felhatalmazások lejáratukig érvényesek, meghosszabbításuk iránti kérelemre a légiközlekedési hatóság e rendelet szerinti szakszolgálati engedélyt vagy tanúsítást ad ki. Megújítás során e rendelet követelményeit kell teljesíteni.

(2) Az e rendelet hatálya alá tartozó, de az e rendelet hatályba lépése előtt a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyek, jogosítások és felhatalmazások lejáratukig érvényesek, meghosszabbításuk iránti kérelemre a légiközlekedési hatóság e rendelet szerinti szakszolgálati engedélyt, betétlapot vagy tanúsítást ad ki. Megújítás során e rendelet követelményeit kell teljesíteni.

(3) Az e rendelet hatályba lépése előtt a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet alapján kiadott terepvontató jogosítások e rendelet hatályba lépésekor érvényüket veszítik.

53. §

(1) Azon személyek, akik e rendelet hatályba lépése előtt olyan jogosultságokat gyakoroltak, amelyek gyakorlásához e rendelet értelmében szakszolgálati engedély, abba bejegyzett jogosítás, valamint nyelvismereti kiterjesztés szükséges, jogosultságaikat e rendelet hatályba lépését követően további 3 évig gyakorolhatják e rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedély, jogosítás, valamint nyelvismereti kiterjesztés nélkül.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyeknek e rendelet hatályba lépését követő 3 éven belül teljesíteniük kell az adott jogosultság gyakorlásához e rendeletben előírt jártassági vagy gyakorlati vizsgára és a nyelvismeretre vonatkozó követelményeket.

(3) A jártassági vagy gyakorlati vizsga során a vizsgáztatónak meg kell győződnie arról is, hogy a vizsgázó rendelkezik az adott szakszolgálati engedélyhez vagy jogosításhoz kapcsolódó elméleti ismeretekkel.

(4) Oktatók és vizsgáztatók esetében az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon túl e rendelet hatályba lépését követő 3 éven belül teljesíteni kell az e rendeletben előírt kompetencia felmérést vagy gyakorlati vizsgát is.

(5) A sikeresen teljesített vizsgák és kompetencia felmérések alapján a légiközlekedési hatóság kérelemre kiadja az e rendelet szerinti szakszolgálati engedélyt, amelybe bejegyzi a megfelelő jogosításokat.

(6) Siklóernyő és ejtőernyő szakszolgálati engedély esetében a (2)-(5) bekezdésben meghatározott vizsgák lefolytatására a légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsításra vonatkozóan e rendeletben meghatározottaktól eltérően jelöl ki vizsgáztatót. A kijelölés legfeljebb egy alkalommal, legfeljebb 3 éves időtartamra adható ki, olyan személynek, aki rendelkezik az e rendeletben a vizsgáztatókra meghatározott követelményekkel egyenértékű tapasztalattal.

54. §

A 9. melléklet 2.5. pontjában meghatározott követelményt a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről szóló 5/2001. (II. 6.) KöViM rendelet alapján kiadott repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedéllyel rendelkezőknek e rendelet hatályba lépését követő 2 éven belül kell teljesíteniük.

55. §

(1) Az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő, valamint a (2) bekezdésben foglaltak teljesüléséig befejezett képzéseket a légiközlekedési hatóság az általa kialakított és honlapján közzétett beszámítási jegyzőkönyv szerint beszámítja az e rendelet szerinti szakszolgálati engedély és jogosítás kiadásához.

(2) A hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet szerint kiadott képzési engedéllyel rendelkező képző szervezetnek, továbbá azon siklóernyős és ejtőernyős képzéseket nyújtó képző szervezetnek, amelynek képzése alapján az (1) bekezdés alapján szakszolgálati engedély kerül kiadásra e rendelet hatályba lépését követő 18 hónapon belül meg kell felelnie e rendelet előírásainak. Ennek érdekében a megfelelően módosított kézikönyveket legkésőbb e rendelet hatályba lépését követő 1 éven belül be kell nyújtani a légiközlekedési hatóságnak jóváhagyásra.

56. §

Ez a rendelet a következő európai uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EGK tanácsi irányelv, az 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 20-i 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

b) a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 2011. november 3-i 1178/2011/EU bizottsági rendelet,

c) a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 1178/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. március 30-i 290/2012/EU bizottsági rendelet,

d) a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelmények és igazgatási eljárások rögzítéséről szóló, 2011. november 3-i 1178/2011/EU bizottsági rendelet módosításáról szóló, 2014. március 13-i 245/2014/EU bizottsági rendelet.

57. §

Hatályát veszti a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről szóló 5/2001. (II. 6.) KöViM rendelet és a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet.

Ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély és az ahhoz kapcsolódó jogosítások és tanúsítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély	ULPL	II				Nincs lejárata
			Repülés oktatói jogosítás	FI(UL)	XII	3 év
			Vontató jogosítás	Vontató jogosítás	XII	Nincs lejárata
			NVFR	NVFR	XII	Nincs lejárata

1. Ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély

1.1. Az ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

1.1.1. Az ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedély (a továbbiakban: ULPL) engedélyesének joga van parancsnok pilótaként tevékenykedni bármely egy- és kétüléses ultralight repülőgépen.

1.1.2. Az ULPL engedélyesének 19. életéve betöltése után joga van kétüléses ultralight repülőgépen a szakszolgálati engedélybe bejegyzett érvényes jogosításának megfelelő egyéb gazdasági tevékenységet végezni, ha a megelőző 90 napban legalább 3 fel- és leszállást teljesített az adott típusú ultralight repülőgépen.

1.1.3. Az ULPL engedélyesének 19. életéve betöltése után joga van kétüléses ultralight repülőgépen gazdasági célú tevékenységet végezni, ha a szakszolgálati engedélyének kiadását követően legalább 50 óra repülési időt teljesített parancsnok pilótaként ultralight repülőgépen.

1.1.4. Az ULPL engedélyese jogosultságait akkor gyakorolhatja éjszaka, ha rendelkezik éjszakai jogosítással (a továbbiakban: NVFR jogosítás). Az NVFR jogosítás megszerzéséhez teljesíteni kell a 1178/2011/EU rendelet I. Melléklet FCL.810 pont *a*) alpontjában meghatározott követelményeket ultralight repülőgéppel.

1.2. Az ULPL megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

ULPL-t az a kérelmező kaphat, aki betöltötte a 17. életévét.

1.2.2. Képzési követelmények

1.2.2.1. Elméleti képzés

Az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következő témakörökre kell kiterjednie:

a) általános tantárgyak:

aa) légi jog,

ab) emberi teljesítőképesség,

ac) meteorológia, és

ad) kommunikáció;

b) kategória specifikus tantárgyak:

ba) repüléselmélet,

bb) üzemeltetési eljárások,

bc) repülési teljesítmény és tervezés,

bd) légi jármű általános ismeretek, és

be) navigáció.

1.2.2.2. Gyakorlati képzés

1.2.2.2.1. Az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőkre kell kiterjednie:

a) repülés előtti előkészítés, beleértve a tömeg és súlypontszámítást, a légi jármű szemrevételezéssel történő átvizsgálását és a légi jármű kiszolgálását,

b) a repülőtéren és forgalmi műveletek, összeütközést elkerülő eljárások és biztonsági eljárások,

c) a látás utáni repülés normál körülmények közötti eljárásai,

d) kritikusan alacsony sebességgel történő repülés, kezdeti és teljes átesés felismerése és az abból való kivétel technikája,

e) kritikusan magas sebességgel történő repülés, dugóhúzó felismerése és az abból való kivétel technikája,

f) oldalszél nélkül és oldalszállal való fel- és leszállás,

g) felszállás maximális teljesítménnyel (rövid pálya és akadály elkerülése), rövid pályás leszállás,

h) útvonalrepülés látás utáni repülés szabályai szerint helyszámító eljárással,

i) vészhelyzeti eljárások, beleértve a szimulált légi jármű berendezés meghibásodásokat,

j) ellenőrzött légtérrel rendelkező repülőtérről vagy oda történő üzemelés szabályai, megfelelés a légiforgalmi irányító szolgálat eljárásainak és a kommunikációs eljárásoknak.

1.2.2.2.2. A kérelmezőnek legalább 45 óra repülési időt kell teljesítenie ultralight repülőgépen, amelyből legalább 25 órának kétkormányos oktatásnak kell lennie.

1.2.2.2.3. A 45 óra repülési időből 5 óra teljesítése történhet repülésszimulációs oktatóeszközön.

1.2.2.2.4. A kérelmezőnek – jogosított repülés oktató felügyelete alatt – ultralight repülőgépen legalább 10 óra egyedül-repülési időt kell teljesítenie, beleértve 5 óra útvonal-repülési időt egyedül-repüléssel. Az útvonalrepülések során legalább egy olyan útvonalrepülést is teljesíteni kell, amelynek hossza legalább 150 km, és amelynek során két különböző repülőtéren teljes megállásos leszállást kell végrehajtani.

1.2.3. Elméleti és jártassági vizsga

1.2.3.1. Elméleti ismeretek vizsgálója

A kérelmezőnek elméleti vizsga keretében kell bizonyítania, hogy az 1.2.2.1. alpontban meghatározott tantárgyakból rendelkezik azzal a szakismerettel, amely az ULPL engedélyesét megillető jogosultságoknak megfelel.

1.2.3.2. Jártassági vizsga

1.2.3.2.1. A jártassági vizsgát a légiközlekedési hatóság által az alábbi témakörök figyelembevételével kialakított vizsgaszabályzat szerint kell lefolytatni. A légiközlekedési hatóság a vizsgaszabályzatban meghatározza a vizsga végrehajtására vonatkozó tűréshatárokat is.

1. RÉSZ REPÜLÉS ELŐTTI MŰVELETEK ÉS INDULÁSI ELJÁRÁSOK	
a	Repülés előtti dokumentációs és időjárási adatok összeállítása
b	Tömeg-, súly- és teljesítmény-számítások
c	Légijármű-ellenőrzés és kiszolgálás
d	Motor indítása és indítás utáni eljárások
e	Gurulás és repülőtéri eljárások, felszállás előtti ellenőrzés
f	Felszállás és a felszállás utáni ellenőrzés
g	Repülőtér-indulási eljárások
h	ATC összeköttetés betartása, rádiózás

2. RÉSZ ÁLTALÁNOS REPÜLÉSI TEVÉKENYSÉG	
a	ATC összeköttetés - betartása, rádiózás
b	Iránytartás és vízszintes repülés, sebességmódosítással
c	Emelkedés: i. Legjobb emelkedés mértéke ii. Emelkedő fordulók iii. Vízszintes repülés (átmenet a vízszintes repülésbe)
d	Közepes (30°-os) fordulók
e	Túldöntött (45°-os) fordulók, zuhanó-spirál felismerése, és az abból való kivétel
f	Repülés kritikusan kis sebességgel, fékszárnyal és fékszárny nélkül
g	Átesések: i. Tiszta átesés és teljesítménnyel való felvétel ii. Közelítés az áteséshez, 20°-os bedöntésű süllyedő fordulóban iii. Átesés lebegtetési helyzetben
h	Süllyedés: i. Teljesítménnyel és teljesítmény nélkül ii. Süllyedő fordulók (túldöntött sikló fordulók) iii. Felvétel süllyedésből (átmenet a vízszintes repülésbe)

3. RÉSZ ÚTVONAL-ELJÁRÁSOK	
a	Repülési terv, helyszámító eljárás és térképolvasás
b	Magasság-, irány- és sebesség tartás,
c	A tervezett repült idő (ETA) újraellenőrzése, a fedélzeti napló vezetése
d	Útvonal-változtatás kitérő repülőtér felé (tervezés és végrehajtás)

e	Rádió navigációs és GPS eszközök használatának ismerete (ha van)
f	Repülés végrehajtás (ellenőrzések, üzemanyag-rendszer és porlasztó-jegesedés, stb.) ATC összeköttetés betartása, rádiózás

4. RÉSZ MEGKÖZELÍTÉSI ÉS LESZÁLLÁSI ELJÁRÁSOK	
a	Repülőtéri megközelítési eljárások
b	Pontos leszállás (rövidpályás leszállás) oldalszeles leszállás, ha a megfelelő feltételek adottak
c	Fékszárny nélküli leszállás
d	Pálya megközelítése levett teljesítménnyel
e	Földet érés és továbbrepülés
f	Átstartolás alacsony magasságból
g	ATC kapcsolattartás, R/T eljárások
h	Repülés utáni teendők

5. RÉSZ RENDELLENESSÉGI ÉS VÉSZHELYZETI ELJÁRÁSOK	
Ez a rész az 1-4 részekkel kombinálható	
a	Felszállás utáni szimulált motorhiba
b	Szimulált kényszerleszállás
c	Motorleállítás és újraindítás
d	Motorleállítás körültekintő leszállással
e	Dugóhúzó felismerése és megszüntetése.
f	Szóbeli kérdések

1.2.3.2.2. A sikeres vizsga feltételei

1.2.3.2.2.1. A jártassági vizsgát az ultralight repülőgépre jellemző repülési fázisoknak megfelelő szakaszokra kell tagolni.

1.2.3.2.2.2. Egy szakasz bármely elemének sikertelensége az adott szakasz egészének sikertelenségét jelenti. Egyetlen szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek csak az adott szakaszból kell ismételt vizsgáznia. Egynél több szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek meg kell ismételnie a teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.3. Az 1.2.3.2.2.2. pont szerint megismételt vizsga bármely szakaszának sikertelensége esetén, beleértve azokat a szakaszokat is, amelyeket a kérelmező az előző vizsgán egyszer már sikerrel teljesített, a kérelmezőnek újból meg kell ismételnie teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.4. Két sikertelen vizsgakísérlet további gyakorlati képzést von maga után.

1.2.4. Jóváírás

1.2.4.1. Ha a kérelmező repülőgépre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással rendelkezik, a meglévő engedély teljes mértékben beszámítható az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.2. Ha a kérelmező repülőgépre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással rendelkezik, az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés 10 órára csökkenthető, amelynek kétkormányos képzésnek kell lennie. A kétkormányos képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának a normál repülések és a vészhelyzetek gyakorlását kell tartalmaznia.

1.2.4.3. Ha a kérelmező többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással rendelkezik, a meglévő engedély teljes mértékben beszámítható az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.4. Ha a kérelmező többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással rendelkezik, az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés 22 órára csökkenthető, amelynek kétkormányos képzésnek kell lennie. A kétkormányos képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának a normál repülések és a vészhelyzetek gyakorlását kell tartalmaznia.

1.2.4.5. Ha a kérelmező helyből felszálló repülőgép, vitorlázó-repülőgép vagy autogiro vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, a meglévő engedélyhez vagy jogosításhoz kapcsolódó elméleti képzés általános tantárgyai teljes mértékben beszámíthatóak az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába. A kategória specifikus tantárgyakat nem lehet beszámítani az elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.6. Ha a kérelmező helyből felszálló repülőgép, vitorlázó-repülőgép vagy autogiro vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai 30 %-kal csökkenthetőek. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.7. Ha a kérelmező helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(H)) és érvényes típusjogosítással vagy motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel (UL A1) rendelkezik, a meglévő engedélyhez kapcsolódó elméleti képzés általános tantárgyai teljes mértékben beszámíthatóak az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába. A kategória specifikus tantárgyakat nem lehet beszámítani az elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.8. Ha a kérelmező helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(H)) és érvényes típusjogosítással vagy motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel (UL A1) rendelkezik, az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai 20 %-kal csökkenthetőek. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.9. Ha a kérelmező ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)) rendelkezik, a meglévő engedélyhez kapcsolódó elméleti képzés általános tantárgyai teljes mértékben beszámíthatóak az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába. A kategória specifikus tantárgyakat nem lehet beszámítani az elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.10. Ha a kérelmező ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As))

vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)) rendelkezik, az ULPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai nem csökkenthetők.

1.2.5. Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

1.2.5.1. Az ULPL engedélyese csak akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságokat, ha ultralight repülőgépen az előző 24 hónapban teljesített

a) legalább 12 óra repülési időt parancsnokpilótaként, amely magában foglal 12 felszállást és 12 leszállást, valamint

b) legalább egy óra teljes repülési idővel, oktatóval végrehajtott ismeretfrissítő oktatást.

1.2.5.2. Annak az ULPL engedéllyel rendelkező személynek, aki nem teljesítette az 1.2.5.1. alpontban foglalt követelményeket

a) részt kell vennie egy vizsgáztató által végzett készségellenőrzésen, mielőtt folytatná szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságok gyakorlását, vagy

b) teljesítenie kell a hátralévő repülési időt, felszállásokat és leszállásokat kétkormányos vagy egyedül repülések során, oktató felügyelete mellett, az 1.2.5.1. alpont követelményeinek való megfelelés érdekében.

2. Ultralight repülőgép repülés oktatói jogosítás

2.1. Az ultralight repülőgép repülés oktatói jogosítás engedélyesének jogosultságai

Az ultralight repülőgép repülés oktatói jogosítás (a továbbiakban: FI(UL)) engedélyesének joga van a növendék által végrehajtott egyedül-repülést felügyelni, valamint ULPL, FI(UL), ultralight repülőgép vontató jogosítás és ultralight repülőgépre érvényes éjszakai jogosítás kiadása céljából repülésoktatást végrehajtani, amennyiben rendelkezik

a) érvényes ULPL-lel,

b) érvényes FI(UL) jogosítással és

c) a képzési feladatnak megfelelő, érvényes jogosítással.

2.2. A FI(UL) megszerzésének feltételei

2.2.1. Életkor

FI(UL)-t az a kérelmező kaphat, aki betöltötte a 20. életévét.

2.2.2. Szakszolgálati követelmények

A FI(UL) kérelmezőjének rendelkeznie kell érvényes ULPL-lel.

2.2.3. Repülési tapasztalat

A kérelmezőnek legalább 200 óra repült idővel kell rendelkeznie ultralight repülőgépen parancsnok pilótaként.

2.2.4. Képzési követelmények

2.2.4.1. Elméleti képzés

2.2.4.1.1. A FI(UL) elméleti képzés tematikáját a 2.2.4.1.2. alpontban meghatározott témakörök alapján a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. Az elméleti tanfolyamnak tartalmaznia kell legalább

- a) 25 óra tanítási és tanulási ismeretet és
- b) 100 óra elméleti képzést, beleértve az előrehaladást felmérő vizsgákat.

2.2.4.1.2. Az elméleti tanfolyam során a FI(UL) kérelmezőjének a következő kompetenciákat kell megszereznie:

- a) az erőforrások előkészítése,
- b) a tanulást elősegítő légkör megteremtése,
- c) az ismeretek átadása,
- d) a repülésre veszélyes helyzet- és hibakezelés és a repülőszemélyzeti erőforrás- szervezés integrálása,
- e) az idő beosztása az oktatási célkitűzések eléréséhez,
- f) az ismeretek elsajátításának elősegítése,
- g) a hallgató teljesítményének értékelése,
- h) az előrehaladás figyelemmel kísérése és felülvizsgálata,
- i) a képzési időszakok értékelése,
- j) az eredmény jelentése.

2.2.4.2. Gyakorlati képzés

2.2.4.2.1. Az FI(UL) kérelmezőjének legalább 30 órányi repülésoktatásban kell részesülnie, amely magában foglal 25 óra kétkormányos képzést, amelyből 5 óra hajtható végre repülésszimulációs oktatóeszközön.

2.2.4.2.2. A gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) légi jármű ismeretek,
- b) repülés előtti és utáni teendők,
- c) kabinismeret,
- d) légi jármű kezelési ismeretek,
- e) gurulás,
- f) repülési feladatok: egyenes vonalú egyenletes repülés; emelkedés; süllyedés; fordulók; lassú repülés; átesés; kivétel kezdeti dugóhúzóból; kivétel kialakult dugóhúzóból; felszállás és emelkedés iskolakör hosszúfalára; körözés, megközelítés és leszállás; első egyedülrepülés; nagy bedöntésű fordulók és a hozzá tartozó átesési és dugóhúzó gyakorlatok; kényszerleszállás hajtómű nélkül; leszállóhely és kényszerleszállóhely kiválasztása,
- g) navigáció: navigációs ismeretek; navigáció alacsony repülési magasságon és csökkent látási körülmények között,
- h) repülés a fedélzeten található alapvető műszerek alapján,
- i) éjszakai jogosítás oktatására jogosító oktatói jogosítás esetén éjszakai repülés.

2.2.5. Kompetencia felmérés

2.2.5.1. A FI(UL) kérelmezőjének kompetencia felmérés keretében kell bizonyítania, hogy képes a növendéket a vonatkozó szakszolgálati engedély vagy jogosítás kiadásához szükséges szintig oktatni. Ennek a felmérésnek tartalmaznia kell:

- a) az elméleti és a gyakorlati képzésben elsajátított kompetenciák bemutatását a repülés előtti, a repülés utáni, valamint az elméleti képzés során,
- b) szóbeli elméleti vizsgákat a földön, a repülés előtti és a repülés utáni eligazításon, valamint repülés közbeni bemutatást a megfelelő légi járművön,
- c) megfelelő gyakorlatokat az oktatói kompetenciák értékeléséhez.

2.2.5.2. A felmérést ugyanolyan légi járművön kell végrehajtani, mint amilyennel a repülésoktatást végzik.

2.3. A FI(UL) érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.1. Érvényességi idő

2.3.1.1. A FI(UL) a kiadástól számított 3 évig érvényes.

2.3.1.2. A FI(UL) érvényességi idejének lejártát követően a jogosításból származó jogosultságok nem gyakorolhatóak.

2.3.2. Meghosszabbítás

2.3.2.1. Ha a FI(UL) engedélyese a FI (UL) érvényességi idején belül az alábbi három követelményből legalább kettőt teljesít, akkor a légiközlekedési hatóság kérelemre a jogosítást újabb 3 évre kiadja:

- a) legalább 50 órányi repülésoktatást a megfelelő légi jármű-kategóriában a jogosítás érvényességi ideje alatt oktatóként,
- b) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon, a jogosítás érvényességi ideje alatt,
- c) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen a jogosítás érvényességi idejének lejártát megelőző 12 hónapon belül.

2.3.2.2. A FI(UL) engedélyesének legalább minden második meghosszabbítás alkalmával meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

2.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a FI(UL) kérelmezőnek

- a) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon és
- b) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

3. Ultralight repülőgép vontató jogosítás

3.1. Az ultralight repülőgép vontató jogosítás engedélyesének jogosultságai

3.1.1. Az ultralight repülőgép vontató jogosítás engedélyesének joga van vitorlázó-repülőgépet vontatni, ha rendelkezik érvényes ULPL-lel és ultralight repülőgép vontató jogosítással és teljesítette a vitorlázó-repülőgép vontatására e pontban meghatározott követelményeket.

3.1.2. Az ultralight repülőgép vontató jogosítás engedélyesének joga van transzparenst vontatni, ha rendelkezik érvényes ULPL-lel és ultralight repülőgép vontató jogosítással és teljesítette a transzparenst vontatására e pontban meghatározott követelményeket.

3.2. Az ultralight repülőgép vontató jogosítás megszerzésének feltételei

3.2.1. Szakszolgálati követelmények

Az ultralight repülőgép vontató jogosítás kérelmezőjének rendelkeznie kell érvényes ULPL-lel.

3.2.2. Repülési tapasztalat

3.2.2.1. A vitorlázó-repülőgép vontatására jogosító vontató jogosítás kérelmezőjének teljesítenie kell

a) a szakszolgálati engedély kiadása után legalább 60 óra repülési időt parancsnokpilótaként, valamint 60 felszállást és leszállást ultralight repülőgépen és

b) egy képző szervezet által tartott tanfolyamot, amely tartalmaz

ba) egy a vontatórepüléssel és eljárásokkal kapcsolatos elméleti képzést,

bb) legalább 10 gyakorlórepülést vitorlázó repülőgép vontatása közben, amely tartalmaz legalább öt kétkormányos gyakorlórepülést és

bc) 5 szokatórepülést egy repülőgéppel vagy ultralight repülőgéppel felvontatott vitorlázó repülőgépen.

3.2.2.2. A transzparens vontatására jogosító vontató jogosítás kérelmezőjének teljesítenie kell

a) a szakszolgálati engedély kiadása után legalább 100 óra repülési időt parancsnokpilótaként, valamint 200 felszállást és leszállást ultralight repülőgépen és

b) egy képző szervezet által tartott tanfolyamot, amely tartalmaz

ba) egy a vontatórepüléssel és eljárásokkal kapcsolatos elméleti képzést és

bb) legalább 10 gyakorlórepülést transzparens vontatása közben, amely tartalmaz legalább 5 kétkormányos repülést.

3.2.3. Közelmúltbeli tapasztalat

3.2.3.1. A vitorlázórepülő- és transzparensvontatási jogosítások jogosultságainak gyakorlása érdekében a jogosítás engedélyesének teljesítenie kell legalább 5 – a jogosításának megfelelő – vontatást az előző 24 hónap során.

3.2.3.2. Amennyiben a pilóta nem felel meg a 3.2.3.1. alpont előírásainak, a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságai gyakorlása előtt köteles a hátralévő vontatásokat oktatóval vagy oktató felügyelete mellett teljesíteni.

4. Ultralight repülőgép repülés vizsgáztatói tanúsítás

Ultralight repülőgép repülés vizsgáztatói tanúsítás (a továbbiakban: FE(UL)) engedélyese jogosult az ULPL kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, az ultralight repülőgép vontató jogosításhoz és az NVFR jogosításhoz szükséges jártassági vizsgáztatást és készségellenőrzést, továbbá a FI(UL), valamint a FE(UL) kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik érvényes ULPL-lel és FI(UL)-lel,

b) rendelkezik a kérelmezett FE(UL)-nek megfelelő jogosítással és

c) ultralight repülőgép pilótaként legalább 400 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 200 órányi repülésoktatást.

Autogiro pilóta szakszolgálati engedély és az ahhoz kapcsolódó jogosítások és tanúsítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Autogiro pilóta szakszolgálati engedély	AGPL	II				Nincs lejárat
			Repülés oktatói jogosítás	FI(AG)	XII	3 év

1. Autogiro pilóta szakszolgálati engedély

1.1. Autogiro pilóta szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

1.1.1. Az AGPL engedélyesének joga van parancsnok pilótaként tevékenykedni bármely egy- és kétülékes autogiron nappal, látvarepülési szabályok szerint.

1.1.2. Az AGPL engedélyesének 19. életéve betöltése után joga van kétülékes autogiron a szakszolgálati engedélyébe bejegyzett érvényes jogosításának megfelelő egyéb gazdasági tevékenységet végezni, ha a megelőző 90 napban legalább 3 fel- és leszállást teljesített az adott típusú autogiron.

1.1.3. Az AGPL engedélyesének 19. életéve betöltése után joga van kétülékes autogiron gazdasági célú tevékenységet végezni, ha a szakszolgálati engedélyének kiadását követően legalább 50 óra repülési időt teljesített parancsnok pilótaként autogiron.

1.2. Az AGPL megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

AGPL-t az a kérelmező kaphat, aki betöltötte a 17. életévét.

1.2.2. Képzési követelmények

1.2.2.1. Elméleti képzés

Az AGPL megszerzésére irányuló elméleti képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következő témakörökre kell kiterjednie:

a) általános tantárgyak:

aa) légi jog,

ab) emberi teljesítőképesség,

ac) meteorológia, és

ad) kommunikáció;

b) kategória specifikus tantárgyak:

ba) repüléselmélet,

- bb)* üzemeltetési eljárások,
- bc)* repülési teljesítmény és tervezés,
- bd)* légi jármű általános ismeretek, és
- be)* navigáció.

1.2.2.2. Gyakorlati képzés

1.2.2.2.1. Az AGPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőkre kell kiterjednie:

- a)* repülés előtti előkészítés, beleértve a tömeg és súlypontszámítást, a légi jármű szemrevételezéssel történő átvizsgálását és a légi jármű kiszolgálását,
- b)* a repülőtéri és forgalmi műveletek, összeütközést elkerülő eljárások és biztonsági eljárások,
- c)* a látás utáni repülés normál körülmények közötti eljárásai,
- d)* kritikusan alacsony sebességgel történő repülés,
- e)* kritikusan magas sebességgel történő repülés,
- f)* oldalszél nélkül és oldalszállal való fel- és leszállás,
- g)* felszállás maximális teljesítménnyel (rövid pálya és akadály elkerülése), rövid pályás leszállás,
- h)* útvonalrepülés látás utáni repülés szabályai szerint helyszámító eljárással,
- i)* vészhelyzeti eljárások, beleértve a szimulált légi jármű berendezés meghibásodásokat,
- j)* ellenőrzött légtérrel rendelkező repülőtérrel vagy oda történő üzemelés szabályai, megfelelés a légiforgalmi irányító szolgálat eljárásainak és a kommunikációs eljárásoknak.

1.2.2.2.2. A kérelmezőnek legalább 45 óra repülési időt kell teljesítenie autogiron, amelyből legalább 25 órának kétkormányos oktatásnak kell lennie.

1.2.2.2.3. A 45 óra repülési időből 5 óra teljesítése történhet repülésszimulációs oktatóeszközön.

1.2.2.2.4. A kérelmezőnek – jogosított repülés oktató felügyelete alatt – autogiron legalább 10 óra egyedül-repülési időt kell teljesítenie, beleértve 5 óra útvonal-repülési időt egyedül-repüléssel. Az útvonalrepülések során legalább egy olyan útvonalrepülést is teljesíteni kell, amelynek hossza legalább 150 km, és amelynek során két különböző repülőtéren teljes megállásos leszállást kell végrehajtani.

1.2.3. Elméleti és jártassági vizsga

1.2.3.1. Elméleti ismeretek vizsgálja

A kérelmezőnek elméleti vizsga keretében kell bizonyítania, hogy az 1.2.2.1. alpontban meghatározott tantárgyakból rendelkezik azzal a szakismerettel, amely az AGPL engedélyesét megillető jogosultságoknak megfelel.

1.2.3.2. Jártassági vizsga

1.2.3.2.1. A jártassági vizsgát a légiközlekedési hatóság által az alábbi témakörök figyelembevételével kialakított vizsgaszabályzat szerint kell lefolytatni. A légiközlekedési hatóság a vizsgaszabályzatban meghatározza a vizsga végrehajtására vonatkozó tűréshatárokat is.

1. RÉSZ	
REPÜLÉS ELŐTTI MŰVELETEK ÉS INDULÁSI ELJÁRÁSOK	
a	Repülés előtti dokumentációs és időjárési adatok összeállítása
b	Tömeg-, súly- és teljesítmény-számítások
c	Légi jármű-ellenőrzés és kiszolgálás

d	Motor indítása és indítás utáni eljárások
e	Gurulás és repülőtéri eljárások, felszállás előtti ellenőrzés
f	Felszállás és a felszállás utáni ellenőrzés
g	Repülőtér-indulási eljárások
h	ATC összeköttetés betartása, rádiózás

2. RÉSZ
ÁLTALÁNOS REPÜLÉSI TEVÉKENYSÉG

a	ATC összeköttetés - betartása, rádiózás
b	Iránytartás és vízszintes repülés, sebességmódosítással
c	Emelkedés: i. Legjobb emelkedés mértéke ii. Emelkedő fordulók iii. Vízszintes repülés (átmenet a vízszintes repülésbe)
d	Közepes (30°-os) fordulók
e	Túldöntött (45°-os) fordulók, zuhanó-spirál felismerése, és az abból való kivétel, amennyiben alkalmazható
f	Repülés kritikusan kis sebességgel
g	Süllyedés: i. Teljesítménnyel és teljesítmény nélkül ii. Süllyedő fordulók (túldöntött sikló fordulók) iii. Felvétel süllyedésből (átmenet a vízszintes repülésbe)

3. RÉSZ
ÚTVONAL-ELJÁRÁSOK

a	Repülési terv, helyszámító eljárás és térképolvasás
b	Magasság-, irány- és sebességtartás,
c	A tervezett repült idő (ETA) újraellenőrzése, a fedélzeti napló vezetése
d	Útvonal-változtatás kitérő repülőtér felé (tervezés és végrehajtás)
e	Rádió navigációs és GPS eszközök használatának ismerete (ha van)
f	Repülés végrehajtás (ellenőrzések, üzemanyag-rendszer és porlasztó-jegesedés, stb.) ATC összeköttetés betartása, rádiózás

4. RÉSZ
MEGKÖZELÍTÉSI ÉS LESZÁLLÁSI ELJÁRÁSOK

a	Repülőtéri megközelítési eljárások
b	Pontos leszállás (rövidpályás leszállás) oldalszeles leszállás, ha a megfelelő feltételek adottak
c	Pálya megközelítése levett teljesítménnyel
d	Földet érés és továbbrepülés
e	Átstartolás alacsony magasságból
f	ATC kapcsolattartás, R/T eljárások
g	Repülés utáni teendők

5. RÉSZ
RENDELLENESSÉGI ÉS VÉSZHELYZETI ELJÁRÁSOK

Ez a rész az 1-4 részekkel kombinálható

a	Felszállás utáni szimulált motorhiba
b	Szimulált kényszerleszállás
c	Motorleállítás és újraindítás
d	Motorleállítás körütekintő leszállással
e	Szóbeli kérdések

1.2.3.2.2. A sikeres vizsga feltételei

1.2.3.2.2.1. A jártassági vizsgát az autogirora jellemző repülési fázisoknak megfelelő szakaszokra kell tagolni.

1.2.3.2.2.2. Egy szakasz bármely elemének sikertelensége az adott szakasz egészének sikertelenségét jelenti. Egyetlen szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek csak az adott szakaszból kell ismételt vizsgáztatnia. Egynél több szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek meg kell ismételnie a teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.3. Az 1.2.3.2.2.2. pont szerint megismételt vizsga bármely szakaszának sikertelensége esetén, beleértve azokat a szakaszokat is, amelyeket a kérelmező az előző vizsgán egyszer már sikerrel teljesített, a kérelmezőnek újból meg kell ismételnie teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.4. Két sikertelen vizsgakíséret további gyakorlati képzést von maga után.

1.2.4. Jóváírás

1.2.4.1. Ha a kérelmező repülőgépre vagy helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A), PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A), CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A), ATPL(H)), repülőgépre érvényes többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással, ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedéllyel (ULPL), ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)), motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel (UL A1), helyből felszálló repülőgép vagy vitorlázó-repülőgép vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, a meglévő engedélyhez vagy jogosításhoz kapcsolódó elméleti képzés általános tantárgyai teljes mértékben beszámíthatóak az ULPL megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába. A kategória specifikus tantárgyakat nem lehet beszámítani az elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.2. Ha a kérelmező repülőgépre vagy helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A), PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A), CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A), ATPL(H)), repülőgépre érvényes többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással, ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedéllyel (ULPL) rendelkezik, a gyakorlati képzés 22 órára csökkenthető, amelynek kétkormányos képzésnek kell lennie. A kétkormányos képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának a normál repülések és a vészhelyzetek gyakorlását kell tartalmaznia.

1.2.4.3. Ha a kérelmező helyből felszálló repülőgép vagy vitorlázó-repülőgép vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, az AGPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámait 30 %-kal csökkenthetők. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.4. Ha a kérelmező motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel (UL A1) rendelkezik, az AGPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai 20 %-kal csökkenthetőek. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.5. Ha a kérelmező ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)) rendelkezik, az AGPL megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai nem csökkenthetőek.

1.2.5. Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

1.2.5.1. Az AGPL engedélyese csak akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságait, ha autogiron az előző 24 hónapban teljesített

a) legalább 12 óra repülési időt parancsnok pilótaként, amely magában foglal 12 felszállást és 12 leszállást, valamint

b) legalább egy óra teljes repülési idővel, oktatóval végrehajtott ismeretfrissítő oktatást.

1.2.5.2. Annak az AGPL engedéllyel rendelkező személynek, aki nem teljesítette az 1.2.5.1. alpontban foglalt követelményeket

a) részt kell vennie egy vizsgáztató által végzett készségellenőrzésen, mielőtt folytatná szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságok gyakorlását, vagy

b) teljesítenie kell a hátralévő repülési időt, felszállásokat és leszállásokat kétkormányos vagy egyedül repülések során, oktató felügyelete mellett, az 1.2.5.1. alpont követelményeinek való megfelelés érdekében.

2. Autogiro repülésoktatói jogosítás

2.1. Az autogiro repülésoktatói jogosítás engedélyesének jogosultságai

Az autogiro repülésoktatói jogosítás (a továbbiakban: FI(AG)) engedélyesének joga van a növendékpilóta által végrehajtott egyedül-repülést felügyelni, valamint AGPL és FI(AG) kiadása céljából repülésoktatást végrehajtani, amennyiben rendelkezik érvényes AGPL-lel és érvényes FI(AG) jogosítással.

2.2. A FI(AG) megszerzésének feltételei

2.2.1. Életkor

FI(AG)-t az a kérelmező kaphat, aki betöltötte a 20. életévét.

2.2.2. Szakszolgálati követelmények

A FI(AG) kérelmezőjének rendelkeznie kell érvényes AGPL-lel.

2.2.3. Repülési tapasztalat

A kérelmezőnek legalább 200 óra repült idővel kell rendelkeznie autogiron parancsnok pilótaként.

2.2.4. Képzési követelmények

2.2.4.1. Elméleti képzés

2.2.4.1.1. A FI(AG) elméleti képzés tematikáját a 2.2.4.1.2. alpontban meghatározott témakörök alapján a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. Az elméleti tanfolyamnak tartalmaznia kell legalább

- a) 25 óra tanítási és tanulási ismeretet és
- b) 100 óra elméleti képzést, beleértve az előrehaladást felmérő vizsgákat.

2.2.4.1.2. Az elméleti tanfolyam során a FI(AG) kérelmezőjének a következő kompetenciákat kell megszereznie:

- a) az erőforrások előkészítése,
- b) a tanulást elősegítő légkör megteremtése,
- c) az ismeretek átadása,
- d) a repülésre veszélyes helyzet- és hibakezelés és a repülőszemélyzeti erőforrás- szervezés integrálása,
- e) az idő beosztása az oktatási célkitűzések eléréséhez,
- f) az ismeretek elsajátításának elősegítése,
- g) a hallgató teljesítményének értékelése,
- h) az előrehaladás figyelemmel kísérése és felülvizsgálata,
- i) a képzési időszakok értékelése,
- j) az eredmény jelentése.

2.2.4.2. Gyakorlati képzés

2.2.4.2.1. Az FI(AG) kérelmezőjének legalább 30 órányi repülésoktatásban kell részesülnie, amely magában foglal 25 óra kétkormányos képzést, amelyből öt óra hajtható végre repülésszimulációs oktatóeszközön.

2.2.4.2.2. A gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) légi jármű ismeretek,
- b) repülés előtti és utáni teendők,
- c) kabinismeret,
- d) légi jármű kezelési ismeretek,
- e) gurulás,
- f) repülési feladatok: egyenes vonalú egyenletes repülés; emelkedés; süllyedés; fordulók; lassú repülés; felszállás és emelkedés iskolakör hosszúfalára; körözés, megközelítés és leszállás; első egyedülrepülés; nagy bedöntésű fordulók; kényszerleszállás hajtómű nélkül; leszállóhely és kényszerleszállóhely kiválasztása,
- g) navigáció: navigációs ismeretek; navigáció alacsony repülési magasságon és csökkent látási körülmények között,
- h) repülés a fedélzeten található alapvető műszerek alapján.

2.2.5. Kompetencia-felmérés

2.2.5.1. A FI(AG) kérelmezőjének kompetencia felmérés keretében kell bizonyítania, hogy képes a növendéket a vonatkozó szakszolgálati engedély vagy jogosítás kiadásához szükséges szintig oktatni. Ennek a felmérésnek tartalmaznia kell:

- a) az elméleti és a gyakorlati képzésben elsajátított kompetenciák bemutatását a repülés előtti, a repülés utáni, valamint az elméleti képzés során,
- b) szóbeli elméleti vizsgákat a földön, a repülés előtti és a repülés utáni eligazításon, valamint repülés közbeni bemutatást a megfelelő légi járművön,

c) megfelelő gyakorlatokat az oktatói kompetenciák értékeléséhez.

2.2.5.2. A felmérést ugyanolyan légi járművön kell végrehajtani, mint amilyennel a repülésoktatást végzik.

2.3. A FI(AG) érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.1. Érvényességi idő

2.3.1.1. A FI(AG) a kiadástól számított 3 évig érvényes.

2.3.1.2. A FI(AG) érvényességi idejének lejártát követően a jogosításból származó jogosultságok nem gyakorolhatóak.

2.3.2. Meghosszabbítás

2.3.2.1. Ha a FI(AG) engedélyese az alábbi három követelményből legalább kettőt teljesít, akkor a légiközlekedési hatóság kérelemre a jogosítást újabb 3 évre kiadja:

a) legalább 50 órányi repülésoktatást a megfelelő légi jármű-kategóriában a jogosítás érvényességi ideje alatt oktatóként,

b) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon, a jogosítás érvényességi ideje alatt,

c) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen a jogosítás érvényességi idejének lejártát megelőző 12 hónapon belül.

2.3.2.2. A FI(AG) engedélyesének legalább minden második meghosszabbítás alkalmával meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

2.4.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a FI(AG) kérelmezőnek

a) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon és

b) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

3. Autogiro repülés vizsgáztatói tanúsítás

Autogiro repülés vizsgáztatói tanúsítás (a továbbiakban: FE(AG)) engedélyese jogosult az AGPL kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, továbbá a FI(AG), valamint a FE(AG) kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik érvényes AGPL-lel és FI(AG)-vel, valamint

b) autogiro pilótaként legalább 400 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 200 órányi repülésoktatást.

Hajózó mérnök szakszolgálati engedély és a szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Hajózó mérnök szakszolgálati engedély	F/E	II	típusjogosítás	-	XII	1 év

1. Hajózó mérnök szakszolgálati engedély

1.1. A hajózó mérnök szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

1.1.1. A hajózó mérnök szakszolgálati engedély (a továbbiakban: F/E) engedélyesének joga van hajózó mérnökként tevékenykedni bármely olyan típusú légitűrművön, amelyre a 2. pont szerint kiadott típusjogosítással rendelkezik.

1.1.2. Az F/E megszerzésekor azt a típusjogosítást kell bejegyezni a szakszolgálati engedélybe, amellyel a jártassági vizsga teljesítve lett.

1.2. Az F/E megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

F/E-t az a személy kérelmezhet, aki betöltötte a 18. életévét.

1.2.2. Iskolai végzettség

F/E-t az a személy kérelmezhet, aki rendelkezik legalább műszaki középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

1.2.3. Képzési követelmények

1.2.3.1. Elméleti képzés

1.2.3.1.1. Az F/E kérelmezőjének elméleti képzésben kell részesülnie a következő tantárgyakból:

1.2.3.1.1.1. Légijog

A F/E engedélyesére vonatkozó szabályok és előírások, a polgári repülésben résztvevő légitűrmű üzemeltetését meghatározó szabályok és előírások, amelyek a hajózó mérnök köteleivel kapcsolatosak.

1.2.3.1.1.2. Általános légitűrmű ismeret

a) a hajtóművek, a gázturbinák vagy a dugattyús hajtóművek működési alapelvei, a tüzelőanyag, a tüzelőanyag-rendszerek és a tüzelőanyag vezérlés jellemzői, kenőanyagok és rendszerek, utánégetők és befecskendező rendszerek, a hajtómű gyújtási és indítórendszereinek funkciói és üzemeltetése,

b) a légitűrmű hajtóműveinek működési alapelve, kiszolgálási eljárásai és üzemi korlátai, a légköri viszonyok hatása a hajtómű teljesítményére,

- c) sárkány, kormányok, szerkezeti részek, kerék szerelvények, fékek és blokkolásgátló egységek, korrózió és kifáradási élettartam, a szerkezeti sérülések és meghibásodások azonosítása,
- d) jég és csapadékvédelmi rendszerek,
- e) túlnyomást biztosító és légkondicionáló rendszerek, oxigénrendszerek,
- f) hidraulika rendszer és pneumatika rendszer,
- g) az elektromosság elméletének alapjai, elektromos rendszerek (egyenáram és váltóáram), a légi jármű elektromos hálózata, bekötések és árnyékolás,
- h) a műszerek, az iránytűk, a robotpilóták, a rádióösszeköttetési berendezések, a rádió- és radar-navigációs berendezések, a repülőgép-vezérlő rendszerek, kijelzések és az elektronikai berendezések működésének alapelvei,
- i) az adott légi jármű korlátozásai,
- j) tűzvédelmi, észlelő, lokalizáló és tűzoltó rendszerek,
- k) az adott légi jármű berendezéseinek és rendszereinek használata és alkalmasságuk ellenőrzése.

1.2.3.1.1.3. Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés

- a) a terhelés és a tömeg megoszlásának hatásai a légi jármű kiszolgálásában, repülési jellemzők és teljesítmény, tömeg és súlypont-számítások,
- b) teljesítmény adatok használata és gyakorlati alkalmazása.

1.2.3.1.1.4. Emberi teljesítőképesség és korlátai

A hajózó mérnökre vonatkozó emberi tényezők, beleértve a fenyegető jelenségek és hibák kezelésének alapelveit.

1.2.3.1.1.5. Üzemeltetési eljárások

- a) a karbantartás elvei, a légi alkalmasság fenntartásának eljárásai, hibajelentések, repülés előtti szemrevételezések, tüzelőanyag tankolásakor és külső áramforrás használatakor betartandó óvintézkedések, fedélzeti berendezések és utaskabin rendszerek,
- b) szokványos, nem-szokványos és veszélyhelyzeti eljárások,
- c) áru és veszélyes anyagok szállításának üzemi eljárásai.

1.2.3.1.1.6. Repüléselmélet

Az aerodinamika alapjai.

1.2.3.1.1.7. Rádiótávbeszélő-kezelői eljárások

Rádióösszeköttetési eljárások és kifejezések.

1.2.3.1.1.8. Navigáció

A navigáció alapjai, a robotpilóta rendszerek alapelvei és működése.

1.2.3.1.1.9. Meteorológia

A meteorológia üzemeltetési vonatkozásai.

1.2.3.1.2. A hajózó mérnök elméleti képzés tematikáját a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

1.2.3.2. Gyakorlati képzés

1.2.3.2.1. Az F/E kérelmezőjének – egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – legalább 200 óra repült időt kell teljesítenie a képző szervezet által kialakított és a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott tematika alapján, a hajózó mérnök feladatainak ellátása közben azon a légi jármű típuson, amelyre a típusjogosítást a szakszolgálati engedéllyel együtt kéri.

1.2.3.2.2. Az F/E kérelmezőjének – a légiközlekedési hatóság által erre a célra felhatalmazott hajózó mérnök felügyelete alatt – üzemeltetési tapasztalatot kell szereznie a hajózó mérnök feladatainak ellátásában legalább az alábbi témakörökben, az adott típusú légi járművön:

1.2.3.2.2.1. Normál eljárások

- a) repülés előtti szemrevételezések,

- b) tankolási eljárások, tüzelőanyag szabályozás,
- c) a karbantartási dokumentációk ellenőrzése,
- d) szokványos fedélzeti eljárások a repülés összes fázisában,
- e) a hajózó személyzet cselekvőképtelensége esetében követendő személyzet- együttműködés és eljárásai,
- f) hibajelentés.

1.2.3.2.2. Normálistól eltérő és alternatív (készenléti) eljárások

- a) a légi jármű rendszereinek nem szokványos működésének felismerése,
- b) a nem szokványos és alternatív (készenléti) eljárások alkalmazása.

1.2.3.2.2.3. Vészhelyzeti eljárások

- a) vészhelyzeti körülmények felismerése,
- b) a megfelelő vészhelyzeti eljárások alkalmazása.

1.2.4. Jóváírás

1.2.4.1. Az F/E kérelmezőjének repülésszimulációs oktatóeszközön hajózó mérnökként megszerzett repült ideje legfeljebb 50 óráig beszámítható az 1.2.3.2.1. alpontban meghatározott repült időbe.

1.2.4.2. Ha az F/E kérelmezője az adott típusú légi járművön pilótaként repült idővel rendelkezik, akkor az 1.2.3.2.1. alpontban meghatározott repült időbe legfeljebb 75 óra beszámítható.

1.2.5. Elméleti és jártassági vizsga

1.2.5.1. Elméleti ismeretek vizsgálja

Az F/E kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy az 1.2.3.1. alpontban meghatározott témakörökben, az adott légi járműtípusra vonatkozóan rendelkezik azzal a szakismerettel, amely az F/E engedélyesére vonatkozó jogosultságoknak megfelel.

1.2.5.2. Jártassági vizsga

Az F/E kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy az F/E engedélyesére vonatkozó jogosultságoknak megfelelő szakértelemmel képes az 1.2.3.2.2. pontban meghatározott feladatokat és eljárásokat az adott típusú légi járművön hajózó mérnökként végrehajtani, továbbá képes:

- a) felismerni és kezelni a fenyegető jelenségeket és hibákat,
- b) a légi jármű rendszereit azok adottságain és korlátozásain belül használni,
- c) jó ítélőképességet és repülési készséget tanúsítani,
- d) légiforgalmi ismereteit alkalmazni,
- e) több tagból álló személyzet részeként feladatait olyan módon ellátni, hogy a kivitelezés sikeres végrehajtása biztosított legyen, és
- f) hatékonyan kommunikálni a személyzet többi tagjával.

2. Típusjogosítás

Az F/E engedélyese akkor láthat el légi járművön hajózó mérnöki tevékenységet, ha rendelkezik az adott légi járműnek megfelelő típusjogosítással. A szakszolgálati engedélyben legfeljebb 2 érvényes típusjogosítás lehet.

2.1. A típusjogosítás engedélyesének jogosultságai

A típusjogosítás engedélyese jogosult az adott légi járműtípuson az F/E által biztosított jogosultságokat gyakorolni.

2.2. A típusjogosítás megszerzésének feltételei

2.2.1. Elméleti képzés

2.2.1.1. Ha a kérelmező bizonyítja jártasságát és szakismeretét az F/E első kiadásához, a képzésen és a vizsgán használt légi jármű típusának megfelelő típusjogosítást a szakszolgálati engedélybe be kell jegyezni.

2.2.1.2. A további légi jármű típusjogosítást kérelmezőnek a következő tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

2.2.1.2.1. A légi jármű típusra vonatkozó légi jármű ismeret

a) a hajtóművek, gázturbinák vagy a dugattyús hajtóművek működési alapelvei, a tüzelőanyag, a tüzelőanyag-rendszerek és a tüzelőanyag vezérlés jellemzői, kenőanyagok és rendszerek, utánégetők és befecskendező rendszerek, a hajtómű gyújtási és indítórendszereinek funkciói és üzemeltetése,

b) a légi jármű hajtóműveinek működési alapelve, kiszolgálási eljárásai és üzemi korlátai, a légköri viszonyok hatása a hajtómű teljesítményére,

c) sárkány, kormányok, szerkezeti részek, kerék szerelvények, fékek és blokkolásgátló egységek, korrózió és kifáradási élettartam, a szerkezeti sérülések és meghibásodások azonosítása,

d) jég és csapadékvédelmi rendszerek,

e) túlnyomást biztosító és légkondicionáló rendszerek, oxigénrendszerek,

f) hidraulika rendszer és pneumatika rendszer,

g) az elektromosság elméletének alapjai, elektromos rendszerek (egyenáram és váltóáram), a légi jármű elektromos hálózata, bekötések és árnyékolás,

h) a műszerek, az iránytűk, a robotpilóták, a rádióösszeköttetési berendezések, a rádió- és radar-navigációs berendezések, a repülőgép-vezérlő rendszerek, kijelzések és az elektronikai berendezések működésének alapelvei,

i) az adott légi jármű korlátozásai,

j) tűzvédelmi, érzékelő, lokalizáló és tűzoltó rendszerek,

k) az adott légi jármű berendezéseinek és rendszereinek használata és alkalmasságuk ellenőrzése.

2.2.1.2.2. Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés az adott légi jármű típusra vonatkozóan

a) a terhelés és a tömeg megoszlásának hatásai a légi jármű kiszolgálásában, repülési jellemzők és teljesítmény, tömeg és súlypont-számítások,

b) teljesítmény adatok használata és gyakorlati alkalmazása.

2.2.1.2.3. Üzemeltetési eljárások az adott légi jármű típusra vonatkozóan

a) a karbantartás elvei, a légi alkalmasság fenntartásának eljárásai, hibajelentések, repülés előtti szemrevételezések, tüzelőanyag tankolásakor és külső áramforrás használatakor betartandó óvintézkedések, fedélzeti berendezések és utaskabin rendszerek,

b) szokványos, nem-szokványos és veszélyhelyzeti eljárások,

c) áru és veszélyes anyagok szállításának üzemi eljárásai.

2.2.1.3. A légi jármű típusjogosítás elméleti képzés tematikáját a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

2.2.2. Gyakorlati képzés

2.2.2.1. A típusjogosítás kérelmezőjének – egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – legalább 100 óra repült időt kell teljesítenie a légiközlekedési hatóság által kiadott

tematika alapján, a hajózó mérnök feladatainak ellátása közben azon a légi jármű típuson, amelyre a típusjogosítást kéri.

2.2.2.2. A típusjogosítás kérelmezőjének – a légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – üzemeltetési tapasztalatot kell szereznie a hajózó mérnök feladatainak ellátásában legalább az alábbi témakörökben, az adott típusú légi járművön:

2.2.2.2.1. Normál eljárások

- a) repülés előtti szemrevételezések,
- b) tankolási eljárások, tüzelőanyag szabályozás,
- c) a karbantartási dokumentációk ellenőrzése,
- d) szokványos fedélzeti eljárások a repülés összes fázisában,
- e) a hajózó személyzet cselekvőképzetlensége esetében követendő személyzet- együttműködés és eljárásai,
- f) hibajelentés.

2.2.2.2.2. Normálistól eltérő és alternatív (készenléti) eljárások

- a) a légi jármű rendszereinek nem szokványos működésének felismerése,
- b) a nem szokványos és alternatív (készenléti) eljárások alkalmazása.

2.2.2.2.3. Vészhelyzeti eljárások

- a) vészhelyzeti körülmények felismerése,
- b) a megfelelő vészhelyzeti eljárások alkalmazása.

2.2.3. Jóváírás

2.2.3.1. A típusjogosítás kérelmezőjének repülésszimulációs oktatóeszközön hajózó mérnökként megszerzett repült ideje legfeljebb 50 óráig beszámítható a 2.2.2.1. pontban meghatározott repült időbe.

2.2.3.2. Ha a típusjogosítás kérelmezője az adott típusú légi járművön pilótaként repült idővel rendelkezik, akkor a 2.2.2.1. pontban meghatározott repült időbe legfeljebb 75 óra beszámítható.

2.2.4. Elméleti és jártassági vizsga

2.2.4.1. Elméleti ismeretek vizsgája

A típusjogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy képes a hajózó mérnöki feladatait ellátni a 2.2.1.2. pontban meghatározott témakörökben, az adott típusú légi járművön.

2.2.4.2. Jártassági vizsga

A típusjogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell az adott típusú légi járművön, hogy képes hajózó mérnökként végrehajtani a 2.2.2.2. pontban meghatározott feladatokat.

2.3. A típusjogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.1. Érvényességi idő

2.3.1.1. A típusjogosítás a kiadástól számított 1 évig érvényes.

2.3.1.2. A típusjogosítás érvényességi idejének lejártát követően az F/E engedélyese az adott típuson nem gyakorolhatja az F/E által biztosított jogosultságokat.

2.3.2. Meghosszabbítás

2.3.2.1. Ha a típusjogosítás engedélyese a típusjogosítás lejáratát megelőző 12 hónapban legalább 10 fel- és 10 leszállást végrehajtott, valamint legalább 200 órát repült az adott típuson,

akkor a típusjogosítás érvényességi ideje újabb 1 évre meghosszabbítható. Ha a típusjogosítás meghosszabbítását a lejáratú időn belül kérelmezik, akkor az újabb 1 éves érvényességi időt a lejáratú dátumtól kell számítani.

2.3.2.2. Ha a típusjogosítás engedélyese a 2.3.2.1. pontban meghatározott feltételeket nem teljesíti, akkor gyakorlatba hozó repülésen kell részt vennie egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett, amit a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell, továbbá a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést kell végrehajtania.

2.3.2.3. A 2.3.2.1. pontban a 12 hónapra előírt 200 óra repült időbe beszámítható az azonos vagy más típuson pilóta beosztásban teljesített repülési idő is abban az esetben, ha a kérelmező hajózó mérnökként legalább 100 óra repült időt teljesített.

2.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a típusjogosítás kérelmezőjének legalább három vagy ha ez nem elegendő, akkor annyi gyakorlatba hozó repülést kell végrehajtania, amely biztosítja a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerinti készségellenőrzéshez szükséges ismeretszintet. A gyakorló repüléseket egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett kell teljesíteni és a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell. A gyakorló repüléseket követően végre kell hajtania a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerint készségellenőrzést.

Hajózó navigátor szakszolgálati engedély és a szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Hajózó navigátor szakszolgálati engedély	F/N	II	típusjogosítás		XII	1 év

1. Hajózó navigátor szakszolgálati engedély

1.1. A hajózó navigátor szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

1.1.1. A hajózó navigátor szakszolgálati engedély (a továbbiakban: F/N) engedélyesének joga van hajózó navigátorként tevékenykedni bármely olyan típusú légitűzűvön, amelyre a 2. pont szerint kiadott típusjogosítással rendelkeznek.

1.1.2. Az F/N megszerzésekor azt a típusjogosítást kell bejegyezni a szakszolgálati engedélybe, amellyel a jártassági vizsga teljesítve lett.

1.2. Az F/N megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

F/N-t az a személy kérelmezhet, aki betöltötte a 18. életévét.

1.2.2. Iskolai végzettség

F/N-t az a személy kérelmezhet, aki rendelkezik legalább középfokú iskolai végzettséggel.

1.2.3. Képzési követelmények

1.2.3.1. Elméleti képzés

1.2.3.1.1. Az F/N kérelmezőjének elméleti képzésben kell részesülnie a következő tantárgyakból:

1.2.3.1.1.1. Légijog

Az F/N engedélyesére vonatkozó szabályok és előírások, megfelelő légitűzűalmi szolgálatok gyakorlatai és eljárásai.

1.2.3.1.1.2. A légitűzűműtűpusra vonatkozó légitűzűmű ismeret

a) a légitűzűmű hajtóműveinek működési alapelve, kiszolgálási eljárásai és üzemi korlátai, a légtűzűri viszonyok hatása a hajtómű teljesítményére,

b) az elektromosság elméletének alapjai, elektromos rendszerek (egyenáram és váltóáram), a légitűzűmű elektromos hálózata, bekötések és árnyékolás,

c) a műszerek, az iránytűk, a robotpilóták, a rádióösszeköttetési berendezések, a rádió- és radar-navigációs berendezések, a repülőgép-vezérlő rendszerek, kijelzések és az elektronikai berendezések működésének alapelvei,

d) az adott légi jármű korlátozásai.

1.2.3.1.1.3. Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés általában és az adott légi jármű típusra vonatkozóan

a) a terhelés és a tömeg megoszlásának hatásai a légi jármű kiszolgálásában,

b) teljesítményadatok használata és gyakorlati alkalmazása,

c) repülés előtti és útvonalon történő részletes repülési terv készítése, a légiforgalmi szolgálatok számára repülési terv összeállítása és kitöltése, a megfelelő légiforgalmi szolgálatok eljárásai, magasságmérő beállítás eljárásai.

1.2.3.1.1.4. Üzemeltetési eljárások

Légiforgalmi dokumentációk, mint az AIP, a NOTAM, a légiforgalmi kódok és rövidítések, valamint a kirepülés, az útvonalrepülés, a süllyedés és a megközelítés műszerrepülési eljárásai térképeinek értelmezése és használata.

1.2.3.1.1.5. Emberi teljesítőképesség és korlátai

A hajózó navigátorra vonatkozó emberi tényezők, beleértve a fenyegető jelenségek és hibák kezelésének eljárásait.

1.2.3.1.1.6. Meteorológia

a) a légiforgalmi meteorológiai jelentések, térképek és előrejelzések, a kódok és rövidítések értelmezése és gyakorlati alkalmazása, repülés előtt és repülés közben a meteorológiai információk használata és beszerzésük eljárásai, magasságmérés,

b) repülési meteorológia, az adott területek éghajlata, tekintetbe véve azokat az elemeket, amelyek hatással vannak a repülésre, a nyomásrendszerek mozgása, a frontok struktúrája, azon szignifikáns időjárási jelenségek helye és jellemzői, melyek befolyásolják a felszállás, az útvonalrepülés és a leszállás körülményeit,

1.2.3.1.1.7. Navigáció

a) navigáció helyszámító eljárással (dead-reckoning), izobárikus és csillagászati navigációs eljárások, légiforgalmi térképek, rádió-navigációs berendezések és területi navigációs rendszerek használata, a hosszú távú repülésre vonatkozó speciális követelmények,

b) a légi jármű navigációjához szükséges műszerek és elektronika használata, korlátai és használhatósága,

c) a kirepülés, az útvonalrepülés és megközelítés szakaszában alkalmazott navigációs rendszerek használata, pontossága és megbízhatósága, a rádió-navigációs berendezések azonosítása,

d) az automata, és a működéséhez külső támpontokat felhasználó navigációs rendszerek működési elvei, jellemzői és alkalmazásuk,

e) az éggömb, beleértve az égitestek mozgását, ezek megfigyeléshez történő kiválasztása és azonosítása, az irányzási idő csökkentése, a szextánsok kalibrálása, a navigációs dokumentáció kitöltése,

f) a repülési navigációban használatos fogalmak, mértékegységek és képletek.

1.2.3.1.1.8. Repüléselmélet

A repülés elmélete.

1.2.3.1.1.9. Rádiótávbeszélő-kezelői eljárások

A rádióösszeköttetés eljárásai és kifejezései.

1.2.3.1.2. A hajózó navigátor elméleti képzés tematikáját a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

1.2.3.2. Gyakorlati képzés

1.2.3.2.1. Az F/N kérelmezőjének – egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – legalább 200 óra repült időt kell teljesítenie a képző szervezet által kialakított és a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott tematika alapján, a hajózó navigátor feladatainak ellátása közben azon a légijármű típuson, amelyre a típusjogosítást a szakszolgálati engedéllyel együtt kéri.

1.2.3.2.2. Az 1.2.3.2.1. pontban meghatározott repült időből legalább 30 órát éjszaka kell teljesíteni.

1.2.3.2.3. Az F/N kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy a repülőgép helyzetét repülés közben kielégítő módon meg tudja határozni és ezt az információt fel tudja használni a légijármű navigálásához a következők szerint:

a) éjszaka – legalább 25 alkalommal, csillagászati megfigyelésekkel, és

b) nappal – legalább 25 alkalommal, csillagászati megfigyeléssel, amikor ehhez az automata, vagy a külső támpontokat használó navigációs rendszert is felhasználja.

1.2.4. Jóváírás

1.2.4.1. Az F/N kérelmezőjének repülésszimulációs oktatóeszközön hajózó navigátorként megszerzett repült ideje legfeljebb 50 óráig beszámítható az 1.2.3.2.1. alpontban meghatározott repült időbe.

1.2.4.2. Ha az F/N kérelmezője az adott típusú légijárművön pilótaként repült idővel rendelkezik, akkor az 1.2.3.2.1. alpontban meghatározott repült időbe legfeljebb 75 óra beszámítható.

1.2.5. Elméleti és jártassági vizsga

1.2.5.1. Elméleti ismeretek vizsgája

Az F/N kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy az 1.2.3.1. alpontban meghatározott témakörökben, az adott típusra vonatkozóan, rendelkezik azzal a szakismerettel, amely az F/N engedélyesére vonatkozó jogosultságoknak megfelel.

1.2.5.2. Jártassági vizsga

Az F/N kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy az F/N engedélyesére vonatkozó jogosultságoknak megfelelő szakértelemmel képes az 1.2.3.2. alpontban meghatározott feladatokat és eljárásokat az adott típusú légijárművön hajózó navigátorként végrehajtani, továbbá képes:

a) felismerni és kezelni a fenyegető jelenségeket és hibákat,

b) a légijármű rendszereit azok adottságain és korlátozásain belül használni,

c) jó ítélőképességet és repülési készséget tanúsítani,

d) légiforgalmi ismereteit alkalmazni,

e) több tagból álló személyzet részeként feladatait olyan módon ellátni, hogy a kivitelezés sikeres végrehajtása biztosított legyen, és

f) hatékonyan kommunikálni a személyzet többi tagjával.

2. Típusjogosítás

Az F/N engedélyese akkor láthat el légijárművön hajózó navigátori tevékenységet, ha rendelkezik az adott légijárműnek megfelelő típusjogosítással. A szakszolgálati engedélyben legfeljebb 2 érvényes típusjogosítás lehet.

2.1. A típusjogosítás engedélyesének jogosultságai

A típusjogosítás engedélyese jogosult a légijármű típuson a szakszolgálati engedélyének megfelelő jogosultságokat gyakorolni.

2.2. A típusjogosítás megszerzésének feltételei

2.2.1. Elmélet képzés

2.2.1.1. Ha a kérelmező bizonyítja jártasságát és szakismeretét az F/N első kiadásához, a képzésen és a vizsgán használt légi jármű típusának megfelelő típusjogosítást a szakszolgálati engedélybe be kell jegyezni.

2.2.1.2. A további légi jármű típusjogosítást kérelmezőnek a következő tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

2.2.1.2.1. A légi járműtípusra vonatkozó légi jármű ismeret

a) a légi jármű hajtóműveinek működési alapelve, kiszolgálási eljárásai és üzemi korlátai, a légköri viszonyok hatása a hajtómű teljesítményére,

b) az elektromosság elméletének alapjai, elektromos rendszerek (egyenáram és váltóáram), a légi jármű elektromos hálózata, bekötések és árnyékolás,

c) a műszerek, az iránytűk, a robotpilóták, a rádióösszeköttetési berendezések, a rádió- és radar-navigációs berendezések, a repülőgép-vezérlő rendszerek, kijelzések és az elektronikai berendezések működésének alapelvei,

d) az adott légi jármű korlátozásai.

2.2.1.2.2. Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés az adott légi jármű típusra vonatkozóan

a) a terhelés és a tömeg megoszlásának hatásai a légi jármű kiszolgálásában, repülési jellemzők és teljesítmény, tömeg és súlypont-számítások,

b) teljesítmény adatok használata és gyakorlati alkalmazása,

c) repülés előtti és útvonalon történő részletes repülési terv készítése, a légi forgalmi szolgálatok számára repülési terv összeállítása és kitöltése, a megfelelő légi forgalmi szolgálatok eljárásai, magasságmérő beállítás eljárásai.

2.2.1.3. A légi jármű típusjogosítás elméleti képzés tematikáját a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

2.2.2. Gyakorlati képzés

2.2.2.1. A típusjogosítás kérelmezőjének – egy légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – legalább 100 óra repült időt kell teljesítenie a légiközlekedési hatóság által kiadott tematika alapján, a hajózó navigátor feladatainak ellátása közben azon a légi jármű típuson, amelyre a típusjogosítást kéri.

2.2.2.2. A típusjogosítás kérelmezőjének – a légiközlekedési hatóság által kijelölt felügyelő mellett – üzemeltetési tapasztalatot kell szereznie a hajózó navigátor feladatainak ellátásában az adott légi járműtípuson.

2.2.3. Jóváírás

2.2.3.1. A típusjogosítás kérelmezőjének repülésszimulációs oktatóeszköz hajózó navigátorként megszerzett repült ideje legfeljebb 50 óráig beszámítható a 2.2.2.1. pontban meghatározott repült időbe.

2.2.3.2. Ha a típusjogosítás kérelmezője az adott típusú légi járművön pilótaként repült idővel rendelkezik, akkor a 2.2.2.1. pontban meghatározott repült időbe legfeljebb 75 óra beszámítható.

2.2.4. Elméleti és jártassági vizsga

2.2.4.1. Elméleti ismeretek vizsgálja

A típusjogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy képes a hajózó navigátori feladatait ellátni a 2.2.1.2. pontban meghatározott témakörökben, az adott típusú légitársaságon.

2.2.4.2. Jártassági vizsga

A típusjogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell az adott típusú légitársaságon, hogy képes a hajózó navigátori feladatokat végrehajtani.

2.3. A típusjogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.1. Érvényességi idő

2.3.1.1. A típusjogosítás a kiadástól számított 1 évig érvényes.

2.3.1.2. A típusjogosítás érvényességi idejének lejártát követően az F/N engedélyese az adott típuson nem gyakorolhatja az F/N által biztosított jogosultságokat.

2.3.2. Meghosszabbítás

2.3.2.1. Ha a típusjogosítás engedélyese a típusjogosítás lejáratát megelőző 12 hónapban legalább 10 fel- és 10 leszállást végrehajtott, valamint legalább 200 órát repült az adott típusal, akkor a típusjogosítás érvényességi ideje újabb 1 évre meghosszabbítható. Ha a típusjogosítás meghosszabbítását a lejáratát időn belül kérelmezik, akkor az újabb 1 éves érvényességi időt a lejáratát dátumától kell számítani.

2.3.2.2. Ha a típusjogosítás engedélyese a 2.3.2.1. pontban meghatározott feltételeket nem teljesíti, akkor gyakorlatba hozó repülésen kell részt vennie egy légitársasági hatóság által kijelölt felügyelő mellett, amit a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell, továbbá a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést kell végrehajtania.

2.3.2.3. A 2.3.2.1. pontban a 12 hónapra előírt 200 óra repült időbe beszámítható az azonos vagy más típuson pilóta beosztásban teljesített repülési idő is abban az esetben, ha a kérelmező hajózó navigátorként legalább 100 óra repült időt teljesített.

2.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a típusjogosítás kérelmezőjének legalább három vagy ha ez nem elegendő, akkor annyi gyakorlatba hozó repülést kell végrehajtania, amely biztosítja a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerinti készségellenőrzéshez szükséges ismeretszintet. A gyakorló repüléseket egy légitársasági hatóság által kijelölt felügyelő mellett kell teljesíteni és a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell. A gyakorló repüléseket követően végre kell hajtania a 2.2.4.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést.

Motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély és az ahhoz kapcsolódó jogosítások és tanúsítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély		II				Nincs lejárat
			motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás			3 év

1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély

1.1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

1.1.1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély engedélyesének joga van motoros sárkányrepülő eszköz vezetői tevékenységet ellátni nappal, látvarepülési szabályok szerint, nem gazdasági célú repülés során. E tevékenységéért díjazásban nem részesíthető.

1.1.2. Az 1.1.1. pontban foglaltaktól eltérően motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély engedélyese 10 óra motoros sárkányrepülő eszköz parancsnok pilótaként teljesített repülési idő után utast szállíthat olyan repülés során, amely esetében az indulási repülőtér megegyezik az érkezési repülőtérrel. Ezért a tevékenységéért díjazásban részesíthető.

1.2. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

Motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 16. életévét.

1.2.2. Képzési követelmények

1.2.2.1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kérelmezőjének részt kell vennie a légiközlekedési hatóság által e rendelet szerint kiadott képzési engedéllyel rendelkező képző szervezet által szervezett elméleti képzésen és gyakorlati képzésen. Az elméleti képzés és a gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki az 1.2.2.2. és az 1.2.2.3. pontban meghatározott tantárgyak és ismeretek alapján és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

1.2.2.2. Elméleti képzés

A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kérelmezőjének elméleti képzésben kell részesülnie a következő tantárgyakból:

1.2.2.2.1. Általános elméleti ismeretek:

1.2.2.2.1.1. légi jog,

1.2.2.2.1.2. emberi teljesítőképesség,

1.2.2.2.1.3. meteorológia,

1.2.2.2.1.4. kommunikáció.

1.2.2.2.2. Speciális, a motoros sárkányrepülő eszköz kategóriának megfelelő ismeretek:

1.2.2.2.2.1. repüléselmélet,

1.2.2.2.2.2. üzemeltetési eljárások,

1.2.2.2.2.3. repülési teljesítmény és tervezés,

1.2.2.2.2.4. légi jármű általános ismeretek,

1.2.2.2.2.5. navigáció.

1.2.2.3. Gyakorlati képzés

1.2.2.3.1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőkre kell kiterjednie:

- a) repülés előtti előkészítés, beleértve a tömeg és súlypontszámítást, a repülőeszköz szemrevételezéssel történő átvizsgálását és a repülőeszköz kiszolgálását,
- b) a repülőtéren és forgalmi műveletek, összeütközést elkerülő eljárások és biztonsági eljárások,
- c) a látás utáni repülés normál körülmények közötti eljárásai,
- d) kritikusan alacsony sebességgel történő repülés, kezdeti és teljes átesés felismerése és az abból való kivétel technikája,
- e) kritikusan magas sebességgel történő repülés,
- f) oldalszél nélkül és oldalszállal való fel- és leszállás,
- g) felszállás maximális teljesítménnyel (rövid pálya és akadály elkerülése), rövid pályás leszállás,
- h) útvonalrepülés látás utáni repülés szabályai szerint helyszámító eljárással,
- i) vészhelyzeti eljárások, beleértve a szimulált légi jármű berendezés meghibásodásokat,
- j) ellenőrzött légtérrel rendelkező repülőtérről vagy oda történő üzemelés szabályai, megfelelés a légiforgalmi irányító szolgálat eljárásainak és a kommunikációs eljárásoknak.

1.2.2.3.2. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kérelmezőjének legalább 30 órányi repülési időt kell teljesítenie motoros sárkányrepülő eszközön, amelynek tartalmaznia kell legalább

- a) 15 óra kétkormányos repülésoktatást és
- b) 6 óra egyedül-repülést repülésoktató felügyelete mellett, amely legalább 3 óra útvonal-repülési időt tartalmaz, amely útvonal-repülések során legalább egy olyan repülést is teljesíteni kell, amelynek hossza legalább 50 km és amelynek során egy teljes megállásos leszállást kell végrehajtani az indulási repülőtérről eltérő repülőtéren.

1.2.3. Elméleti és jártassági vizsga

1.2.3.1. Elméleti vizsga

A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kérelmezőjének elméleti vizsga keretében kell bizonyítania, hogy rendelkezik a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó jogosultságoknak megfelelő szakismerettel az 1.2.2.2. pontban meghatározott tantárgyakból.

1.2.3.2. Jártassági vizsga

1.2.3.2.1. A jártassági vizsgát a légiközlekedési hatóság által az alábbi témakörök figyelembevételével kialakított vizsgaszabályzat szerint kell lefolytatni. A légiközlekedési hatóság a vizsgaszabályzatban meghatározza a vizsga végrehajtására vonatkozó tűréshatárokat is.

1. RÉSZ	
REPÜLÉS ELŐTTI MŰVELETEK ÉS INDULÁSI ELJÁRÁSOK	
a	Repülés előtti dokumentációs és időjárási adatok összeállítása
b	Tömeg-, súly- és teljesítmény-számítások
c	Repülőeszköz-ellenőrzés és kiszolgálás
d	Motor indítása és indítás utáni eljárások
e	Gurulás és repülőtéri eljárások, felszállás előtti ellenőrzés
f	Felszállás és a felszállás utáni ellenőrzés
g	Repülőtér-indulási eljárások
h	ATC összeköttetés betartása, rádiózás

2. RÉSZ	
ÁLTALÁNOS REPÜLÉSI TEVÉKENYSÉG	
a	ATC összeköttetés - betartása, rádiózás
b	Iránytartás és vízszintes repülés, sebességmódosítással
c	Emelkedés: i. Legjobb emelkedés mértéke ii. Emelkedő fordulók iii. Vízszintes repülés (átmenet a vízszintes repülésbe)
d	Közepes (30°-os) fordulók
e	Túldöntött (45°-os) fordulók, zuhanó-spirál felismerése, és az abból való kivétel
f	Repülés kritikusan kis sebességgel
g	Átesések: i. Tiszta átesés és teljesítménnyel való felvétel ii. Közelítés az áteséshez, 20°-os bedöntésű süllyedő fordulóban iii. Átesés lebegtetési helyzetben
h	Süllyedés: i. Teljesítménnyel és teljesítmény nélkül ii. Süllyedő fordulók (túldöntött sikló fordulók) iii. Felvétel süllyedésből (átmenet a vízszintes repülésbe)

3. RÉSZ	
ÚTVONAL-ELJÁRÁSOK	
a	Repülési terv, helyszámító eljárás és térképolvasás
b	Magasság-, irány- és sebességtartás,
c	A tervezett repült idő (ETA) újraellenőrzése, a fedélzeti napló vezetése
d	Útvonal-változtatás kitérő repülőtér felé (tervezés és végrehajtás)
e	Rádió navigációs és GPS eszközök használatának ismerete (ha van)
f	Repülés végrehajtás (ellenőrzések, üzemanyag-rendszer és porlasztó-jegesedés, stb.) ATC összeköttetés betartása, rádiózás

4. RÉSZ	
----------------	--

MEGKÖZELÍTÉSI ÉS LESZÁLLÁSI ELJÁRÁSOK	
a	Repülőtéri megközelítési eljárások
b	Pontos leszállás (rövidpályás leszállás) oldalszeles leszállás, ha a megfelelő feltételek adottak
c	Pálya megközelítése levett teljesítménnyel
d	Földet érés és továbbrepülés
e	Átstartolás alacsony magasságból
f	ATC kapcsolattartás, R/T eljárások
g	Repülés utáni teendők

5. RÉSZ	
RENDELLENESSÉGI ÉS VÉSZHELYZETI ELJÁRÁSOK	
Ez a rész az 1-4 részekkel kombinálható	
a	Felszállás utáni szimulált motorhiba
b	Szimulált kényszerleszállás
c	Motorleállítás és újraindítás
d	Motorleállítás körütekintő leszállással
e	Szóbeli kérdések

1.2.3.2.2. A sikeres vizsga feltételei

1.2.3.2.2.1. A jártassági vizsgát a motoros sárkányrepülő eszközre jellemző repülési fázisoknak megfelelő szakaszokra kell tagolni.

1.2.3.2.2.2. Egy szakasz bármely elemének sikertelensége az adott szakasz egészének sikertelenségét jelenti. Egyetlen szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek csak az adott szakaszból kell ismételt vizsgáztatnia. Egynél több szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek meg kell ismételnie a teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.3. A 1.2.3.2.2.2. pont szerint megismételt vizsga bármely szakaszának sikertelensége esetén, beleértve azokat a szakaszokat is, amelyeket a kérelmező az előző vizsgán egyszer már sikerrel teljesített, a kérelmezőnek újból meg kell ismételnie teljes vizsgát.

1.2.3.2.2.4. Két sikertelen vizsgakísélet további gyakorlati képzést von maga után.

1.2.4. Jóváírás

1.2.4.1. Ha a kérelmező repülőgépre vagy helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A), PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A), CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A), ATPL(H)), repülőgépre érvényes többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással, ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedéllyel (ULPL), ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)), autogiro pilóta szakszolgálati engedéllyel (AGPL), helyből felszálló repülőgép vagy vitorlázó-repülőgép vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, a meglévő engedélyhez vagy jogosításhoz kapcsolódó elméleti képzés általános tantárgyai teljes mértékben beszámíthatóak a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába. A kategória specifikus tantárgyakat nem lehet beszámítani az elméleti képzésbe és az elméleti vizsgába.

1.2.4.2. Ha a kérelmező repülőgépre vagy helikopterre érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(A), PPL(H)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(A), CPL(H)), légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(A), ATPL(H)), repülőgépre érvényes többpilótás szakszolgálati engedéllyel (MPL(A)) és érvényes osztály- vagy típusjogosítással, ultralight repülőgép pilóta szakszolgálati engedéllyel (ULPL) rendelkezik, a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés 15 órára csökkenthető, amelynek kétkormányos képzésnek kell lennie. A kétkormányos képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának a normál repülések és a vészhelyzetek gyakorlását kell tartalmaznia.

1.2.4.3. Ha a kérelmező helyből felszálló repülőgép vagy vitorlázó-repülőgép vezetésére jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel vagy jogosítással rendelkezik, a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai 30 %-kal csökkenthetőek. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.4. Ha a kérelmező autogiro pilóta szakszolgálati engedéllyel (AGPL) rendelkezik, a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai 20 %-kal csökkenthetőek. A csökkentés mértékét egyenletesen kell elosztani az egyes feladatok között.

1.2.4.5. Ha a kérelmező ballon szakszolgálati engedéllyel (BPL), léghajóra érvényes magánpilóta szakszolgálati engedéllyel (PPL(As)), kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedéllyel (CPL(As)) vagy légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel (ATPL(As)) rendelkezik, a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésére irányuló gyakorlati képzés óraszámai nem csökkenthetőek.

1.2.5. Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

1.2.5.1. A motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély engedélyese csak akkor gyakorolhatja a szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságokat, ha motoros sárkányrepülő eszközön az előző 24 hónapban teljesített

a) legalább 12 óra repülési időt parancsnok pilótaként, amely magában foglal 12 felszállást és 12 leszállást, és

b) legalább egy óra teljes repülési idővel, oktatóval végrehajtott ismeretfrissítő oktatást.

1.2.5.2. Annak a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel rendelkező személynek, aki nem teljesítette az 1.2.5.1. alpontban foglalt követelményeket

a) részt kell vennie egy vizsgáztató által végzett készségellenőrzésen, mielőtt folytatná szakszolgálati engedélye által biztosított jogosultságok gyakorlását, vagy

b) teljesítenie kell a hátralévő repülési időt, felszállásokat és leszállásokat kétkormányos vagy egyedül repülések során oktató felügyelete mellett az 1.2.5.1. alpont követelményeinek való megfelelés érdekében.

2. Motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás

2.1. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyesének jogosultságai

A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyesének joga van növendékpilóta által végrehajtott egyedül-repülést felügyelni, valamint motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély és motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kiadása céljából repülésoktatást

végrehajtani, amennyiben rendelkezik érvényes motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel és érvényes motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítással.

2.2. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás megszerzésének feltételei

2.2.1. Életkor

Motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítást az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 20. életévét.

2.2.2. Szakszolgálati követelmények

A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének rendelkeznie kell érvényes motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel.

2.2.3. Repülési tapasztalat

A kérelmezőnek legalább 150 óra repülési idővel kell rendelkeznie motoros sárkányrepülő eszközön parancsnok pilótaként.

2.2.4. Képzési követelmények

2.2.4.1. Elméleti képzés

2.2.4.1.1. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás elméleti képzés tematikáját a 2.2.4.1.2. alpontban meghatározott témakörök alapján a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. Az elméleti tanfolyamnak tartalmaznia kell legalább

- a) 25 óra tanítási és tanulási ismeretet és
- b) 100 óra elméleti képzést, beleértve az előrehaladást felmérő vizsgákat.

2.2.4.1.2. Az elméleti tanfolyam során a motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének a következő kompetenciákat kell megszereznie:

- a) az erőforrások előkészítése,
- b) a tanulást elősegítő légkör megteremtése,
- c) az ismeretek átadása,
- d) a repülésre veszélyes helyzet- és hibakezelés és a repülőszemélyzeti erőforrás- szervezés integrálása,
- e) az idő beosztása az oktatási célkitűzések eléréséhez,
- f) az ismeretek elsajátításának elősegítése,
- g) a hallgató teljesítményének értékelése,
- h) az előrehaladás figyelemmel kísérése és felülvizsgálata,
- i) a képzési időszakok értékelése,
- j) az eredmény jelentése.

2.2.4.2. Gyakorlati képzés

2.2.4.2.1. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének legalább 30 órányi repülésoktatásban kell részesülnie, amely magában foglal 25 óra kétkormányos képzést, amelyből öt óra hajtható végre repülésszimulációs oktatóeszközön.

2.2.4.2.2. A gyakorlati képzés tematikáját a képző szervezet alakítja ki és a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A tematikának legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) légijármű ismeretek,
- b) repülés előtti és utáni teendők,

- c) kabinismeret,
- d) légi jármű kezelési ismeretek,
- e) gurulás,
- f) repülési feladatok: egyenes vonalú egyenletes repülés; emelkedés; süllyedés; fordulók; lassú repülés; átesés; felszállás és emelkedés iskolakör hosszúfalára; körözés, megközelítés és leszállás; első egyedülrepülés; nagy bedöntésű fordulók és a hozzá tartozó átesési gyakorlatok; kényszerleszállás hajtómű nélkül; leszállóhely és kényszerleszállóhely kiválasztása,
- g) navigáció: navigációs ismeretek; navigáció alacsony repülési magasságon és csökkent látási körülmények között,
- h) repülés a fedélzeten található alapvető műszerek alapján.

2.2.5. Kompetencia-felmérés

2.2.5.1. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének kompetencia-felmérés keretében kell bizonyítania, hogy képes a növendéket a vonatkozó szakszolgálati engedély vagy jogosítás kiadásához szükséges szintig oktatni. Ennek a felmérésnek tartalmaznia kell:

- a) az elméleti és a gyakorlati képzésben elsajátított kompetenciák bemutatását a repülés előtti, a repülés utáni, valamint az elméleti képzés során,
- b) szóbeli elméleti vizsgákat a földön, a repülés előtti és a repülés utáni eligazításon, valamint repülés közbeni bemutatást a megfelelő repülőeszközön,
- c) megfelelő gyakorlatokat az oktatói kompetenciák értékeléséhez.

2.2.5.2. A felmérést ugyanolyan repülőeszközön kell végrehajtani, mint amilyennel a repülésoktatást végzik.

2.3. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.1. Érvényességi idő

2.3.1.1. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás a kiadástól számított 3 évig érvényes.

2.3.1.2. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás érvényességi idejének lejártát követően a jogosításból származó jogosultságok nem gyakorolhatóak.

2.3.2. Meghosszabbítás

2.3.2.1. Ha a motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyese az alábbi három követelményből kettőt teljesít, akkor a légiközlekedési hatóság kérelemre a jogosítást újabb 3 évre kiadja:

- a) legalább 50 órányi repülésoktatást motoros sárkányrepülő eszközön a jogosítás érvényességi ideje alatt oktatóként,
- b) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon, a jogosítás érvényességi ideje alatt,
- c) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen a jogosítás érvényességi idejének lejártát megelőző 12 hónapon belül.

2.3.2.2. A motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyesének legalább minden második meghosszabbítás alkalmával meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

2.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének

- a) részt kell vennie egy oktatói ismeretfrissítő szemináriumon és

b) meg kell felelnie egy kompetencia-felmérésen.

3. Motoros sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás

Motoros sárkányrepülő eszköz repülés vizsgáztatói tanúsítás engedélyese jogosult a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, továbbá a motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás, valamint a motoros sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik érvényes motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel és motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítással, valamint

b) motoros sárkányrepülő eszköz pilótaként legalább 300 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 150 órányi repülésoktatást.

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély és a szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

1. Motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély

1.1. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély, engedélyesének jogosultságai

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély engedélyesének joga van a szakszolgálati engedélybe bejegyzett jogosításának megfelelő tevékenység végzésére.

1.2. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 21. életévét.

1.2.2. Elméleti és gyakorlati képzés

1.2.2.1. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kérelmezőjének részt kell vennie egy az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett elméleti és gyakorlati képzést biztosító tanfolyamon. A tanfolyamnak biztosítania kell, hogy a kérelmező megszerezze azokat a kompetenciákat és ismereteket, amelyek alkalmassá teszik a motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélynek és a kérelmezett jogosításnak megfelelő tevékenység ellátására. A tanfolyamnak legalább a következő témaköröket kell tartalmaznia:

1.2.2.1.1. aerodinamika,

1.2.2.1.2. meteorológia,

1.2.2.1.3. elsősegély nyújtási ismeretek,

1.2.2.1.4. légi jog,

1.2.2.1.5. motor nélküli sárkányrepülés elmélete, repüléstechnika, felszerelés ismerete, a vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

1.2.2.1.6. navigáció,

1.2.2.1.7. természet- és környezetvédelem,

1.2.2.1.8. a kérelmezett jogosításnak megfelelő elméleti és gyakorlati képzés a 2. pontban meghatározottak szerint.

1.2.3. Elméleti és gyakorlati vizsga

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélyt az a kérelmező kaphat, aki sikeresen teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő, e rendelet szerinti képző szervezet által – a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott vizsgaszabályzat szerint – szervezett elméleti és gyakorlati vizsgát. A vizsgának az 1.2.2.1. pontban meghatározott valamennyi elméleti és gyakorlati témakört le kell fednie.

1.2.4. Tapasztalati követelmény

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélyt az a személy kaphat, aki teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő tapasztalati követelményeket a 2. pontban meghatározottak szerint.

2. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

2.1. Motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás

2.1.1. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyesének jogosultságai

2.1.1.1. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyesének joga van motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatás végrehajtására, valamint szervezésére.

2.1.1.2. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyese jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha az oktatás végrehajtására rendelkezik az e rendelet szerinti képző szervezet által kiadott oktatási megbízással.

2.1.2. Tapasztalati követelmények

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 300 óra repült idővel és legalább 300 indulással motor nélküli sárkányrepülő eszközön. A repült időből legalább 30 órát és az indulásokból legalább 20-at a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban kell teljesíteni.

2.1.3. Képzési követelmények

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.9. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

2.1.3.1. repüléstechnika,

2.1.3.2. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

2.1.3.3. tanulási és tanítási ismeretek, oktatói módszertan.

2.1.4. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.1.4.1. Érvényességi idő

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.1.4.2. Meghosszabbítás

Ha a motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás engedélyese a jogosítás lejárátát megelőző 36 hónapon belül teljesített legalább 90 óra repült időt motor nélküli sárkányrepülő eszközön és legalább 30 növendék motor nélküli sárkányrepülő gyakorlati oktatását végezte, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja.

2.1.4.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

2.2. Motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás

2.2.1. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás engedélyesének jogosultságai

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás engedélyesének joga van motor nélküli sárkányrepülő eszközön tandemrepülés végrehajtására.

2.2.2. Tapasztalati követelmények

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 200 óra repült idővel és legalább 200 indulással motor nélküli sárkányrepülő eszközön. A repült időből legalább 30 órát és az indulásokból legalább 20-at a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban kell teljesíteni.

2.2.3. Képzési követelmények

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.9. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

2.2.3.1. repüléstechnika,

2.2.3.2. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

2.2.3.3. az utas tájékoztatására vonatkozó és kommunikációs ismeretek.

2.2.4. A motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.2.4.1. Érvényességi idő

A motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.2.4.2. Meghosszabbítás

Ha a motor nélküli sárkányrepülő eszköz tandem jogosítás engedélyese a jogosítás lejárátát megelőző 36 hónapon belül teljesített legalább 90 óra repült időt motor nélküli sárkányrepülő eszközön és legalább 30 utast szállított tandemrepülés során, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja.

2.2.4.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

3. Motor nélküli sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás

Motor nélküli sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás engedélyese jogosult a motor nélküli sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kiadásához szükséges gyakorlati vizsgáztatást, valamint a motor nélküli sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik érvényes motor nélküli sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítással, valamint

b) végrehajtott legalább 150 órányi gyakorlati oktatói tevékenységet motor nélküli sárkányrepülő eszközön.

Siklóernyő szakszolgálati engedély és a szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

1. Siklóernyő szakszolgálati engedély

1.1. A siklóernyő szakszolgálati engedély, engedélyesének jogosultságai

A siklóernyő szakszolgálati engedély engedélyesének joga van a szakszolgálati engedélybe bejegyzett jogosításának megfelelő tevékenység végzésére.

1.2. A siklóernyő szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

Siklóernyő szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 21. életévét.

1.2.2. Elméleti és gyakorlati képzés

1.2.2.1. A siklóernyő szakszolgálati engedély kérelmezőjének részt kell vennie egy az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett elméleti és gyakorlati képzést biztosító tanfolyamon. A tanfolyamnak biztosítania kell, hogy a kérelmező megszerezze azokat a kompetenciákat és ismereteket, amelyek alkalmassá teszik a siklóernyő szakszolgálati engedélynek és a kérelmezett jogosításnak megfelelő tevékenység ellátására. A tanfolyamnak legalább a következő témaköröket kell tartalmaznia:

1.2.2.1.1. aerodinamika,

1.2.2.1.2. meteorológia,

1.2.2.1.3. elsősegély nyújtási ismeretek,

1.2.2.1.4. légi jog,

1.2.2.1.5. siklóernyőzés elmélete, repüléstechnika, siklóernyős felszerelés ismerete, a vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

1.2.2.1.6. navigáció,

1.2.2.1.7. természet- és környezetvédelem,

1.2.2.1.8. a kérelmezett jogosításnak megfelelő elméleti és gyakorlati képzés a 2. pontban meghatározottak szerint.

1.2.3. Elméleti és jártassági vizsga

Siklóernyő szakszolgálati engedélyt az a kérelmező kaphat, aki sikeresen teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő, e rendelet szerinti képző szervezet által – a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott vizsgaszabályzat szerint – szervezett elméleti és gyakorlati vizsgát. A vizsgának az 1.2.2.1. pontban meghatározott valamennyi elméleti és gyakorlati témakört le kell fednie.

1.2.4. Tapasztalati követelmény

Siklóernyő szakszolgálati engedélyt az a személy kaphat, aki teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő tapasztalati követelményeket a 2. pontban meghatározottak szerint.

2. A siklóernyő szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

2.1. Siklóernyős oktatói jogosítás

2.1.1. A siklóernyős oktatói jogosítás engedélyesének jogosultságai

2.1.1.1. A siklóernyős oktatói jogosítás engedélyesének joga van a korlátozásának megfelelő siklóernyős oktatás végrehajtására, valamint szervezésére.

2.1.1.2. A siklóernyős oktatói jogosítás engedélyese jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha az oktatás végrehajtására rendelkezik az e rendelet szerinti képző szervezet által kiadott oktatási megbízással.

2.1.2. Tapasztalati követelmények

Siklóernyő oktatói jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 300 óra repült idővel és legalább 300 indulással siklóernyőn, amelyből legalább 100 óra és legalább 100 indulás a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyőn került végrehajtásra. A repült időből legalább 30 órát és az indulásokból legalább 20-at a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban kell teljesíteni.

2.1.3. Képzési követelmények

A siklóernyős oktatói jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.9. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

2.1.3.1. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyős felszereléssel kapcsolatos ismeretek,

2.1.3.2. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő indítási módok, repüléstechnika,

2.1.3.3. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyőhöz kapcsolódó vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

2.1.3.4. tanulási és tanítási ismeretek, oktatói módszertan.

2.1.4. A siklóernyős oktatói jogosításhoz megszerezhető korlátozások

A siklóernyős oktatói jogosításhoz a következő korlátozások szerezhetőek meg:

2.1.4.1. lábról indítható motor nélküli siklóernyő,

2.1.4.2. lábról indítható segédmotoros siklóernyő,

2.1.4.3. trájkos segédmotoros siklóernyő,

2.1.4.4. lábról indítható motor nélküli tandem siklóernyő,

2.1.4.5. lábról indítható segédmotoros tandem siklóernyő,

2.1.4.6. trájkos segédmotoros tandem siklóernyő.

2.1.5. A siklóernyős oktatói jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.1.5.1. Érvényességi idő

A siklóernyős oktatói jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.1.5.2. Meghosszabbítás

Ha a siklóernyős oktatói jogosítás engedélyese a jogosítás lejáratát megelőző 36 hónapon belül teljesített legalább 90 óra repült időt a korlátozásának megfelelő siklóernyőn és legalább 30 növendék siklóernyős gyakorlati oktatását végezte, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja. Azt a korlátozást, amelynek tekintetében az oktattott növendékek száma nem éri el a 10 főt a jogosítás meghosszabbítása során a légiközlekedési hatóság nem jegyzi be.

2.1.5.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

2.2. Siklóernyős tandem jogosítás

2.2.1. A siklóernyős tandem jogosítás engedélyesének jogosultságai

A siklóernyős tandem jogosítás engedélyesének joga van a korlátozásának megfelelő siklóernyős tandemrepülés végrehajtására.

2.2.2. Tapasztalati követelmények

Siklóernyős tandem jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 200 óra repült idővel és legalább 200 indulással siklóernyőn, amelyből legalább 100 óra és legalább 100 indulás a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyőn került végrehajtásra. A repült időből legalább 30 órát és az indulásokból legalább 20-at a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban kell teljesíteni.

2.2.3. Képzési követelmények

A siklóernyős tandem jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.9. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

2.2.3.1. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyős felszereléssel kapcsolatos ismeretek,

2.2.3.2. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő indítási módok, repüléstechnika,

2.2.3.3. a kérelmezett korlátozásnak megfelelő siklóernyőhöz kapcsolódó vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

2.2.3.4. az utas tájékoztatására vonatkozó és kommunikációs ismeretek.

2.2.4. A siklóernyős tandem jogosításhoz megszerezhető korlátozások

A siklóernyős tandem jogosításhoz a következő korlátozások szerezhetőek meg:

2.2.4.1. lábról indítható motor nélküli tandem siklóernyő,

2.2.4.2. lábról indítható segédmotoros tandem siklóernyő,

2.2.4.3. trájkos segédmotoros tandem siklóernyő.

2.2.5. A siklóernyős tandem jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.2.5.1. Érvényességi idő

A siklóernyős tandem jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.2.5.2. Meghosszabbítás

Ha a siklóernyős tandem jogosítás engedélyese a jogosítás lejáratát megelőző 36 hónapon belül teljesített legalább 90 óra repült időt a korlátozásának megfelelő siklóernyőn és legalább 30 utast szállított tandemrepülés során, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja. Azt a korlátozást, amelynek tekintetében a szállított utasok száma nem éri el a 10 főt a jogosítás meghosszabbítása során a légiközlekedési hatóság nem jegyzi be.

2.2.5.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

3. Siklóernyő vizsgáztatói tanúsítás

Siklóernyő vizsgáztatói tanúsítás engedélyese jogosult a siklóernyő szakszolgálati engedély kiadásához szükséges gyakorlati vizsgáztatást, valamint a siklóernyő vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik a végezni kívánt vizsgáztatási tevékenységnek megfelelő korlátozásra kiadott, érvényes siklóernyő oktatói jogosítással, valamint

b) végrehajtott legalább 150 órányi gyakorlati oktatási tevékenységet siklóernyőn.

Ejtőernyő szakszolgálati engedély és a szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

1. Ejtőernyő szakszolgálati engedély

1.1. Az ejtőernyő szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

Az ejtőernyő szakszolgálati engedély engedélyesének joga van a szakszolgálati engedélybe bejegyzett jogosításának megfelelő tevékenység végzésére.

1.2. Az ejtőernyő szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei

1.2.1. Életkor

Ejtőernyő szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 21. életévét.

1.2.2. Elméleti és gyakorlati képzés

1.2.2.1. Az ejtőernyő szakszolgálati engedély kérelmezőjének részt kell vennie egy az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett elméleti és gyakorlati képzést biztosító tanfolyamon. A tanfolyamnak biztosítania kell, hogy a kérelmező megszerezze azokat a kompetenciákat és ismereteket, amelyek alkalmassá teszik az ejtőernyő szakszolgálati engedélynek és a kérelmezett jogosításnak megfelelő tevékenység ellátására. A tanfolyamnak legalább a következő témaköröket kell tartalmaznia:

1.2.2.1.1. aerodinamika,

1.2.2.1.2. meteorológia,

1.2.2.1.3. elsősegély nyújtási ismeretek,

1.2.2.1.4. légi jog,

1.2.2.1.5. ejtőernyőzés elmélete, ejtőernyős felszerelés ismerete, a vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

1.2.2.1.6. a kérelmezett jogosításnak megfelelő elméleti és gyakorlati képzés a 2. pontban meghatározottak szerint.

1.2.3. Elméleti és gyakorlati vizsga

Ejtőernyő szakszolgálati engedélyt az a kérelmező kaphat, aki sikeresen teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő, e rendelet szerinti képző szervezet által – a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott vizsgaszabályzat szerint – szervezett elméleti és gyakorlati vizsgát. A vizsgának az 1.2.2.1. pontban meghatározott valamennyi elméleti és gyakorlati témakört le kell fednie.

1.2.4. Tapasztalati követelmény

Ejtőernyő szakszolgálati engedélyt az a személy kaphat, aki teljesítette a kérelmezett jogosításnak megfelelő tapasztalati követelményeket a 2. pontban meghatározottak szerint.

2. Az ejtőernyő szakszolgálati engedélybe bejegyezhető jogosítások

2.1. Ejtőernyő ugrásvezető jogosítás

2.1.1. Az ejtőernyő ugrásvezető jogosítás engedélyesének jogosultságai

Az ejtőernyő ugrásvezető jogosítás engedélyesének joga van ejtőernyős ugrás szervezésére és vezetésére, beleértve a bemutató ugrásokat is, valamint ugrásszolgálat ellátására. Ezt a jogot csak olyan ugrások esetén gyakorolhatja, amilyen ugrástípusból legalább 100 ugrást végrehajtott a tevékenység gyakorlását megelőző 3 éven belül.

2.1.2. Tapasztalati követelmények

Ejtőernyő ugrásvezető jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 300 ejtőernyős ugrással, amelyből legalább 50-et a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban hajtott végre.

2.1.3. Képzési követelmények

Az ejtőernyő ugrásvezető jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.6. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

2.1.3.1. ejtőernyős ugrásszervezés és ugrásvezetés,

2.1.3.2. ugrásszolgálatok ellátása,

2.1.3.3. ejtőernyősök ugratása,

2.1.3.4. bemutató ugrás szervezése.

2.1.4. Az ejtőernyő ugrásszervező jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.1.4.1. Érvényességi idő

Az ejtőernyő ugrásszervező jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.1.4.2. Meghosszabbítás

Ha az ejtőernyő ugrásvezető jogosítás engedélyese a jogosítás lejárátát megelőző 36 hónapon belül legalább 30 alkalommal ellátott ugrásvezetői jogosítással gyakorolható tevékenységet, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja.

2.1.4.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

2.2. Ejtőernyős oktató jogosítás

2.2.1. Az ejtőernyős oktató jogosítás engedélyesének jogosultságai

2.2.1.1. Az ejtőernyős oktató jogosítás engedélyesének joga van bekötött légcellás ugrás oktatás és gyorsított szabadeső ugrás oktatás végrehajtására, valamint szervezésére.

2.2.1.2. Az ejtőernyős oktató jogosítás engedélyese jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha az oktatás végrehajtására rendelkezik az e rendelet szerinti képző szervezet által kiadott oktatási megbízással.

2.2.1.3. Az ejtőernyős oktatói jogosítás engedélyesének joga van a 2.2.1.1. ponttól eltérő speciális ejtőernyős oktatás (pl. szabad zuhanás, szárnyas ruha, zuhanó kamerás, kupolakezelés, kupola formáció vagy tandem oktatás) végrehajtására, valamint szervezésére, ha az oktatói megbízást kiadó képző szervezet meggyőződött róla, hogy az engedélyes az oktatni kívánt speciális ejtőernyős oktatáshoz szükséges kompetenciákkal rendelkezik.

2.2.2. Tapasztalati követelmények

Ejtőernyős oktató jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 1000 légcellás ejtőernyős ugrással, amelyből legalább 50-et a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban hajtott végre, továbbá rendelkezik 10 óra szabadeső idővel.

2.2.3. Képzési követelmények

Az ejtőernyős oktató jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.6. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

- 2.2.3.1. bekötött légcellás ugrás végrehajtása és a használandó felszereléssel kapcsolatos ismeretek,
- 2.2.3.2. gyorsított szabadeső ugrás végrehajtása és a használandó felszereléssel kapcsolatos ismeretek,
- 2.2.3.3. tanulási és tanítási ismeretek, oktatói módszertan.

2.2.4. Az ejtőernyős oktató jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.2.4.1. Érvényességi idő

Az ejtőernyős oktató jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.2.4.2. Meghosszabbítás

Ha az ejtőernyős oktató jogosítás engedélyese a jogosítás lejáratát megelőző 36 hónapon belül végrehajtott legalább 150 ugrást, amelyből legalább 30 bekötött légcellás ugrás és legalább 50 gyorsított szabadeső ugrás, valamint legalább 10 növendék gyakorlati oktatását végezte, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja.

2.2.4.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

2.3. Ejtőernyős tandem jogosítás

2.3.1. Az ejtőernyős tandem jogosítás engedélyesének jogosultságai

Az ejtőernyős tandem jogosítás engedélyesének joga van tandemugrás végrehajtására.

2.3.2. Tapasztalati követelmények

Ejtőernyős tandem jogosítást az a személy kaphat, aki rendelkezik legalább 1000 légcellás ejtőernyős ugrással, amelyből legalább 50 ugrást a kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban hajtott végre, továbbá rendelkezik 10 óra szabadeső idővel.

2.3.3. Képzési követelmények

Az ejtőernyős tandem jogosítás kérelmezőjének az 1.2.2.1.6. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

- 2.3.3.1. tandemugrás végrehajtása és a használandó felszereléssel kapcsolatos ismeretek,
- 2.3.3.2. kommunikáció tandem ugrás során, a tandemugró felkészítése,
- 2.3.3.3. tandemugrás során kialakuló veszélyhelyzetek felismerése és elhárítása.

2.3.4. Az ejtőernyős tandem jogosítás érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

2.3.4.1. Érvényességi idő

Az ejtőernyős tandem jogosítás érvényességi ideje 3 év.

2.3.4.2. Meghosszabbítás

Ha az ejtőernyős tandem jogosítás engedélyese a jogosítás lejárátát megelőző 36 hónapon belül végrehajtott legalább 150 ugrást, amelyből legalább 50 tandemugrás, a légiközlekedési hatóság a jogosítást újabb 3 évre meghosszabbítja.

2.3.4.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek az 1.2.3. pontban meghatározott vizsgát ismételten teljesítenie kell.

3. Ejtőernyő vizsgáztatói tanúsítás

Ejtőernyő vizsgáztatói tanúsítás engedélyese jogosult az ejtőernyő szakszolgálati engedély kiadásához szükséges gyakorlati vizsgáztatást, valamint az ejtőernyő vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges kompetencia-felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik érvényes ejtőernyős oktatói jogosítással, valamint

b) végrehajtott legalább 150 órányi gyakorlati oktatási tevékenységet ejtőernyőn, amelyből legalább 30 órának a végezni kívánt vizsgáztatási tevékenység tárgyát képező ejtőernyős feladatnak megfelelő oktatásnak kell lennie.

A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély

1. A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély engedélyesének jogosultságai

A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély engedélyesének joga van a 3.1 pontban meghatározottak szerint megszerzett, szakszolgálati engedélyébe bejegyzett jogosításának megfelelő tevékenységet ellátni.

2. A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei

2.1. Életkor

Repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki betöltötte 21. életévét.

2.2. Iskolai végzettség

Repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyt az a személy kérelmezhet, aki rendelkezik legalább középfokú iskolai végzettséggel.

2.3. Jogosítás

2.3.1. A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély megszerzéséhez a kérelmezőnek – a képző szervezet által meghatározott és a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott tematika szerint – meg kell szereznie az alábbi jogosítások valamelyikét:

2.3.1.1. repülőtér-felügyelő,

2.3.1.2. forgalmi felügyelő,

2.3.1.3. előtér-ügyeletes tiszt,

2.3.1.4. terhelés- és súlypontoszámító tiszt,

2.3.1.5. navigációs tiszt.

2.3.2. A 2.3.1. pontban meghatározott jogosítás megszerzéséhez a kérelmezőnek a következő tantárgyakból kell elméleti képzésben részesülnie:

2.3.2.1. légi jog és emberi tényezők,

2.3.2.2. általános repülési és műszaki ismeretek,

2.3.2.3. repülési meteorológia,

2.3.2.4. üzemeltetési ismeretek – kereskedelmi (veszélyes áruk),

2.3.2.5. üzemeltetési ismeretek – kereskedelmi (utas),

2.3.2.6. repülőtéri ismeretek és kényszerhelyzeti eljárások,

2.3.2.7. szakmai tantárgy.

2.4. Tapasztalat

A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély kérelmezőjének legalább 3 hónapos munkahelyi gyakorlatot kell teljesítenie a kérelmezett jogosításnak megfelelő jogosítással rendelkező repülésüzemi tiszt felügyelete alatt.

2.5. Nyelvismeret

Repülésüzemi tiszt szakszolgálati tevékenységet az a személy láthat el, aki rendelkezik középfokú C típusú általános angol nyelvvizsgával vagy ezzel egyenértékű dokumentummal.

2.6. Vizsga

A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély kérelmezőjének elméleti vizsga keretében kell bizonyítania, hogy megfelelő szinten ismeri a kérelmezett szakszolgálati engedélybe bejegyzendő jogosításnak megfelelő szakterület sajátosságait.

3. A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély érvényességi ideje, meghosszabbítása és megújítása

3.1. Érvényességi idő

A repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély 3 évig érvényes.

3.2. Meghosszabbítás

Ha a repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedély engedélyesének a szakszolgálati engedély lejárat dátumát megelőző 36 hónap során 6 hónapnál hosszabb folyamatos munkamegszakítása nem volt, a szakszolgálati engedély újabb 3 évre meghosszabbítható.

Az e rendelet szerint kiadható repülőgép és helikopter magánpilóta és kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedélyekbe bejegyezhető jogosítások

1. Repülőgép pilóta szakszolgálati engedélyekbe bejegyezhető jogosítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Feltételek	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszama	Érvényességi idő
Repülőgép magánpilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági repülésre alkalmas osztály/típusjogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
Repülőgép kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági repülésre alkalmas osztály/típusjogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
	tűzoltó jogosítás	tűzoltó repülésre alkalmas osztály/típusjogosítás	tűzoltó jogosítás	XII	2 év
Repülőgép légitársasági pilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági repülésre alkalmas osztály/típusjogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
	tűzoltó jogosítás	tűzoltó repülésre alkalmas osztály/típusjogosítás	tűzoltó jogosítás	XII	2 év

2. Helikopter pilóta szakszolgálati engedélybe bejegyezhető nemzeti jogosítások

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszama	Érvényességi idő
Helikopter magánpilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
Helikopter kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
	tűzoltó jogosítás	tűzoltó jogosítás	XII	2 év
Helikopter légitársasági pilóta szakszolgálati engedély	mezőgazdasági jogosítás	mezőgazdasági jogosítás	XII	2 év
	tűzoltó jogosítás	tűzoltó jogosítás	XII	2 év

3. Mezőgazdasági jogosítás

3.1. A mezőgazdasági jogosítás engedélyesének jogosultságai

A mezőgazdasági jogosítás engedélyesének joga van mezőgazdasági repülések végrehajtására a személyére meghatározott időjárési minimumok mellett.

3.2. A mezőgazdasági jogosítás megszerzésének feltételei

3.2.1. Életkor

Mezőgazdasági jogosítást az kérelmezhet, aki betöltötte a 21. életévét.

3.2.2. Előképzettségi követelmények

3.2.2.1. A repülőgép mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének repülőgép magán, repülőgép kereskedelmi vagy repülőgép légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel és érvényes – mezőgazdasági repülésre alkalmas – osztály- vagy típusjogosítással kell rendelkeznie.

3.2.2.2. A helikopter mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének helikopter magán, helikopter kereskedelmi vagy helikopter légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel és érvényes – mezőgazdasági repülésre alkalmas – típusjogosítással kell rendelkeznie.

3.2.3. Képzési követelmények

3.2.3.1. Elméleti ismeretek

3.2.3.1.1. A repülőgép mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének a következő elméleti tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

- a) repülési szabályok,
- b) repülőgép-ismeret,
- c) légi üzemeltetés,
- d) mezőgazdasági repülés végrehajtásának szabályai.

3.2.3.1.2. A helikopter mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének a következő elméleti tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

- a) repülési szabályok,
- b) típusismeret,
- c) légi üzemeltetés,
- d) mezőgazdasági repülés végrehajtásának szabályai.

3.2.3.1.3. A repülőgép és a helikopter mezőgazdasági jogosítás elméleti képzések tematikáit, a tantárgyak alapján, a légiközlekedési hatóság adja ki.

3.2.3.2. Gyakorlati képzés

3.2.3.2.1. A mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének kétkormányos oktatásban kell részesülnie a kérelmezett mezőgazdasági jogosításnak megfelelő légijárművön.

3.2.3.2.2. Az oktatónak gondoskodnia kell arról, hogy a mezőgazdasági jogosítás kérelmezője a légiközlekedési hatóság által kiadott, a kérelmezett jogosításnak megfelelő tematika szerinti oktatásban részesüljön.

3.2.4. Repülési tapasztalat

A mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének legalább 200 repült órával kell rendelkeznie a kérelmezett jogosításnak megfelelő légijárművön.

3.2.5. Jóváírás

3.2.5.1. Ha a repülőgép mezőgazdasági jogosítás kérelmezője érvényes mezőgazdasági jogosítással rendelkezik helikopterre, akkor a 3.2.3.2.2. alpontban meghatározott tematika szerinti repült idő 25%-kal csökkenthető.

3.2.5.2. Ha a helikopter mezőgazdasági jogosítás kérelmezője érvényes mezőgazdasági jogosítással rendelkezik repülőgépre, akkor a 3.2.3.2.2. alpontban meghatározott tematika szerinti repült idő 25%-kal csökkenthető.

3.2.6. Elméleti és jártassági vizsga

3.2.6.1. Elméleti ismeretek vizsgálja

A mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy rendelkezik azzal a szakismerettel, amely a kérelmezett mezőgazdasági jogosításnak megfelel, a 3.2.3.1. pontban meghatározott témakörökben.

3.2.6.2. Jártassági vizsga

3.2.6.2.1. A mezőgazdasági jogosítás kérelmezőjének jártassági vizsgán kell bizonyítania, hogy képes mezőgazdasági repüléseket végrehajtani a kérelmezett mezőgazdasági jogosításnak megfelelő légi járművön.

3.2.6.2.2. A jártassági vizsgának a következőket kell tartalmaznia:

a) egy felszállás során mezőgazdasági munkarepülést és meghatározott repülési feladatokat kell végrehajtani munkarepülés közben, terhelt légi járművel, repülőtérről vagy „B” osztályú leszállóhelyről,

b) egy zárt pályás, legalább 50 perces útvonalrepülést kell végrehajtani, 50 m magasságban, melynek során a kérelmezőnek bizonyítani kell, hogy képes az alacsony útvonali navigáció végrehajtásában, különös tekintettel az időjárás romlás vagy eltévedés esetén szükséges teendők ismeretére.

3.3. Érvényességi idő, meghosszabbítás, megújítás

3.3.1. Érvényességi idő

3.3.1.1. A mezőgazdasági jogosítás a kiadástól számított 2 évig érvényes.

3.3.1.2. A mezőgazdasági jogosítás érvényességi idejének lejártát követően a jogosítás engedélyese nem gyakorolhatja a jogosításból származó jogosultságokat.

3.3.2. Meghosszabbítás

3.3.2.1. Ha a mezőgazdasági jogosítás engedélyese a jogosítás lejáratát megelőző 2 évben évenként 35 db mezőgazdasági felszállást hajtott végre, akkor a jogosítás 2 évre meghosszabbítható. Ha a jogosítás meghosszabbítását az érvényességi időn belül kérelmezik, akkor az újabb 2 éves érvényességi időt a lejárat dátumától kell számítani.

3.3.2.2. Ha a mezőgazdasági jogosítás engedélyese a 3.3.2.1. pontban meghatározott feltételeket nem teljesíti, akkor gyakorlatba hozó repülésen kell részt vennie a kérelmezett jogosításnak megfelelő légi járműre vonatkozó mezőgazdasági jogosítással rendelkező repülési oktató felügyelete alatt, amit a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell, továbbá a 3.2.6.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést kell végrehajtania a kérelmezett jogosításnak megfelelő légi járműre vonatkozó mezőgazdasági jogosítással rendelkező repülés-vizsgáztatóval.

3.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek a 3.2.2.-3.2.6. pontokban meghatározottakat kell teljesítenie.

4. Tűzoltó jogosítás

4.1. A tűzoltó jogosítás engedélyesének jogosultságai

A tűzoltó jogosítás engedélyesének joga van tűzoltó repülések végrehajtására.

4.2. A tűzoltó jogosítás megszerzésének feltételei

4.2.1. Életkor

Tűzoltó jogosítást az kérelmezhet, aki betöltötte a 21. életévét.

4.2.2. Előképzettségi követelmények

4.2.2.1. A repülőgép tűzoltó jogosítás kérelmezőjének repülőgép kereskedelmi vagy repülőgép légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel és érvényes – tűzoltó repülésre alkalmas – osztály- vagy típusjogosítással kell rendelkeznie.

4.2.2.2. A helikopter tűzoltó jogosítás kérelmezőjének helikopter kereskedelmi vagy helikopter légitársasági pilóta szakszolgálati engedéllyel és érvényes – tűzoltó repülésre alkalmas – típusjogosítással kell rendelkeznie.

4.2.3. Képzési követelmények

4.2.3.1. Elméleti ismeretek

4.2.3.1.1. A repülőgép tűzoltó jogosítás kérelmezőjének a következő elméleti tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

- a) repülési szabályok,
- b) repülőgép-ismeret,
- c) légi üzemeltetés,
- d) az adott szakterület sajátosságai (tűzoltó).

4.2.3.1.2. A helikopter tűzoltó jogosítás kérelmezőjének a következő tantárgyakból kell elméleti képzést kapnia:

- a) repülési szabályok,
- b) típusismeret,
- c) légi üzemeltetés,
- d) az adott szakterület sajátosságai (tűzoltó).

4.2.3.1.3. A repülőgép és a helikopter tűzoltó jogosítás elméleti képzések tematikáit, a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

4.2.3.2. Gyakorlati képzés

4.2.3.2.1. A tűzoltó jogosítás kérelmezőjének kétkormányos oktatásban kell részesülnie a kérelmezett jogosításnak megfelelő légijárművön.

4.2.3.2.2. Az oktatónak gondoskodnia kell arról, hogy a tűzoltó jogosítás kérelmezője a légiközlekedési hatóság által kiadott, a kérelmezett jogosításnak megfelelő tematika szerinti oktatásban részesüljön.

4.2.4. Repülési tapasztalat

A tűzoltó jogosítás kérelmezőjének legalább 400 repült órával kell rendelkeznie a kérelmezett jogosításnak megfelelő légijárművön.

4.2.5. Elméleti és jártassági vizsga

4.2.5.1. Elméleti ismeretek vizsgálja

A tűzoltó jogosítás kérelmezőjének bizonyítania kell, hogy rendelkezik azzal a szakismerettel, amely a kérelmezett tűzoltó jogosításnak megfelel, a 4.2.3.1. pontban meghatározott témakörökben.

4.2.5.2. Jártassági vizsga

4.2.5.2.1. A tűzoltó jogosítás kérelmezőjének jártassági vizsgán kell bizonyítania, hogy képes tűzoltó repüléseket végrehajtani a kérelmezett tűzoltó jogosításnak megfelelő légi járművön.

4.2.5.2.2. A vizsgarepülést imitált szituációban kell végrehajtani.

4.3. Érvényességi idő, meghosszabbítás, megújítás

4.3.1. Érvényességi idő

4.3.1.1. A tűzoltó jogosítás a kiadástól számított 2 évig érvényes.

4.3.1.2. A tűzoltó jogosítás érvényességi idejének lejártát követően a jogosítás engedélyese nem gyakorolhatja a jogosításból származó jogosultságokat.

4.3.2. Meghosszabbítás

4.3.2.1. Ha a tűzoltó jogosítás engedélyese a jogosítás lejárat dátumát megelőző 2 évben félévenként 5 db tűzoltó felszállást teljesített, akkor a jogosítás 2 évre meghosszabbítható. Ha a jogosítás meghosszabbítását az érvényességi időn belül kérelmezik, akkor az újabb 2 éves érvényességi időt a lejárat dátumtól kell számítani.

4.3.2.2. Ha a tűzoltó jogosítás engedélyese a 4.3.2.1. pontban meghatározott feltételeket nem teljesíti, akkor gyakorlatba hozó repülésen kell részt vennie a kérelmezett jogosításnak megfelelő légi járműre vonatkozó tűzoltó jogosítással rendelkező repülési oktató felügyelete alatt, amit a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell, továbbá a 4.2.5.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést kell végrehajtania a kérelmezett jogosításnak megfelelő légi járműre vonatkozó tűzoltó jogosítással rendelkező repülés-vizsgáztatóval.

4.3.3. Megújítás

Megújítás esetén a kérelmezőnek a 4.2.2.-4.2.5. pontokban meghatározottakat kell teljesítenie.

Az e rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyek és betétlapok általános formai követelményei és kötelező tartalmi elemei

1. A légiközlekedési hatóság által e rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedélyek és betétlapok általános formai követelményei

1.1. Az adatpont (pl: I, II, III stb.) mindig ugyanolyan nyomtatott formátumban legyen feltüntetve, mint az adat főcíme (pl: Kiállító állam, Engedélyszám stb.).

1.2. Az I-XI pontok az állandó adatok, a XII-XIV pontok a változó adatok, amelyek megjeleníthetők a fő formátum elkülöníthető függelékeként vagy önállóan is. Bármely önálló vagy elkülöníthető függeléken egyértelműen fel kell tüntetni, hogy az a szakszolgálati engedély része.

1.3. A szakszolgálati engedély kiadása során használt papírnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy megelőzzön és kimutasson bármiféle változtatást vagy törlést. A formanyomtatványra kerülő bármilyen bejegyzésről vagy áthúzásról egyértelműen ki kell derülnie, hogy a légiközlekedési hatóság jegyezte be.

1.4. Az e rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedélyeket fehér színű papíron kell kiadni.

1.5. A szakszolgálati engedélyeket magyar és angol nyelven kell kiadni.

2. A légiközlekedési hatóság által e rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedélyek kötelező tartalmi elemei

2.1. Állandó adatpontok

- I Kiállító állam (State of issue)
- II Az engedély típusa, első kiadás dátuma és az ország kódja (Title of Licence, date of initial issue, and country code)
- III H betűvel kezdődő engedélyszám (Licence number), melyet egy számkód és/vagy arab számokból illetve latin betűkből álló kód követ.
- IV Engedélyes neve (Last and first name of licence holder)
- V Lakcím (utca, város, megye, irányítószám) [Address (Street, town, area, zip code)]
- VI Állampolgárság (Nationality)
- VII Engedélyes saját kezű aláírása (Signature of holder)
- VIII Kiállító hatóság (Issuing Authority)
- IX Érvényesség (Validity)
- X Kiállító aláírása és dátum (Signature of issuing officer and date)
- XI Kiállító hatóság bélyegzője (Seal or stamp of issuing Authority)

2.2. Változó elemek

- XII Jogosítások (Ratings)
- XIII Megjegyzések (Remarks)
- XIV A légiközlekedési hatóság által megkövetelt bármely további részlet

3. A légiközlekedési hatóság által e rendelet szerint kiadott betétlapok kötelező tartalmi elemei

3.1. Állandó adatpontok

- I Kiállító állam (State of issue)
- II A betétlap megnevezése, első kiadás dátuma és az ország kódja (Title of Supplement, date of initial issue and country code)
- III A kiadás alapjául szolgáló szakszolgálati engedély engedélyszáma (Licence number)
- IV Engedélyes neve (Last and first name of licence holder)
- V Lakcím (utca, város, megye, irányítószám) [Address (Street, town, area, zip code)]
- VI Állampolgárság (Nationality)
- VII Engedélyes saját kezű aláírása (Signature of holder)
- VIII Kiállító hatóság (Issuing Authority)
- IX Érvényesség (Validity)
- X Kiállító aláírása és dátum (Signature of issuing officer and date)
- XI Kiállító hatóság bélyegzője (Seal or stamp of issuing Authority)

3.2. Változó elemek

- XII Jogosítások (Ratings)
- XIII Megjegyzések (Remarks)
- XIV A légközlekedési hatóság által megkövetelt bármely további részlet

A repülési személyzet, az ejtőernyős oktató és a siklóernyő oktató képző szervezetre vonatkozó követelmények

1. Szervezeti követelmények

1.1. VEZETŐSÉG

1.1.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell felelős vezetővel, aki a szervezet felhatalmazása alapján felel azért, hogy minden képzési kötelezettséget finanszírozzanak és e rendelet előírásainak megfelelően valósítsanak meg.

1.1.2. A képző szervezetnek ki kell neveznie egy képzésvezetőt, aki felelős annak biztosításáért, hogy a szervezet a képzési szervezetre vonatkozó követelményeknek megfelel. A képzésvezetőnek rendelkeznie kell a szervezet tevékenységének megfelelő pilóta szakszolgálati engedélyekhez kapcsolódó képzésben oktatóként szerzett széles körű tapasztalattal és vezetői képességekkel.

1.1.3. A felelős vezető és a képzésvezető ugyanaz a személy is lehet, ha egyaránt teljesíti a 1.1.1. és az 1.1.2. alpontban meghatározott követelményeket is. Ha a felelős vezető és a képzésvezető nem ugyanaz a személy, akkor a képzésvezetőnek a felelős vezető beosztottjának kell lennie.

1.1.4. Ha a képző szervezet több légi jármű kategóriában nyújt képzést, akkor légi jármű kategóriánként külön képzésvezető is kinevezhető.

1.2. OKTATÓK

1.2.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell megfelelő számú oktatóval a tervezett képzés végrehajtásához.

1.2.2. Az elméleti képzést végző oktatónak rendelkeznie kell az általa végzett képzésnek megfelelő, e rendelet szerinti szakszolgálati engedéllyel és oktatói jogosítással vagy az oktatott témakörnek megfelelő szakmai képesítéssel.

1.2.3. A gyakorlati oktatónak rendelkeznie kell az általa végzett képzésnek megfelelő, e rendelet szerinti szakszolgálati engedéllyel és oktatói jogosítással.

1.2.4. A képző szervezet megbízást ad ki oktatói számára, amelyben rögzíti, hogy az oktató mely oktatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.

1.2.5. A gyakorlati oktatók és a növendékek számának aránya nem haladhatja meg az 1:6 arányt.

1.3. AZ ELMÉLETI KÉPZÉS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

1.3.1. Az elméleti képzés megtartásához a képző szervezetnek rendelkeznie kell a mindenkori növendéklétszámnak megfelelő számú és méretű tanteremmel és az oktatási módszernek megfelelő bemutató felszereléssel.

1.3.2. A képző szervezetnek biztosítani kell a növendékek számára az elméleti képzés témaköreit lefedő tankönyveket vagy jegyzeteket.

1.4. A GYAKORLATI KÉPZÉS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

1.4.1. A képző szervezetnek biztosítani kell, hogy a végzett képzésnek megfelelően rendelkezésre álljanak a gyakorló repülések vagy ugrások végrehajtásához szükséges helyiségek, eszközök, berendezések és információk. Ide tartoznak például a légiforgalmi térképek, naprakész légiforgalmi tájékoztató adatok, meteorológiai adatok, kommunikációs eszközök, repülésbiztonsággal kapcsolatos dokumentumok, eligazító terem vagy öltöző.

1.4.2. A képző szervezetnek gondoskodnia kell a végzett képzési feladatnak és a képzés során használt légijárműnek vagy repülőeszköznek megfelelő, a gyakorlati képzés végrehajtásához szükséges repülőtér vagy oktatási helyszín rendelkezésre állásáról.

1.4.3. A képző szervezetnek biztosítani kell, hogy a képzés során rendelkezésre álljon a képzés céljának megfelelő légijármű vagy repülőeszköz. Ha a légijármű vagy a repülőeszköz nem a képző szervezet tulajdona, akkor a képző szervezetnek be kell szereznie a tulajdonos hozzájáruló nyilatkozatát a légijármű vagy a repülőeszköz képzési tevékenységre való használatához.

1.4.4. A repülőgépen, a helikopteren, a vitorlázó repülőgépen, a segédmotoros vitorlázó repülőgépen, a léghajón, a helyből felszálló repülőgépen, az ultralight repülőgépen, az autogiron végzett képzés során használt légijárműnek duplikált elsődleges kormánysszervekkel kell rendelkeznie, amelyet az oktató és a növendék egyidejűleg használhat. Átadható kormánysszervvel rendelkező légijármű nem tekinthető megfelelő légijárműnek. A végzett képzési feladatnak megfelelően a képző szervezetnek rendelkeznie kell olyan légijárművel is, amely alkalmas az átesések, a dugóhúzó és más repülési vészhelyzetek elkerülésének bemutatására.

1.4.5. Repülőgépen, helikopteren, vitorlázó repülőgépen, segédmotoros vitorlázó repülőgépen, léghajón, helyből felszálló repülőgépen, ultralight repülőgépen, autogiron vagy motoros sárkányrepülő eszközön végzett képzés során csak a légiközlekedési hatóság által a képzés céljára jóváhagyott légijárművet vagy repülőeszközt lehet használni.

1.4.6. A gyakorlati képzés során csak olyan repülésszimulációs oktatóeszköz alkalmazható, amelynek a használatát az adott képzéshez a légiközlekedési hatóság jóváhagyta. Repülésszimulációs oktatóeszköz akkor használható gyakorlati képzésre, ha a képző szervezet igazolta a légiközlekedési hatóság felé az alábbiakat:

1.4.6.1. a repülésszimulációs oktatóeszköz képességei lehetővé teszik a végzendő képzés végrehajtását,

1.4.6.2. a használt repülésszimulációs oktatóeszközök teljesítik e rendelet vonatkozó követelményeit,

1.4.6.3. teljes repülőgép-szimulátorok (FFS) esetén azt, hogy a teljes repülőgép-szimulátor megfelelően jeleníti meg az oktatott légijármű típust,

1.4.6.4. a képző szervezet rendelkezik a repülésszimulációs oktatóeszköz változtatásainak kielégítő mértékű figyelemmel kísérésére és annak biztosítására szolgáló rendszerrel, hogy ezek a változtatások nem befolyásolják a képzés helytállóságát.

1.5. NYILVÁNTARTÁSOK

1.5.1. A képző szervezetnek a következő nyilvántartásokat kell vezetnie:

1.5.1.1. a képző szervezet által végzett elméleti képzés helyszíne, időpontja, témaköre, az oktató adatai és jelenléti ív a résztvevő növendékekről,

1.5.1.2. a képző szervezet által végzett elméleti vizsgáztatás helyszíne, időpontja, a vizsgakérdések, a vizsgáztató adatai, a növendékek által kitöltött megoldó lapok és az értékelés dokumentumai,

1.5.1.3. a képző szervezet által végzett gyakorlati képzés helyszíne vagy útvonala, a fel- és a leszállás vagy a képzési feladat végrehajtásának időpontja, a végrehajtott feladat és a végrehajtás oktató általi értékelése, az oktató adatai, a növendék adatai, valamint a képzési feladat során használt légi jármű, repülőeszköz vagy repülés szimulációs oktatóeszköz adatai,

1.5.1.4. az oktatók által rendszeresen összeállított részletes előmeneteli beszámolók az elméleti felmérőkkel és az időszakos minősítő repülések dokumentációjával,

1.5.1.5. a növendékek személyi nyilvántartása, amely tartalmazza a növendék személyes adatait, az orvosi minősítések és a már megszerzett szakszolgálati engedélyek másolatát, valamint a képző szervezetnél végzett vagy folyamatban lévő képzések típusát, kezdési és befejezési időpontját, valamint a részükre kiadott bizonyítványokat,

1.5.1.6. az oktatók személyi nyilvántartása, amely tartalmazza az oktatók személyes adatait, az érvényes orvosi minősítéseik és a szakszolgálati engedélyeik vagy a szakmai képesítéseik másolatát, a képző szervezet által kiállított oktatói megbízásokat vagy szerződéseket, valamint a szervezet által az oktatók részére nyújtott belső képzéseken való részvételre vonatkozó információkat.

1.5.2. Az 1.5.1.1.-1.5.1.5. alpontban meghatározott nyilvántartásokat a képzés befejezésétől számított legalább 5 évig kell megőrizni. Az 1.5.1.6. alpontban meghatározott nyilvántartást az oktatónak a képző szervezetnél végzett oktatói tevékenysége alatt és annak megszűnését követően legalább 5 évig kell megőrizni.

1.5.3. A képző szervezetnek a nyilvántartások létrehozása, vezetése és megőrzése során gondoskodnia kell a nyilvántartások és a bennük szereplő adatok védelméről és biztonságáról.

1.5.4. Az 1.5.1.1.-1.5.1.5. alpontban meghatározott nyilvántartások formátumát és a kezelésükre vonatkozó eljárásokat a képzési kézikönyvben, az 1.5.1.6. alpontban meghatározott nyilvántartások formátumát és a kezelésükre vonatkozó eljárásokat az üzemeltetési kézikönyvben meg kell határozni.

1.6. BELSŐ KÉPZÉS

1.6.1. A képző szervezetnek belső képzést kell tartania az újonnan kinevezett oktatók vagy képzésvezető részére

1.6.1.1. a szervezet felépítéséről, működéséről és kézikönyveiről,

1.6.1.2. a vonatkozó jogszabályok által meghatározott követelményekről,

1.6.1.3. a képzési módszertanról,

1.6.1.4. a repülésbiztonsági tapasztalatokról.

1.6.2. A képző szervezetnek évente legalább egy alkalommal ismeretfrissítő belső képzést kell tartania az oktatók és a képzésvezető részére az 1.6.1. alpontban meghatározott témakörökben. Az ismeretfrissítő képzés során figyelembe kell venni az előző képzés óta bekövetkezett változásokat is.

1.7. KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV

1.7.1. A képző szervezetnek képzési és üzemeltetési kézikönyvekkel kell rendelkeznie.

1.7.2. A képző szervezetnek hozzáférhetővé kell tennie az oktatók, a képzésvezető és ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a képzési kézikönyv, az üzemeltetési kézikönyv és a képző szervezet képzési engedélye tartalmaz.

1.7.3. A képzési és az üzemeltetési kézikönyv egységes szerkezetben is elkészíthető, ha abban mindkét kézikönyv kötelező tartalmi elemei szerepelnek. Ebben az esetben a kézikönyvnek tartalmaznia kell egy olyan hivatkozás jegyzéket, amely bemutatja, hogy az e mellékletben meghatározott kötelező tartalmi elem a kézikönyv mely fejezetében került kifejtésre.

1.7.4. A 1178/2011/EU bizottsági rendelet szerinti képzési engedéllyel rendelkező képző szervezetnek e rendelet szerinti képzési és üzemeltetési kézikönyvének csak a 1178/2011/EU rendelet szerint kidolgozott kézikönyvekhez képesti eltéréseket kell tartalmaznia.

1.7.5. A képzési kézikönyvnek tartalmaznia kell a képzési szakaszokra vonatkozó elvárásokat, a képzési szakasz célkitűzését és az annak eléréséhez teljesítendő képzési célokat, amelyeket a növendékeknek teljesíteniük kell. A képzési kézikönyvnek a 2. pontban meghatározott részekből kell állnia és az ott meghatározottakat kell tartalmaznia.

1.7.4. Az üzemeltetési kézikönyvnek a 3. pontban meghatározott részekből kell állnia és az ott meghatározottakat kell tartalmaznia. Ha a légi jármű vagy repülőeszköz üzemben tartó szervezetének üzemben tartási kézikönyve tartalmazza a vonatkozó témakört, akkor a képző szervezet üzemeltetési kézikönyvének az üzemben tartási kézikönyv megfelelő részére való hivatkozást kell tartalmaznia.

2. A képzési kézikönyv

1. rész – Képzési terv

A tanfolyam célja	Annak bemutatása, hogy az adott képzés elvégzésével a növendék milyen képességekre tehet szert.
A tanfolyamra jelentkezés követelményei	E rendeletben előírt előfeltételek és a képző szervezet által meghatározott egyéb követelmények, beleértve a nyelvismeretre, valamint a matematikai és a fizikai alapismeretekre vonatkozó elvárásokat.
Korábbi tapasztalat jóváírása	A korábbi tapasztalat beszámítására vonatkozó eljárás.
Képzési tematika és annak időbeosztása	Az elméleti és a gyakorlati képzés menete a 2., 3. és 4. részben részletezett feladatokra és tantárgyakra való hivatkozással. Az elméleti képzés, a repülésszimulációs oktatóeszközön való gyakorlás és a repülési képzés összehangolása, abból a célból, hogy a repülési feladatok végrehajtásakor a növendékek már képesek legyenek alkalmazni a kapcsolódó elméleti képzésen

szerzett és a repülésszimulációs oktatóeszközön végzett gyakorlás során szerzett ismereteiket.

A képzés nyilvántartása	<p>Az e melléklet 1.5.1.1, 1.5.1.3. és 1.5.1.5. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nyilvántartások vezetésének módja, - a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése, - szabályok a nyilvántartások védelmére, - felelős személyek a nyilvántartások és a növendékek repülési naplóinak ellenőrzésére, - a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága.
Vészhelyzeti képzés	<p>A vészhelyzet esetén alkalmazandó eljárásokról szóló képzés.</p>
Előmenetel ellenőrzése és vizsgák	<p>A 31. § (1) bekezdésében meghatározott vizsgaszabályzat abban az esetben, ha a képző szervezet végzi az elméleti vizsgáztatást.</p> <p>Az elméleti és a gyakorlati képzés során az előmenetel ellenőrzésére szolgáló elméleti felmérők és időszakos minősítő repülések ütemezése, lefolytatása, értékelése és dokumentálása.</p> <p>Oktató felhatalmazása az időszakos minősítő repülés lefolytatására.</p> <p>A sikertelen elméleti vagy gyakorlati vizsga megismétlése előtt elvégzendő ismeret-megújító képzésre vonatkozó szabályok.</p> <p>Az e melléklet 1.5.1.2. és 1.5.1.4. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nyilvántartások vezetésének módja, - a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése, - szabályok a nyilvántartások védelmére, - felelős személyek a nyilvántartások ellenőrzésére, - a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága.
A képzés hatékonysága	<p>Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére.</p> <p>A nem megfelelő előmenetel megállapítása (egyéni növendékekre vonatkozóan).</p> <p>Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására.</p> <p>Az oktatóváltás szabályai.</p> <p>Az oktatóváltás lehetséges maximális száma egy növendékre vonatkozóan.</p> <p>Fegyelmi intézkedések.</p> <p>Növendék képzésből való felfüggesztésének eljárása.</p> <p>Az előzőek dokumentálása.</p>

2. rész – Eligazítás és repülési feladatok

Repülési feladatok	A repülési feladatok jegyzéke.
--------------------	--------------------------------

hivatkozási listája

Repülési feladatok	Valamennyi repülési feladat tartalmának részletes leírása a végrehajtás sorrendjében.
A tanfolyam felépítése - a képzés szakaszai	<p>A képzés szakaszokra bontása és az egyes repülési feladatok szakaszokba való besorolása, valamint annak bemutatása, hogy a szakaszokra bontás és a feladatok sorrendje biztosítja a legmegfelelőbb tanulási sorrendet és azt, hogy a vészhelyzeti képzés feladatait megfelelő gyakorisággal ismétlik.</p> <p>Az egyes szakaszokra és feladatokra fordítandó óraszám meghatározása, valamint az előmenetel ellenőrzésének ütemezése.</p>
A növendék előmenetele	A képzés egyes szakaszaira meghatározott, az adott szakasz lezárásához és a képzés következő szakaszának megkezdéséhez szükséges elvárt színvonal és jártassági szintek meghatározása. A leírásnak tartalmaznia kell órákban megadva a minimális tapasztalati követelményeket, az adott gyakorlatok megfelelő módon való végrehajtását a jelentős feladatok (pl. egyedülrepülés, éjszakai repülés) megkezdése előtt.
Oktatói módszerek	A képzési szervezet követelményei, különösen a következőkre vonatkozóan: repülés előtti és utáni eligazítás, a tematika és a részletes képzési előírások követése, az egyedülrepülésre való felhatalmazások stb.

3. rész – Képzés repülésszimulációs oktatóeszközön

A 2. részre meghatározott felépítés szerint kell kidolgozni.

4. rész – Elméleti képzés

Az elméleti képzés felépítése	A képzés rendszerének leírása, amely meghatározza valamennyi tantárgyat, a hozzájuk kapcsolódó oktatási időket és a tantárgyi bontást valamint bemutat egy példát a képzés beosztására. Távoktatás esetén a távoktatáshoz kapcsolódó eljárások.
Óravázlatok	A tantárgyak témaköreinek részletes leírása.
Oktatási anyag	Az oktatáshoz szükséges oktatási segédletek meghatározása (pl. tananyagok, oktatási kézikönyv hivatkozások, gyakorlatok, önképzés anyagai, demonstrációs segédeszközök).
A növendék előmenetele	<p>A képzés egyes szakaszaira meghatározott, az adott szakasz lezárásához és a képzés következő szakaszának megkezdéséhez szükséges elvárt színvonal és teljesítési szintek meghatározása.</p> <p>Az elméleti vizsgára bocsátás feltételei.</p> <p>Abban az esetben követendő eljárás, ha a növendék a képzés bármely szakaszában megkövetelt ismereteket nem teljesítette, beleértve az esetlegesen szükséges kiegészítő képzésre</p>

vonatkozó, elfogadott képzési tervet.

3. Az üzemeltetési kézikönyv

1. Általános rész

- 1.1. Tartalomjegyzék, érvényes oldalak jegyzéke, módosítások jegyzéke
- 1.2. Szervezeti felépítés
- 1.3. A személyzet feladatai és felelősségei
- 1.4. A légiközlekedési hatóság előzetes jóváhagyása nélkül bevezethető változásokra vonatkozó eljárás, amelynek tartalmaznia kell az előzetes jóváhagyás nélkül bevezethető változások listáját, a változás bevezetésének eljárását és a légiközlekedési hatóság értesítésének módját és tartalmát
- 1.5. Repülések jóváhagyása, felhatalmazás repülésre
- 1.6. Repülési feladatok előkészítése
- 1.7. A légi jármű vagy repülőeszköz parancsnoka
- 1.8. A parancsnok pilóta felelőssége
- 1.9. Utasok szállítása képzési feladatok során
- 1.10. A légi jármű vagy repülőeszköz dokumentációja
- 1.11. A légi jármű vagy repülőeszköz üzemben tartásával kapcsolatos dokumentumok megőrzése
- 1.12. Az e melléklet 1.5.1.6. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások
- 1.13. Repülési szolgálati idő és repülési időkorlátozások (repülésoktatók és növendékek)
- 1.14. Pihenési idők (repülésoktatók és növendékek)
- 1.15. Repülésoktatók és növendékek repülési naplójának kitöltési eljárásai
- 1.16. Repüléstervezés (általános)
- 1.17. Biztonság (általános) – biztonsági felszerelések, rádiós figyelő szolgálat, veszélyek, balesetek és események (beleértve a jegyzőkönyveket), biztonsági pilóták, stb.

2. Műszaki rész

- 2.1. A légi járművek vagy repülőeszközök leírása
- 2.2. A légi járművek vagy repülőeszközök kiszolgálása
- 2.3. Vészhelyzeti eljárások
- 2.4. Rádió és rádió navigációs berendezések
- 2.5. Megengedett eltérések (ha rendelkezésre áll, az MMEL-re alapozva)

3. Útvonal

- 3.1. Teljesítmény (jogi szabályozás, felszállás, útvonal, leszállás stb.)
- 3.2. Repüléstervezés (üzemanyag, olaj, minimális biztonságos magasság, navigációs berendezések stb.)
- 3.3. Terhelés (loadsheet, súly, súlypont, korlátozások)
- 3.4. Időjárási minimumok (repülésoktatókra és növendékekre vonatkozóan, a képzés különböző szakaszaiban)
- 3.5. Képzési útvonalak és területek

4. A személyzet képzése

- 4.1. A személyzet képzéséért felelős személy kijelölése
- 4.2. Az e melléklet 1.6.1. alpontjában meghatározott belső képzés, értékelés
- 4.3. Az e melléklet 1.6.2. alpontjában meghatározott ismeretfrissítő képzés, értékelés

A repülésüzemi tiszt képző szervezetre vonatkozó követelmények

1. Szervezeti követelmények

1.1. VEZETŐSÉG

1.1.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell felelős vezetővel, aki a szervezet felhatalmazása alapján felel azért, hogy minden képzési kötelezettséget finanszírozzanak és e rendelet előírásainak megfelelően valósítsanak meg.

1.1.2. A képző szervezetnek ki kell neveznie egy képzésvezetőt, aki felelős annak biztosításáért, hogy a szervezet a képzési szervezetre vonatkozó követelményeknek megfelel. A képzésvezetőnek rendelkeznie kell a szervezet tevékenységének megfelelő repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyekhez kapcsolódó képzésben oktatóként szerzett széles körű tapasztalattal és vezetői képességekkel.

1.1.3. A felelős vezető és a képzésvezető ugyanaz a személy is lehet, ha egyaránt teljesíti a 1.1.1. és az 1.1.2. alpontban meghatározott követelményeket is. Ha a felelős vezető és a képzésvezető nem ugyanaz a személy, akkor a képzésvezetőnek a felelős vezető beosztottjának kell lennie.

1.2. OKTATÓK

1.2.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell megfelelő számú oktatóval a tervezett képzés végrehajtásához.

1.2.2. Az elméleti képzést végző oktatónak rendelkeznie kell az általa végzett képzésnek megfelelő repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedéllyel vagy az oktatót témakörnek megfelelő szakmai képesítéssel.

1.2.3. A képző szervezet megbízást ad ki oktatói számára, amelyben rögzíti, hogy az oktató mely oktatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.

1.3. AZ ELMÉLETI KÉPZÉS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKÉSGES FELTÉTELEK

1.3.1. Az elméleti képzés megtartásához a képző szervezetnek rendelkeznie kell a mindenkori növendéklétszámnak megfelelő számú és méretű tanteremmel és az oktatási módszernek megfelelő bemutató felszereléssel.

1.3.2. A képző szervezetnek biztosítania kell a növendékek számára az elméleti képzés témaköreit lefedő tankönyveket vagy jegyzeteket.

1.3.3. A képző szervezetnek biztosítania kell, hogy a végzett képzésnek megfelelően rendelkezésre álljanak a gyakorló feladatok végrehajtásához szükséges helyiségek, eszközök, berendezések és információk.

1.4. NYILVÁNTARTÁSOK

1.4.1. A képző szervezetnek a következő nyilvántartásokat kell vezetnie:

1.4.1.1. a képző szervezet által végzett elméleti képzés helyszíne, időpontja, témaköre, az oktató adatai és jelenléti ív a résztvevő növendékekről,

1.4.1.2. a képző szervezet által végzett elméleti vizsgáztatás helyszíne, időpontja, a vizsgakérdések, a vizsgáztató adatai, a növendékek által kitöltött megoldó lapok és az értékelés dokumentumai,

1.4.1.3. az oktatók által rendszeresen összeállított részletes előmeneteli beszámolók az elméleti felmérőkkel,

1.4.1.4. a növendékek személyi nyilvántartása, amely tartalmazza a növendék személyes adatait, valamint a képző szervezetnél végzett vagy folyamatban lévő képzések típusát, kezdési és befejezési időpontját, valamint a részükre kiadott bizonyítványokat,

1.4.1.5. az oktatók személyi nyilvántartása, amely tartalmazza az oktatók személyes adatait, a szakszolgálati engedélyeik vagy a szakmai képesítéseik másolatát, a képző szervezet által kiállított oktatói megbízásokat vagy szerződéseket, valamint a szervezet által az oktatók részére nyújtott belső képzéseken való részvételre vonatkozó információkat.

1.4.2. Az 1.4.1.1.-1.4.1.4. alpontban meghatározott nyilvántartásokat a képzés befejezésétől számított legalább 5 évig kell megőrizni. Az 1.4.1.5. alpontban meghatározott nyilvántartást az oktatónak a képző szervezetnél végzett oktatási tevékenysége alatt és annak megszűnését követően legalább 5 évig kell megőrizni.

1.4.3. A képző szervezetnek a nyilvántartások létrehozása, vezetése és megőrzése során gondoskodnia kell a nyilvántartások és a bennük szereplő adatok védelméről és biztonságáról.

1.4.4. Az 1.4.1. alpontban meghatározott nyilvántartások formátumát és a kezelésükre vonatkozó eljárásokat a képző szervezet kézikönyvében meg kell határozni.

1.5. BELSŐ KÉPZÉS

1.5.1. A képző szervezetnek belső képzést kell tartania az újonnan kinevezett oktatók vagy képzésvezető részére

1.5.1.1. a szervezet felépítéséről, működéséről és kézikönyveiről,

1.5.1.2. a vonatkozó jogszabályok által meghatározott követelményekről,

1.5.1.3. a képzési módszertanról,

1.5.1.4. a repülésbiztonsági tapasztalatokról.

1.5.2. A képző szervezetnek évente legalább egy alkalommal ismeretfrissítő belső képzést kell tartania az oktatók és a képzésvezető részére az 1.5.1. alpontban meghatározott témakörökben. Az ismeretfrissítő képzés során figyelembe kell venni az előző képzés óta bekövetkezett változásokat is.

1.6. A KÉPZŐ SZERVEZET KÉZIKÖNYVE

1.6.1. A képző szervezetnek kézikönyvvel kell rendelkeznie.

1.6.2. A képző szervezetnek hozzáférhetővé kell tennie az oktatók, a képzésvezető és ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a kézikönyve és a képző szervezet képzési engedélye tartalmaz.

1.6.3. A kézikönyvnek a 2. pontban meghatározott részekből kell állnia és az ott meghatározottakat kell tartalmaznia.

2. A képző szervezet kézikönyve

1. Általános rész

1.1. Tartalomjegyzék, érvényes oldalak jegyzéke, módosítások jegyzéke

1.2. Szervezeti felépítés

1.3. A személyzet feladatai és felelősségei

1.4. A légiközlekedési hatóság előzetes jóváhagyása nélkül bevezethető változásokra vonatkozó eljárás, amelynek tartalmaznia kell az előzetes jóváhagyás nélkül bevezethető változások listáját, a változás bevezetésének eljárását és a légiközlekedési hatóság értesítésének módját és tartalmát

1.5. Az e melléklet 1.4.1.5. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások

2. A személyzet képzése

2.1. A személyzet képzéséért felelős személy kijelölése

2.2. Az e melléklet 1.5.1. alpontjában meghatározott belső képzés, értékelés

2.3. Az e melléklet 1.5.2. alpontjában meghatározott ismeretfrissítő képzés, értékelés

3. Képzési terv

A tanfolyam célja   Annak bemutatása, hogy az adott képzés elvégzésével a növendék milyen képességekre tehet szert.

A tanfolyamra jelentkezés követelményei   E rendeletben előírt előfeltételek és a képző szervezet által meghatározott egyéb követelmények, beleértve a nyelvismeretre vonatkozó elvárásokat.

Korábbi tapasztalat jóváírása   A korábbi tapasztalat beszámítására vonatkozó eljárás.

Képzési tematika és annak időbeosztása   Az elméleti képzés menete a 4. részben részletezett tantárgyakra való hivatkozással.

A képzés nyilvántartása   Az e melléklet 1.4.1.1, 1.4.1.3. és 1.4.1.4. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:

- a nyilvántartások vezetésének módja,
- a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése,
- szabályok a nyilvántartások védelmére,
- felelős személyek a nyilvántartások ellenőrzésére,
- a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága.

Előmenetel ellenőrzése és vizsgák   A 31. § (1) bekezdésében meghatározott vizsgaszabályzat abban az esetben, ha a képző szervezet végzi az elméleti vizsgáztatást.

Az elméleti képzés során az előmenetel ellenőrzésére szolgáló elméleti felmérők ütemezése, lefolytatása, értékelése és dokumentálása.

A sikertelen elméleti vizsga megismétlése előtt elvégzendő ismeret-megújító képzésre vonatkozó szabályok.

Az e melléklet 1.4.1.2. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:

- a nyilvántartások vezetésének módja,
- a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése,
- szabályok a nyilvántartások védelmére,
- felelős személyek a nyilvántartások ellenőrzésére,
- a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága.

A képzés hatékonysága Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére.

A nem megfelelő előmenetel megállapítása (egyéni növendékekre vonatkozóan).

Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására.

Fegyelmi intézkedések.

Növendék képzésből való felfüggesztésének eljárása.

Az előzőek dokumentálása.

4. Elméleti képzés

Az elméleti képzés felépítése A képzés rendszerének leírása, amely meghatározza valamennyi tantárgyat, a hozzájuk kapcsolódó oktatási időket és a tantárgyi bontást valamint bemutat egy példát a képzés beosztására. Távoktatás esetén a távoktatáshoz kapcsolódó eljárások.

Óravázlatok A tantárgyak témaköreinek részletes leírása.

Oktatási anyag Az oktatáshoz szükséges oktatási segédletek meghatározása (pl. tananyagok, oktatási kézikönyv hivatkozások, gyakorlatok, önképzés anyagai, demonstrációs segédeszközök).

A növendék előmenetele A képzés egyes szakaszaira meghatározott, az adott szakasz lezárásához és a képzés következő szakaszának megkezdéséhez szükséges elvárt színvonal és teljesítési szintek meghatározása.

Az elméleti vizsgára bocsátás feltételei.

Abban az esetben követendő eljárás, ha a növendék a képzés bármely szakaszában megkövetelt ismereteket nem teljesítette, beleértve az esetlegesen szükséges kiegészítő képzésre vonatkozó, elfogadott képzési tervet.